

V nedeljo bomo na Tržaškem Primorskemu dnevniku priložili POLETNI VOZNI RED AVTOBUSOV podjetja Trieste Trasporti

Deželna vlada je na predlog odbornika Roberta Antonaza odobrila zakon za zaščito furlanskega jezika

3

Notranjost poslopja na Dolgi kroni bodo temeljito prenovili

9

gioielli - dragulji
malalan
VAŠA DRAGUJARNA z vami od leta 1949
Narodna ul. 28 - Tel. 040.211.465 - Opčine
www.malalan.com

Primorski dnevnik

SOBOTA, 9. JUNIJA 2007

št. 136 (18.919) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

Skupna usoda Furlanov in Slovencev

SANDOR TENCE

Deželni svet bo skoraj sočasno obravnaval zakona za slovensko in za furlansko narodno skupnost. V Illyjevi koaliciji računajo, da bo obravnava zakonov še pred poletnim preporom, v najslabšem primeru pa jeseni. Tako zakon za našo manjšino, kot zakon za Furlane, sodita med volilne obveze Demokratske zaveze.

Medtem ko je v levi sredini zakonski predlog za Slovence doživel soglasje, je zakon za zaščito furlanščine bil predmet nesoglasij, ki so sedaj, kot kaže, premoščena. Nekateri so bili mnenja, da je predlog preveč »furlanski«, drugi pa, da premo in da prepušča občinam in šolam preveliko svobodo pri izbiri poučevanja furlanščine.

Kakorkoli že, bosta zakona politično in tudi proceduralno šla isto pot, kar je dobro, saj pričča o pozornosti Illyjeve koalicije do narodnih manjšin. Nekaj pa bo gotovo tudi zank in pasti, saj sta si položaja obeh skupnosti precej različna in posledično tudi rešitve bodo obvezno različne.

Politično gledano bosta to preizkusa tako za levo, kot za desno sredino. Sodeč po stališčih posameznih strank se večje težave obetajo v Domu svobodščin, kjer je Nacionalno zavezništvo že dalo vedeti, da je proti obema zakonoma, Liga pa ju načelno podpira. Zanimivo bo videti, kaj bo naredila Forza Italia, ki po eni strani vabi stranko Slovenske skupnosti v desno sredino, po drugi pa napoveduje, če že ne obstrukcijo, pa odločno nasprotovanje zakonu za Slovence.

ITALIJA - Predsednik ZDA se bo sestal z Napolitanom, s Prodigem in papežem

Med Bushevimi obiskom v Rimu izredni varnostni ukrepi

Odpoved ogleda v Trastevere povod za oster napad desnice na vlado

KOPER - Razstave ob 100-letnici rojstva

Spacal, evropski umetnik

Obalne galerije so pripravili tri različne obsežne prikaze Spacalove raznolike ustvarjalnosti

KOPER - Glasniku morja in Krasa, likovnemu umetniku Lojzetu Spacalu ob stoletnici njegovega rojstva namenijo obširne razstave tudi v Kopru, Piranu in Por-

torožu. Obalne galerije so namreč pripravile zanimiv izbor Spacalovega opusa, saj so najbolj znanim grafičnim delom pridelale tudi druge, npr. tapiserije in mozaike. Na

včerajšnjem slovesnem odprtju razstave v koprski Loži pa so poudarili velik pomen in evropskost Spacalove umetnosti.

Na 15. strani

RIM - Po kratkem srečanju s poljskim voditeljem je Ameriški predsednik George Bush prispel na obisk v Rim. Program je bil včeraj spremenjen, črtan je bil namreč obisk pri Skupnosti sv. Egidija v rimski četrti Trastevere, zaradi katerega so se odgovornim za varnost ježili lasje. S predstavniki skupnosti se bo ameriški predsednik srečal na veleposlaništvu ZDA.

Spremembo obiska je Silvio Berlusconi izkoristil za napad na vlado, češ da ni niti sposobna zagotoviti varnosti tako uglednega gosta. Premier Romano prodi pa ga je zavrnil, da je Bush povsem miren, poskus dramatizacije pa je izrazilo italijansko notranjepolitično maslo.

Na 19. strani

Slovenski svetniki v tržaškem občinskem svetu vabijo v Sežano, župan vabilo sprejel

Na 6. strani

Javna sodobna umetnost v Trstu oz. Public Art

Na 8. strani

Slovensko-hrvaška zgodovinska komisija pripravila poročili

Na 22. strani

GORICA - Pavšič pisal Romoliju, Brancati na sedežu SKGZ

Poziv k utrjevanju sožitja

Semolič bivšemu županu: »Dali ste nam zavest, da smo enakovreden dejavnik našega mesta«

GORICA - Rudi Pavšič opozarja Ettoreja Romolija na izzive novega časa in na vlogo manjšine ter ga poziva k utrjevanju dialoga z Novo Gorico. Na goriškem sedežu krovne organizacije pa je včeraj potekalo poslovljno srečanje z bivšim županom Vittorioom Brancatijem. »Vaša uprava je pospremila Gorico skozi zgodovinski trenutek odpiranja meje v novo obdobje. Tega nihče ne more zanikati. Slovenski narodni skupnosti pa ste dali to, česar ni nihče prej, in sicer zavest, da je enakovreden dejavnik našega mesta. Takšna zavest je prispevala k naši rasti,« ga je nagovoril Livio Semolič.

Na 17. strani

Maj 1997 - Maj 2007
Ob 10. obletnici
IDRA s.r.l.
Vam ponuja po ugodnih cenah
KERAMIČNE PLOŠČICE
KOPALNIŠKO POHISTVO
HIDROSANITARNE ARTIKLE
HIDROMASAŽNE KADI IN KABINE
KOTLE
RADIATORJE
KLIMATIZATORJE
TRST Ulica Valmaura 8
Tel. 040.826084 - 040. 281279
www.idraonline.it
Od ponedeljka do petka
8.00 - 12.00 in 13.00 - 18.00
ob sobotah zjutraj od 8.00 do 12.00

ŽELEZNA TERČON
NABREZINA 124
tel. fax 040.200122

OOPRTO OD PONEDELJKA DO PETKA
IN OB SOBOTAH ZJUTRAJ

SLOVENIJA TA TEDEN

Slovenski Las Vegas bo dvignil še veliko prahu

BOŠTJAN LAJOVIC

Slovenski igralniški gigant Hit iz Nove Gorice je v torek podpisal pismo o nameri, da skupaj z ameriško družbo Harrah's Entertainment nekje na Goriškem zgradi velikanski igralniško-turistični center. Vrednost naložbe naj bi veljala 750 milijonov evrov, torej več kot milijardo dolarjev, kar je daleč največja tuja naložba v Sloveniji doslej. Za mnoge sta Hit in z njim država končno naredila pravo potezo in odprla konservativno zaprti slovenski trg, za druge pa je podpis pisma o nameri pravzaprav pakt s hudičem. Po doslej znanih podatkih bi utegnili imeti prav oboji, kar je zanimiv gordijski voz, ki ga bosta morala v prihodnosti reševati slovenska politika in družba nasploh.

Projekt velezbavišča je res grandiozen: imel naj bi 1500 hotelskih sob, letno naj bi privabil 4,5 milijona turistov, odprl naj bi 3200 novih delovnih mest, v državni in občinski proračune pa naj bi se letno nateklo 120 milijonov evrov davščin. Ekonomisti so si enotni, da projekt prinaša tako velike pozitivne gospodarske učinke, ne le za Goriško, pač pa za celotno državo, da ga kaže podpreti z obema rokama. Konec koncev bi bila to prva res prava »green field« naložba v Sloveniji, torej takšna, ki začne nek projekt povsem od začetka, na nepozidanem zemljišču. Kar je bilo doslej tujih naložb v Slovenijo, je šlo v glavnem za nakupe ali prevzeme in dokapitalizacije obstoječih podjetij in tovarn.

Seveda pa se že oglašajo tudi nasprotniki ambicioznega projekta, ki opozarjajo na slabosti, dileme in nedorečenosti. Lokalni prebivalci opozarjajo predvsem na škodljive socialne učinke, ki jih prinaša igralništvo: kriminaliteta, droge in prostitucija, pa tudi zasvojenost. 4, 5 milijona novih gostov letno je za sedanje razmere nepredstavljiva številka. Župani opozarjajo na socialno bombo, ki jo bo prineslo priseljevanje novih

delavcev. Na Goriškem že zdaj praktično ne poznajo brezposelnosti, zato bodo večino od 3200 novih delovnih mest morali zapolniti priseljeneci. Uprava Hita pravi, da računa predvsem na Italijane in tržaške Slovence, realno pa je pričakovati predvsem zaposlovanje delavcev iz Hrvaške, Slovaške, Romunije, morda tudi Bolgarije in Poljske, pa seveda še iz drugih nekdanjih jugoslovanskih republik. To bo vsekakor velik pritisk na šole, vrtce in sploh javno strukturo na Goriškem, zgraditi bo potrebno nova stanovanjska naselja, kar bo tudi pomembno spremenilo demografska razmerja.

S stališča države in njenih interesov skeptiki opozarjajo predvsem na spornost ameriške udeležbe v projektu. Zakaj Hit, največja igralniška družba v Evropi, ki se vsako leto lah-

Harrah's je kot pogoj za vstop v skupni projekt postavil spremembo slovenske davčne in igralniške zakonodaje. Vlada je že privolila, da bo parlamentu predlagala, da se za ta projekt zmanjša davčna obremenitev in dovoli večji lastniški delež tujcem

ko pohvali z zavidljivo rastjo prometa, novega velezbavišča ne zgradi sam? Novo skupno slovensko - ameriško podjetje bo seveda najprej konkurenca ravno Hitu, saj je jasno, da bodo mnogi gostje, ki zdaj polnijo Hitove igralnice v Novi Gorici, raje odšli v novi evropski Las Vegas. Ob tem velja povedati še en bistven podatek: Harrah's je postavil pogoj za vstop v skupni projekt, namreč spremembo slovenske davčne in igralniške zakonodaje. Vlada je že privolila, da bo parlamentu predlagala, da se za ta projekt zmanjša davčna obremenitev in hkrati dovoli večji lastniški

delež tujcem. Zdaj so lahko tuji največ 20 % lastniki igralnic, efektivna davčna obremenitev pa je 33 odstotkov. Po novem bo lastniška omejitev 49%, davčna stopnja pa 17,5 odstotna. Stari Hit bo torej plačeval 33% davke, nova mešana družba pa le 17,5%. Ob pričakovanem prometu bo sicer davčni izplen za državo in občine kljub temu večji, vprašanje pa je, kaj bo s Hitom. Če ne bo posloval dobro, bo postal lahka tarča za kapital-sko izredno močne Američane, ki bodo tako prek ovinka postali lastniki celotnega velezbavišča. Uprava Hita na te dileme še ni ponudila prepričljivih odgovorov, kot tudi še ni pokazala kredibilnih socioloških raziskav o stranskih učinkih igralništva. Enako velja tudi za nasprotnike igralništva, ki sicer dramatično opisujejo posledice, nimajo pa nobenih konkretnih podatkov in raziskav, ki bi podpirale njihove trditve.

Izpeljava prve faze projekta, torej sprememba zakonodaje, bo padla ravno v čas predsedniških volitev v Sloveniji. Teško si je zamisliti bolj vabljivo temo, ob kateri se bosta potila oba glavna igralca, Lojze Peterle in Borut Pahor. Prvi je zagovornik tradicionalnih krščanskih vrednot, drugi pa sicer bolj liberalen, vendar prihaja iz Nove Gorice, ki bo najbolj občutila neugodne učinke smelega projekta.

V zelo neprijetnem položaju je tudi finančni minister Andrej Bajuk, ki projekt podpira, njegova stranka, Nova Slovenija, pa je že izrazila dvome. Tudi slovenska rimsko-katoliška cerkev odkrito nasprotuje širjenju igralništva v Sloveniji, češ da je to v nasprotju z vrednotami, na katerih temelji vlada Janeza Janše. Med vplivnimi nasprotniki postavitve slovenskega Las Vegasa velja omeniti še predsednika Janeza Drnovška. Vsekakor zanimiva mešanica ljudi in interesov, ki napoveduje, da bo hazard, v katerega se je spustila vlada Janeza Janše, še zelo zanimiv.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Preprosta vzgoja

Otroška kaprica, ki je po naši presoji samo to, skriva včasih veliko negotovost, če že ne čustveno praznino otroka. V sodobnih okoliščinah, ki človeka in družino postavljajo pred nove dileme, situacije ali konflikte je težko najti pravo ravnovesje: ločitev staršev, razširjene družine (z novim partnerjem), samohranilke in samohranilci, pomanjkanje časa za primerno vzgojo zaradi službe ali sama prezaposlenost staršev.

Teh značilnosti se zavedajo predvsem društva, ki ponujajo otrokom šolsko pomoč, včasih (premalokrat) pa tudi šola. Zdi se, kakor da bi vedenje vzgojiteljev od otroku začelo strmo upadati od osnovne šole preko nižje enotne srednje šole do višjih oddelkov.

Včasih se nam zdi, da moramo prav vse poravnati po predalčkih in biti neoporečni v svojem vzgojnem prizadevanju, dejansko pa e otroci marsičesa navzemajo na bolj spontan način. Navidez slučajno nametani vzgojni napotki (taki, ki ne pritisakajo hudo) so največkrat najbolj učinkoviti. Navadno je izbira staršev ali vzgojiteljev drugačna, bolj usmerjena, saj taka (navidežno) »razpršena« vzgoja jemlje odraslim preveč časa.

Vendar je »spontana« vzgoja, vzgoja, ki odraslemu omogoča, da si od otroka marsičesa nauči. Na primer to, da se mnogi problemi rešujejo na zelo preprost način. Včasih je dovolj le zadostna mera neposrednosti, to, da odrasli prislusne otroku, ne le njegovim zahtevam in potrebam, pač pa zna tudi opazovati njegov način vedenja in iz tega potegniti zaključke. Nikakor pa ne zamahnimo ob otroku z oko, češ: Ta si jih vedno izmišlja! Če ne zaradi drugega, zaradi tega, ker otroci opazujejo odrasle natančno, in to predvsem svoje starše. V sinergiji takega dogajanja odpade vsakršen poskus iskanja receptov za vzgojo. Recepta ne more biti, ker je spremenljivk preveč: otrok, družina, oče mati in širše sorodstvo ter okolica. Nujno je, da se starši sproti osveščajo, kaj je na stvari in sami dejavno iščejo način, kako priti iz neugodne situacije. Ta pa včasih ni tako huda, kakor se sprva riše. Dovolj je neobremenjen pristop in nasmešek namesto karanja, pa bi se veliko zapletenih stvari razvezalo.

V želji, da bi dali svojim otrokom najboljše, pretiravamo v popolnosti svoje vzgoje. Vendar učinkovite vzgoje brez lastnih izkušenj otrok ne more biti. Kdor misli, da bo vse urejeno, če bo sam posegel, da bi preprečil otrokovo razočaranje in mu v tem svoj prepričanju (ali strahu) ne dovoli, da bi sam nekaj izkusil, bo s svojim nadomeščanjem (nehote ali iz neznanja) popolnoma sprevrgel cilj. Otrok se ne bo ničesar naučil.

Marsikdo izmed nas se je prav gotovo že zalotil, da je, ko mu je šlo na primer vse narobe v službi ali ga je družba razočarala, položil v svoja naročila, ukaze ali napotke otroka prevelik gnev. Kakor da bi se želel izkašljati. Tudi tako, da je na otroka prenesel krivdo za svoje početje: »Če bi ubogal, bi te jaz ne bil prisiljen kaznovati!« Kakor vemo, je človek zapleteno bitje: nanj vplivajo razum, čustva, izkušnje, genetski material in še kaka druga slučajnost.

Tudi najboljši izmed staršev torej lahko naredimo napako. Predvsem takrat, ko trdno vztrajamo pri togem vzgojnem modelu in pri tem pozablamo, da se naš otrok razvija, da preživlja ob prehodih iz ene v drugo razvojno fazo burna obdobja, ki ga prevzamejo in mu jemljejo veliko energije, čeprav se on dejansko tega ne zaveda. Tako lahko situacija kaj kmalu zapade v prav kaos, če straši nismo dovolj prilagodljivi in elastični. Nikakor si ne smemo misliti, da bomo dosegli vse vzgojne cilje, postavljene na osnovi »vzgojnih

priročnikov». Zanje se lahko le trudimo. Prav tako se moramo sprijazniti z dejstvom, da bomo morali znati živeti z »nerednim«, neporavnanim načinom življenja. Če bomo življenje jemali z nasmehom, ali, ko je potrebno celo s smehom (o njem pravijo, da je pol zdravja), bo verjetno vse laže steklo, tudi v neredu. Kako pravzaprav preživlja naš otrok svoje dneve. Navadno na dva ekstremna načina: popoldanski čas je do potankosti organiziran, ko pa so doma, se dolgočasijo ali pa buljijo v TV do omejenosti. Ključ je v tem, da bi ta dva ekstrema bolje vzgojno izkoristili. Kakor vemo, ovira otrokovo ustvarjalnost cela vrsta dejstev. Nekoč so se otroci veliko igrali na prostem: danes tega ni v tako veliki meri, bodisi ker v bližini kraja, kjer stanujejo ni zelenice, travnika ali gozda ali zato, ker ima otrok na zelenici na razpolago že vnaprej določene igralne poti in naprave s katerih ne more skreniti. Pa tudi če bi rad to storil, je tam vedno kdo od odraslih, ki z viška odreja: »Pazi, da se ne umažeš!« »Ne meči peska v zrak!« »Takoj si umij roke« »Brž pridi sem!« Ta zadnji ukaz pada največkrat ob neprimernem času, ko je otrok zatopljen v svojo ustvarjalnost in domišljijo, a tega odrasli sploh ne opazi, ker razmišlja po svoje (češ vse, kar je odraslo je pomembnejše, ostalo so otročarije). Tako se pač dogaja, da starši (odrasli) niso sposobni razumeti, kaj otrok počenja, in ga ovirajo na vsakem koraku, ker se na neprimeren način vmešavajo v njegovo početje. Podobno je tudi na ulici, kjer parkirišča, asfalt, razne naprave omejujejo in zapirajo prostor. Tudi tam otrok opazuje dogajanje okoli sebe. Potrebuje pa veliko več časa in vztrajnosti, da vse dojamemo. Zato gre večkrat mimo nečesa, kar je ujelo njegovo pozornost in vztraja pri opazovanju. Vse to početje mu pomaga obvladovati prostor. Na tak način razvija življenjsko pomembno veščino – obvladovanje prostora in časa. Samozavest raste in prav tako občutek, da je nečesa sposoben sam. Tega – osebnega »spopada« z nenapovedano okoliščino - mu vnaprej organizirane dejavnosti ne omogočajo. Prav zaradi tega je veliko bolj primerna razumna mešanica obojega – načrtovanega in prostega časa. Toliko bolj v našem okolju, kjer si v zadnjih petnajstih letih vse več družtev, ki namenjajo dejavnosti tudi najmlajšim, prisvaja čedalje manjše število otrok. Ničesar nimamo proti vzgojnim, kulturnim, športnim in drugim dejavnostim za najmlajše, vendar je povsod potrebna merica zdrave pameti; kakor tudi zavestno odrekanje želji, da bi starši zahtevali od svojih otrok, naj dosežejo to, kar nam ni bilo dano.

Samo prepuščanje prostega časa izbiri otrok ima lahko zelo negativne posledice, če otrok ne pozna ali ni pridobil od družine ritualov, ki mu odmerjajo čas. Kolikokrat nas taki otroci obremenjujejo z nenehnim spraševanjem, koliko je ura? Dolgočasijo se, v času so izgubljeni in nimajo nobenega notranjega merilca, ki bi jim omogočil časovno orientacijo. Prav temu služijo rituali - gotovosti v odmerjanju časa. Če se otrok v času ne znajde, lahko kaj kmalu to vpliva tudi na vznik strahu pred odprtimi prostorom. Tako se mnogi otroci raje zatekajo k zaključnim časovnim enotam, kakršne so na primer video igrice, ki imajo začetek in konec in se z njihovo pomočjo otrok izolira od zunanjega sveta, katerega se boji, ker ga ne pozna dovolj. (jec)

PTUJ - V okviru poletne muzejske noči 16. junija

Dobrodelni operni večer solistov zbora SNG Maribor

Z izkupičkom od prodanih vstopnic nameravajo kupiti dve dvigali za lažji dostop invalidov in starejših na ptujski grad

PTUJ - V okviru Poletne muzejske noči 16. junija bo Pokrajinski muzej Ptuj (PMP) med drugimi prireditvami organiziral gala operni večer solistov zbora in orkestra Opere in baleta SNG Maribor. Izkupiček od prodanih vstopnic bo namenjen nakupu dveh dvigal za boljšo dostopnost invalidov in starejšim obiskovalcem do gradu, je povedal direktor PMP Aleš Arih. Dvigali naj bi veljali 24 tisoč evrov, sredstva pa bodo v PMP poskušali zbrati z različnimi prireditvami in donatorskimi prispevki. V prihodnje si muzej obeta uresničitev več investicij, tudi v okviru projekta Evropske kulturne prestolnice (-EPK).

Ne glede na statusno ureditev PMP, pa je se ministrstvo za kulturo že odločilo za izdajo razpisa za najemnika nekdanje grajske konjušnice, ki je po zunanjih obnovitveni delih namenjena gostinski dejavnosti. "Doba najema naj bi trajala 30 do 35 let, najemnik pa bo v skladu s pogodbenimi pogoji moral vložiti precej denarja v dokončanje notranje obnove ter nakup opreme," je še povedal Arih.

V izdelavi je tudi že idejni projekt sanacije in oživitve grajske žitnice, v kateri naj bi se ob razstavi zbirk in oglednih depejev zaenkrat tehtali še dve možnosti; ali v tretjem nadstropju urediti Akademijo za balet in glasbo ali pa Visoko šolo za vzdr-

ževanje dediščine, ki bi bila prva tovrstna v državi, sicer pa bi lahko v primeru uspešne kandidature za EPK postala mednarodni center za vzdrževanje dediščine.

Med tekočimi investicijami pa je Arih poudaril nadaljevanje obnove dominikanskega samostana, za katerega je ministrstvo za kulturo že namenilo 42 tisoč evrov, vendar še ni sprejel sklep Mestne občine Ptuj, ki mora obnovo sofinancirati v enakem deležu. Sicer pa bo iz državnega proračuna PMP letos prejel sredstva za nujno obnovo sanitarij na gradu ter obnovo vhodnih vrat s Peruzziyevim portalom. (STA)

MANJŠINE - Sklep deželnega odbora na seji v Rudi

Zakon za Furlane

Odobritveni postopek vzporedno z zakonom za našo manjšino

VIDEM - Deželni odbor je včeraj na seji v Rudi pri Vidmu dokončno odobril zakonski predlog za zaščito in ovrednotenje furlanskega jezika. Osnutek predloga so odobrili pred dvema tednoma, potem je zakon doživel nekaj političnih in proceduralnih ovir, ki so bile sedaj v glavnem presežene. Politične pomisleke je znotraj Demokratske zaveze imela predvsem Illyjeva občanska lista, proceduralne težave pa so nastale v skupščini lokalnih avtonomij. V njej je imel glavno besedo predsednik videmske Pokrajine Marzio Strassoldo, ki je nekajkrat brez pravega razloga zakon o Furlanah vzporedil z zakonom za slovensko manjšino.

V sklopu leve sredine so se na koncu dogovorili, da bo odobritveni postopek zakonov za Furlane in za našo manjšino potekal vzporedno. Zakon za Slovence je v pristojni deželni komisiji že doživel predstavitev (avdicije so napovedane za konec junija), deželni parlament naj bi se z obema predlogoma ukvarjal še pred poletnimi počitnicami.

Odbornik Roberto Antonaz, predlagatelj obeh manjšinskih zakonov, je dejal, da sodijo ta vprašanja med volilne obveze Illyjevega zavezništva. Zakon za Furlane dopolnjuje in posodablja obstoječo zakonodajo, pri čemer upošteva državne standarde na tem področju in hkrati tudi predloge same furlanske skupnosti.

Zakon priznava lokalnim upravam veliko samostojnost na področju zaščite furlanskega jezika. Samostojnost se priznava tudi šolski stvarnosti, ki se glede poučevanja furlanščine lahko že naslanja na državni okvirni zakon za jezikovne skupnosti (številka 482). Skratka, kot je dejal Antonaz, nobenih vsiljevanj z vrha, ampak možnosti, ki jih Dežela nudi, da bo furlanščina še naprej ostala živ jezik.

Seja deželne vlade na županstvu v Rudi v Furlaniji

Dežela se je s principom samostojnosti in svobodnega pristopa do poučevanja furlanskega jezika hotela izogniti polemikam in sporom, ki so svojčas spremljali to vprašanje. Ne gre samo za znano nasprotovanje Nacionalnega zavezništva, temveč tudi za pridržke nekaterih levo usmerjenih krogov. Dovolj, da pomislimo na peticijo deželnega sindikata šolnikov CGIL, ki je imel pomisleke nad poukom furlanščine v državnih šolah. Prav zaradi tega, je poudaril še odbornik Antonaz, bodo pri izvajanju tega zakona pomembno vlogo igrali starši šolskih otrok.

Zakon nalaga nove pristojnosti Agenciji FJK za furlanski jezik (Arlef), ki bo po novem delovala v še tesnejših stikih ne samo z Deželo, temveč tudi z lokalnimi upravami ter z videmsko uni-

verzno, ki ji zakonski predlog nalaga aktivno vlogo za zaščito furlanščine. Zanimivo tudi, da bo deželna uprava sproti preverjala ne samo izvajanje zakona, temveč tudi finančna sredstva, ki jih bo letno namenjala za njegovo izvajanje.

Omenili smo politične težave, ki jih je že doživel in ki še čakajo zakon za Furlane. Nasprotovanje Finijeve stranke je bilo in je pričakovano, bolj kočljiva pa so za Illyjevo upravo razhajanja v levi sredini. Občanska lista Državljeni za predsednika se boji, da je tako zastavljeno zakonsko besedilo neuravnoteženo in preveč v korist furlanske skupnosti, drugi pa so mnenja, da je zakon preveč splošen.

Med tistimi, ki tako razmišljajo, je tudi nekdanji poslanec KPI Arnaldo Baracetti, od vedno velik zagovornik Furlanov in furlanskega jezika. Baracetti meni, da bi moral biti zakon bolj ob-

vezujoč za občine in za šole, češ da poverja preveč pristojnosti staršem pri odločitvah otrok.

Nekoliko čudno vlogo je pri pripravi tega zakona igral predsednik Pokrajine Videm Strassoldo (Forza Italia), ki je - kot rečeno - nekajkrat neumestno primerjal situacijo Furlanov s položajem slovenske manjšine. V bistvu je dal razumeti, da je deželna uprava tako ali drugače bolj pozorna do Slovencev, kot do Furlanov.

Ne glede na različna gledanja bi moral včeraj odobreni zakonski predlog v deželnem svetu doživeti kar široko politično podporo. Poleg pozitivnega mnenja glavnine strank Demokratske zaveze je namreč pričakovati tudi podporo deželnih svetnikov Severne lige.

DEŽELA

Huda trenja v LD

VIDEM - Afera okrog načrtovane cementarne pri Torviscosi je povzročila huda trenja v deželni svetniški skupini Levih demokratov in napetost med njenim vodjo Mauirom Travanutom in odbornikom Lodovicom Sonegom. Travanut se je, kot znano, odločno opredelil proti cementarni in pri tem prišel v spor ne samo z Illyjevo vlado, ampak tudi z večino kolegov v svetniški skupini. Obstaja možnost, da bo Travanut v ponedeljek doživel nezaupnico kolegov.

Glede cementarne se deželna vlada medtem nagiba k negativnemu mnenju. Da obrat ne odgovarja okoljskim in zdravstvenim rekvizitom sta mnenja tako Deželna okoljska agencija ARPA, kot zdravstvena ustanova, ki je pristojna za južno Furlanijo.

Desna sredine še išče kandidata

VIDEM - Dom svoboščin še išče kandidata za predsednika Furlanije-Julijske pokrajine. Včerajšnje srečanje deželnih tajnikov desne sredine se je končalo brez otipljivih rezultatov. Tajniki so se le sporazumeli za ustanovitev neke fundacije, ki bo strankam pomagala pri oblikovanju volilnega programa in pri iskanju primerne predsedniškega kandidata.

Nacionalno zavezništvo hoče za kandidata Renza Tonda (Forza Italia), ostali koalicijski partnerji pa so glede Tonda še kar hladni. Nekateri predlagajo furlanskega športnega delavca Enza Cainera.

DEŽELNA POLITIKA - Pogovor z deželnim svetnikom SKP Igorjem Kocijančičem

»Gorica žrtev Demokratske stranke«

»V devinsko-nabrežinski občini je naši volilni koaliciji žal zmanjkal utrip teritorija«

TRST - Pogovore s slovenskimi deželnimi svetniki nadaljujemo z Igorjem Kocijančičem, ki je tudi vodja svetniške skupine Stranke komunistične preнове v deželnem svetu.

Kako ocenjujete nedavne občinske volitve v Gorici?

Za Gorico smo vsi vnaprej vedeli, da bo težko, čeprav smo ravno tako vsi skupaj upali, da bo mogoče izsiliti baloto. Še danes ne razumem poteze goriske Marjetice, ki je zgolj zaradi notranjih razprtij in obračunavanj onemogočila nastop Vittoriju Brancatiju in praktično »gratis« podarila Gorico desni sredini. Vsi vemo, da bi v vsakem primeru bilo težko, vendar takega samomorilskega nagona si ni mogoče razlagati politično, tu so primernejše drugačne kategorije.

Kakšne kategorije?

Mislím, da je Gorica žrtev na oltarju tukajšnjega ustanovnega procesa Demokratske stranke, sicer bi pričakovali tudi drugačno zadržanje Levih demokratov, ki so pa v tem primeru povsem popustili koalicijskemu partnerju. Škoda, tudi ker je kandidatura Ettoreja Romolija dokaz, da je desna sredina ravno tako v težavah s predlogi, ko je treba najti nove obraze. V splošnem položju pa je nekaj pozitivnega.

Kaj je lahko pozitivno v porazu?

Da je v Gorici zaživel Forum. Upam, da se ne bodo omejevali na volilno preizkušnjo in da bo ta izkušnja pripomogla k temeljitemu prezračitju političnega okvira v Gorici.

Kaj pa volitve v Nabrežini?

Lahko bi tudi računali na poraz,

IGOR KOCIJANČIČ

KROMA

vendar ne takih razsežnosti. Dejansko se je v devinsko-nabrežinski občini uveljavila izjema, ki potrjuje pravilo: pravočasno in na novo pridobljena strnjnost in enotnost, ob mladem in podkovanim kandidatu, nista bili dovolj, da bi nazaj pridobili občino.

Bolj kot desna sredina je vsekakor zmagal Giorgio Ret...

Na vsak način je Ret dokazal z dejstvi, da je priljubljen župan, ki je znal prepričati večino občanov, med njimi tudi Slovence. Glede na sestavo občinskega sveta pa je sploh vprašljivo, če lahko občino Devin-Nabrežina lahko še prištevamo med slovenske občine.

Mislím, da to že zdavnaj ni več...

Vendar, tu ni važno, koliko Slovencev je glasovalo za Reta, ampak, če imajo naše stranke dejansko še pulz dogajanja na teritoriju.

Zanimiva ugotovitev...

Nam sem namreč preveril, da se je od leta 2002 na občinsko ozemlje priselilo 1273 novih občanov in občank. Kdo je navezal stike s temi priseliki, ki očitno niso vezani, niti ideološko, niti čustveno, na levo sredino? Mislím, da

gre vzroke za tako hud poraz iskati prej tu kot pa pri domnevnih strateških, komunikacijskih ali drugačnih napakah v volilni kampanji.

Mislíte, da bo ne ravno spodbudni volilni trend za levo sredino pogojeval priprave na deželne volitve 2008?

Sem med tistimi, ki dosledno zagovarjajo načelo, da je treba pri volilnih izidih vedno upoštevati dejstvo, da ima vsaka volilna preizkušnja dovolj lastnih specifik, ki tudi volivkam in volivcem narekujejo drugačne izbire od primera do primera.

Krizna situacija leve sredine pa je vsem pred očmi..

Res je, da je levosredinska koalicija na vsedržavni ravni v težavah in da so zadnje čase tudi v deželnem merilu bolj izrazita notranja razhajanja, kot pa enotnost, predvsem glede okoljevarstvenih vprašanj. Menim pa, da se bo ta naša koalicija lahko ohranila in tudi prepričljivo uveljavila, če bodo deželni prebivalci do konca zakonodajne dobe, se pravi v tem zadnjem letu, dejansko zaznali nekaj izboljšav v vsakodnevem življenju.

Predsednik Dežele naj bi šele januarja povedal, če bo kandidiral ali ne. Meníte, da je to prepozno ali pa se vam zdi prav, da bo Riccardo Illy razmišljal toliko časa?

Sploh ne verjamem, da Illy o tem razmišlja ali bo razmišljal še veliko časa. Dejansko ravna kot človek, ki namerava ponovno kandidirati. Bržkone je ta njegova zamrznitev odločitve bolj taktične kot pa strateške narave. Verjetno

se hoče izogniti predčasnemu začetku volilne kampanje. V vsakem primeru pa se strinjam, da bi bilo januarja verjetno prepozno izbirati druga imena. Žal pa, kolikor se lahko oziram naokrog, zaenkrat ne vidim nikogar, ki bi lahko prevzel mesto enotnega kandidata koalicije.

Kaj pa vaša morebitna kandidatura. Mogoče že razmišljate o tem?

Po strankinem statusu lahko opravi največ dva zaporedna mandata v deželnem svetu. Moja ponovna kandidatura pa bo odvisna od ocene, ki jo bom za stranko in svoje volivke in volivce deležen ob koncu svojega prvega mandata. V tem trenutku lahko rečem le, da sem na razpolago.

Mislíte, da bo Italija doživela novo in enotno levičarsko stranko?

Vprašanje je na dnevnem redu in ob izstopu t.i. demokratske leve iz LD je v celotni državi to vprašanje doživelo nezasišlan pospešek, kot da bi stvar izstrelili iz topa. Osebno menim, da je nujnejša strnitev levece okrog nekega širšega dogovorjenega socialnega programa. To je v tem trenutku pomembneše, kot da bi razpravljali o enotnem subjektu.

Še ne bo torej nove stranke?

Sicer pa tovrstni poskusi obstajajo in so začeli še celo pred razpravo o Demokratski stranki. SKP ponuja projekt evropske levece, drugi mislijo na federacijo, tretji na delavsko stranko. Vtis imam, da bo v tej fazi veliko bolje in lažje, če se bomo znali sporazumeti o vsebinah, kajti na splošno vem - ker to doživljam tudi na lastni koži - da bo vse

ostalo veliko težje. Že dejstvo, da skušaj spojiti v isti subjekt komuniste in socialiste ni najbolj enostaven proces, saj vsi upravičeno damo še veliko na svoje identitete.

Politika in politiki v tem času niso na najboljšem glasu. Kaj mora narediti politika, da spet pridobi na verodostojnosti?

Predvsem dokazati, da ni kasta, ki bdi nad državljanami in državljani in sploh ne zna poslušati in zaznavati družbenih dogajanj in tokov. Mislím da, mimo neznosnih stroškov in zlatih odškodnin se politiki očita predvsem nadutost v razmerju z družbeno zasnovno, ki naj bi jo predstavljala in brezuspešnost pri reševanju vprašanj, ki so že leta brez ustreznih odgovorov.

Kje so rešitve?

Nekateri mislijo, da se da to oviro premostiti s snovanjem večje stranke, jaz pa sem prepričan, da gre tu predvsem za vzpostavitev drugačnega odnosa z ljudmi, kar sploh ni lahko, ker je politika, oz. podoba, v kateri se običajno kaže, v resnici zelo velik dejavnik družbene odtujenosti proti kateri se vsi skušamo boriti.

V bistvu torej ni rešitev..

Reprezentančna demokracija, ki jo ta čas imamo v Italiji je le karikaturna demokracije in ne verjamem, da se bo stanje izboljšalo z izostrenim bipolarizmom in vnašanjem večinskega volilnega sistema. Kvečjemu bo samo še slabše. Najboljše sredstvo za pridobitev verodostojnosti pa sta učinkovitost in pravočasno ukrepanje. To bržkone bo veljalo tudi za naše deželno merilo. (st)

KMETIJSTVO - Predstavitev čezmejnega projekta Zemlja prijateljica

Mreža kmetij z neposredno prodajo kakovostnih pridelkov

Vodja projekta je Coldiretti, slovenski partner pa Kmetijsko gozdarski zavod

VIDEM - Na turistični kmetiji La Fattoria, ki jo vodi družina Listuzzi v Pavi-

i pri Vidmu, so včeraj predstavili projekt Terra Amica (Zemlja prijateljica) za neposredno čezmejno trženje kmetijskih pridelkov. Vzpostavljena je bila namreč mreža okrog 40 kmetijskih podjetij v Furlaniji-Juljski krajini in Sloveniji, ki odjemalcem ponujajo zajamčeno sveže, kakovostne in tipične pridelke. Turistična kmetija La Fattoria je eden od 37 členov te mreže v Furlaniji-Juljski krajini, iz Slovenije pa so v mreži tri kmetije tik za mejo.

Partnerji projekta so konzorcij Ciasa, ki deluje v okviru stanovskega združenja Coldiretti, kot projektni vodja, deželno združenje Coldiretti, videmska univerza, združenje potrošnikov Federconsumatori in Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije oziroma njen Kmetijsko-gozdarski zavod v Novi Gorici. Projekt, ki sta ga sofinansirali EU in Dežela FJK, pa so včeraj predstavili Loris Merlino za Ciasa, Oliviero Della Picca za Coldiretti, prof. Mario Gregori za videmsko univerzo, Edo Billa za Federconsumatori in Srečko Horvat za novogoriški KGZ.

»V okviru projekta so bila izbrana podjetja, ki se ukvarjajo z neposredno prodajo, na osnovi merila odličnosti,« je pojasnil direktor Coldiretti Della Picca in tako utemeljil dejstvo, da je bilo izbranih samo 40 kmetij. Te bodo po njegovih besedah model za vse ostale, ki se bodo želele vključiti v mrežo s kakovostnimi proizvodi. To po besedah predstavnika potrošnikov Bille tudi pomeni, da bodo podjetja pripravljena sprejeti tako filozofijo prodaje, ki bo spoštovala pravilnik, dogovorjen med proizvajalci in odjemalci v okviru projekta Interreg. »Odločili smo se, da bomo startati v ožjem krogu, a dobro,« je dodal prof. Gregori, medtem ko je Merlino zagotovil, da se bo mreža širila samo pod pogojem, da bodo prejeti določeni kakovostni standardi.

»Za nas je to zelo pomembna priložnost rasti in primerjanja. V Sloveniji je namreč malo kmetijskih podjetij, ki svoje proizvode prodajajo neposredno,« je povedal Srečko Horvat. Della Picca je ob tem izpostavil tudi pomen

Udeleženci predstavitev čezmejnega projekta Terra Amica - Zemlja prijateljica

projekta za ozemeljski in turistični razvoj, saj postavlja v mrežo »dva svetova, ki sta bila še pred kratkim daleč narazen«.

Poleg enotne blagovne znamke, skupnega pravilnika in cen za vsak žep, je v okviru projekta predvidena tudi skupna promocija celotnega čezmejnega območja, tako kot že velja za kmečki turizem.

In kje lahko odjemalci najdejo teh 40 kmetijskih podjetij in katere proizvode lahko kupijo? V časopisih (italijanskih in slovenskih) v FJK se bo kmalu pojavil dvojezični vodnik, ki ga bodo razdelili tudi po občinah, po uradnih agencije Turismo FVG, v uradnih Coldiretti in na samih kmetijah. Natiskano je bilo 120 tisoč izvodov, vzpostavljeno pa je tudi spletno mesto [Hyperlink](http://www.reteterramica.it) »<http://www.reteterramica.it>«.

Za promocijo projekta in podrobnejše informacije o čezmejni mreži kmetij bo 16. junija v goriškem hotelu Alla Transalpina še italijansko-slovenski posvet z razstavo in degustacijo tipičnih proizvodov. Prireditelji med drugimi gosti pričakujejo deželnega odbornika FJK za mednarodne in evropske zadeve Franca Iacopa, župana Gorice in Nove Gorice Ettoreja Romolija in Mirka Brulca, ki se bosta ob tej priložnosti srečala prvič, predsednika Pokrajine Gorica Enrica Ghergetto in enega od predstavnikov slovenske vlade.

SLOVENIJA - Po oceni statističnega urada

V prvem četrletju 7,2-odstotna rast BDP

LJUBLJANA - Slovenija je v letošnjem prvem četrletju zabeležila na letni ravni 7,2-odstotno gospodarsko rast. To je najvišja rast po drugem četrletju leta 1999, ko se je obseg bruto domačega proizvoda (BDP) v pričakovanju uvedbe davka na dodano vrednost močno povečal, je včeraj na novinarski konferenci državnega statističnega urada v Ljubljani povedala vodja sektorja za nacionalne račune Karmen Hren.

Ekonomisti nad visoko številko niso presenečeni, ugodne rezultate lahko pričakujemo tudi v prihodnje. Stopnje rasti so bile skoraj v vseh gospodarskih sektorjih visoke in višje kot v predhodnih četrletjih. To drži še posebej za najpomembnejše sektorje, ki veliko prispevajo h gospodarski rasti, je povedala Hrenova. V službi za konjunkturo in ekonomsko politiko pri Gospodarski zbornici Slovenije, kjer tako visoke rasti niso pričakovali, so med dejavniki izpostavili visoko rast proizvodnje v večini predelovalnih panog, živahno investicijsko dejavnost in posledično 29-odstot-

no rast dodane vrednosti v gradbeništvu.

Na ministrstvu za gospodarstvo so novico o 7,2-odstotni gospodarski rasti sprejeli z zadovoljstvom, čeprav so razmeroma visoko številko zaradi trajajočih pozitivnih trendov na številnih področjih pričakovali.

Tudi na Uradu RS za makroekonomske analize in razvoj (Umar) so visoko gospodarsko rast pričakovali. Na podlagi tekočih podatkov, ki so jih spremljali od začetka leta, so pričakovali podobno visoko številko, kot jo je objavil državni statistični urad, ocene so se gibale med 7 in 7,6 odstotka, je povedal direktor Umarja Janez Šušteršič. Gre za zelo zdravo strukturo rasti, ki naj bi v prihodnjih mesecih ne povzročala bistvene inflacije, je dodal.

Glavni generator gospodarske rasti v letošnjem prvem četrletju je bil izvoz, katerega obseg se je povečal za 13,6 odstotka. Statistiki so v začetku leta zabeležili okrepitev tako izvoza kot tudi uvoza (+13,7%). S takšnimi stopnjami se je rast menjave blaga in storitev s tujino vrnila na ravni z začetka leta 2006.

Hrenova je opozorila na izjemno visoko rast investicij v osnovna sredstva v začetku letošnjega leta (+21,6%), in sicer predvsem v gradbene objekte in nestanovanjsko gradnjo (+34,3%), pri čemer izstopajo avtoceste. Še naprej se sicer krepi tudi rast investicij v stanovanjsko gradnjo (+18,1%). Tudi investicije v stroje in opremo so v začetku leta beležile visoke stopnje rasti, ki pa ne odstopajo bistveno od povečanja v letu 2006.

Ugodne gospodarske razmere se odražajo tudi v rasti zaposlenosti, ki je bila v prvem četrletju najvišja v zadnjih 15 letih. Po ocenah je znašala 936.000 oseb, kar je 2,4 odstotka več kot v prvem četrletju 2006. Med dejavnostmi se je zaposlenost najbolj povečala v gradbeništvu (+9,9%), v poslovnih storitvah (+7%) in v drugih storitvenih dejavnostih in transportu (+4,5% oz. 4,4%). Za visoko rast skupne zaposlenosti je bilo pomembno tudi povečanje zaposlenosti v predelovalnih dejavnostih (+0,6%), kjer se je prekinilo petletno nepretrgano zmanjševanje zaposlenosti.

Po mnenju ekonomista Franceta Kržižaniča lahko pričakujemo ugodne rezultate tudi v prihodnjih četrletjih. Če primerjamo rezultate z gospodarsko klimo, vidimo, da se konjunktura ne umirja, kar pomeni, da bomo imeli tudi v prihodnje zelo ugodne rezultate. Ekonomist Sašo Polanec pa je pojasnil, da razlogi za visoke stopnje gospodarske rasti tičijo predvsem v odpravi administrativnih ovir leta 2004 pri trgovini z EU, hkrati pa je trenutno povpraševanje Nemčije, ki je najpomembnejši izvozni trg za slovensko industrijo, zelo visoko. (STA)

LADJEDELNIŠTVO - Slovesnost v ladjedelnici Fincantieri

V Tržiču splovili Ventura, novo velikanko za križarjenje

TRŽIČ - Ob zvokih britanske in italijanske himne je včeraj doživela prvi stik z morjem Ventura, največja potniška ladja, ki je bila kdajkoli narejena za britanski trg in ki jo gradijo v tržički ladjedelnici. Nova ladja za križarjenje, katere predaja naročniku je predvidena za pomlad prihodnjega leta, bo admiralska ladja v floti P&O Cruises, družbe iz skupine Carnival, ki je največji turistični plovni koncern na svetu.

Ventura ima 114 tisoč ton bruto nosilnosti, dolga je 290 metrov, na krov pa bo v 2180 kabin sprejela 4850 potnikov, od tega 1258 članov posadke. Sodelovanje med P&O Cruises in ladjedelnim koncernom Fincantieri se je začelo pred tremi leti, ko je bila v ladjedelnici v Magheri izdelana ladja Arcadia z 82 tisoč tonami bruto nosilnosti. Naročena pa je že tudi dvojica Ventura, ki jo bodo prav tako zgradili v Tržiču do leta 2010. Ventura so že včeraj po splavitvi potegnili na bankino za notranjo opremo, medtem ko bodo že v ponedeljek v gradbenem bazenu postavili zasnovano za novo mega ladjo, ki bo imela 130 tisoč ton bruto nosilnosti in se bo imenovala Ruby Princess.

Na posnetku (foto Bumbaca) premeč nove ladje velikanke Ventura, ki se je včeraj v tržički ladjedelnici prvič srečala z morjem.

Evropska centralna banka

8. junija 2007

valute	evro	
	povprečni tečaj	8.06
ameriški dolar	1,3349	1,3470
japonski jen	162,40	163,43
kitajski yua	10,2187	10,3028
ruski rubel	34,6970	34,8460
danska krona	7,4457	7,4466
britanski funt	0,67885	0,67900
švedska krona	9,3425	9,3205
norveška krona	8,1005	8,0820
češka krona	28,420	28,412
švicarski frank	1,6475	1,6477
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski florint	254,72	253,15
poljski zlot	3,8468	3,8355
kanadski dolar	1,4261	1,4267
avstralski dolar	1,5870	1,5926
bulgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,2841	3,2679
slovaška krona	34,398	34,268
litvanski litas	3,4528	3,4528
latviski lats	0,6967	0,6964
malteška lira	0,4293	0,4293
islandska krona	85,88	84,64
turška lira	1,8022	1,7883
hrvaška kuna	7,3480	7,3534

Zadružna Kraška banka

8. junija 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,35742	1,32955
britanski funt	0,68951	0,67364
švicarski frank	1,6731	1,6323
japonski jen	169,896	157,723
švedska krona	9,58932	9,13068
avstralski dolar	1,64352	1,57418
kanadski dolar	1,46255	1,40687
danska krona	7,59916	7,31284
norveška krona	8,27833	7,90767
madžarski florint	303,78	237,961
češka krona	32,6738	25,5708
slovaška krona	39,4082	30,8412
hrvaška kuna	7,8754	7,0225

CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Banca di Cividale

8. junija 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,3623	1,3288
britanski funt	0,6894	0,6724
danska krona	7,557	7,371
kanadski dolar	1,4492	1,4135
japonski jen	164,96	160,89
švicarski frank	1,6701	1,6289
norveška krona	8,180	7,979
švedska krona	9,457	9,225
avstralski dolar	1,6179	1,5781
hrvaška kuna	7,57	7,03

Banca di Cividale
BANCAGRICOLA KMEČKA BANKA

Milanski borzni trg

8. junija 2007

delnica	Indeks MIB 30: -0,61	
	cena €	var. %
ALLEANZA	9,695	-0,60
ATLANTIA	24,37	+0,95
BANCA ITALEASE	19,84	-25,19
BMPS	4,8825	+0,17
BPI	10,95	-2,28
BPM	10,55	-0,92
BPVN	20,72	-2,45
CAPITALIA	7,45	-0,24
ENEL	8,235	-1,26
ENI	26,21	-0,46
FIAT	19,98	-1,14
FINMECCANICA	22,66	-0,96
GENERALI	29,46	-0,97
IFIL	7,675	-0,87
INTESA	5,52	-0,09
LOTTOMATICA	30,8	-0,58
LUXOTTICA	25,62	+0,39
MEDIASET	7,81	-0,29
MEDIOBANCA	16,42	-0,82
MEDIOLANUM	6,255	-0,59
PARMALAT	3,165	+1,41
PIRELLI	0,861	-1,43
SAIPEM	22,7	+0,13
SNAM	4,3675	+0,40
STMICROELEC	14,09	+0,67
TELECOM ITA	2,0575	-1,22
TENARIS	17,34	-1,47
TERNA	2,7	-0,84
UBI BANCA	20,47	-0,39
UNICREDITO	6,76	-0,06

Podružnica Trst
Ljubljanska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

ČEDAD - Zasedanje izvršnega odbora SKGZ

Pozornost Benečiji in celotni videmski pokrajini

Ocenili so tudi volilne izide v Gorici in Devinu-Nabrežini

ČEDAD - Izvršni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze je svojo zadnjo sejo izvršnega odbora posvetil vprašanju Benečije in vse videmske pokrajine. Pred uvodnim poročilom, ki ga je imela Jole Namor, je deželni predsednik SKGZ Rudi Pavšič ocenil izide upravnih volitev s posebnim poudarkom na Gorici in občini Devin-Nabrežina. „Volilni rezultati so jasno pokazali na določene nove tendence, ki opredeljujejo izbire volivcev leve sredine in specifično tudi slovenske volivce“, je dejal Pavšič in ob izražanju zaskrbljenosti zaradi uveljavitve desnice vseeno pozitivno ocenil uspeh posameznih kandidatov, ki so aktivni tudi v SKGZ. Glede finančnih težav v manjšinskih organizacijah je Pavšič napovedal ponovno misijo v Rim, kjer bosta v drugi polovici junija z Dragom Štoko srečala podtajnika na finančnem ministrstvu Paola Cento.

SKGZ bo v začetku julija sklicala deželni svet, na katerem bo predstavljen načrt dela v prihodnji sezoni, ko bo večji del naporov posvečen utrjevanju manjšinskih organizacij in uvajanju potrebne reorganizacije v logiki boljšega izkoriščanja razpoložljivih resursov. Izvršni odbor SKGZ je na svoji seji pozitivno ocenil nadaljevanje evropskega projekta Sapeva, v okviru katerega se je prejšnji teden v Kopru odvijal drugi predvideni posvet. Rečeno je bilo, da projekt povsem izpolnjuje svoj cilj, ki je v utrjevanju odnosov in sodelovanja z italijansko manjšino v Sloveniji in na Hrvaškem.

O Slovencih v videmski pokrajini je na izvršnem odboru SKGZ spregovorila pokrajinska predsednica SKGZ Jole Namor. Pozitivno je ocenila nedavno srečanje slovenskih organizacij z videmskim prefektom in posvet o dvojezičnem šolstvu, ki se je odvijal v Špetru in na katerem je bila jasno izražena potreba po uvedbi dvojezičnega pouka tudi v treh razredih nižje srednje šole. „V Čedadu, Vidmu, Kanalski dolini in Benečiji uživamo Slovenci vse večji ugled, saj smo na mnogoterih področjih upoštevani kot resni sogovorniki in pozitivni dejavniki v povezovalnih in razvojnih dinamikah v obmejnem pasu“, je poudarila Namorjeva. Zaskrbljenost vzbujajo nova kampanja desnice, ki si prizadeva, da bi bile nekatere občine z Videmskega izbrisane iz seznama zaščitnega zakona. V minulem obdobju so se v tem smislu kar množili pritiski posameznih desničarskih politikov in strank tako v odnosu do dežele kot tudi v Rimu. Najhujša je morda kampanja v Rezi, kjer smo kot skupnost tudi bolj ranljivi. Tu je prišlo še najbolj očitno do povezave med domačimi nacionalisti in strankami desne sredine z nastankom samozvane organizacije „Lega Slava“. V imenu specifike rezijanskega jezika skuša desnica ločevati Rezi in Rezijane od slovenske manjšine.

V nadaljevanju je Namorjeva izpostavila prizadevanja za ustanovitev slovenske konzulte, ki naj bi delovala v sklopu gorske skupnosti. Projekt je nastal na pobudo obeh krovnih organizacij SKGZ in SSO. Gre za pomemben forum, v katerem naj bi pri obravnavanju vseh tistih vprašanj, ki zadevajo promocijo slovenske prisotnosti, razvoj teritorija in tudi nekatera aktualna okoljevarstvena vprašanja sodelovali javni upravitelji in predstavniki civilne družbe. Pomembna slovenska dejavnika SKGZ na teritoriju sta kulturno društvo Ivana Trinka in tednik Novi Matajur, ki odigravata povezovalno in spodbujevalno vlogo.

Pozornost izvršnega odbora SKGZ je bila namenjena tudi projektu o večnamenskem središču v Špetru ter strateškemu projektu o jeziku. V ta namen je v Špetru pred nedavnim nastal tudi Zavod za slovensko izobraževanje. Gre za pomembne načrte, v katere bo potrebno vlagati finančna sredstva in vse kadrovske zmogljivosti.

Uvodnemu poročilu je sledila zanimiva razprava, v katero so posegli še Marina Cernetig (govorila je o sodelovanju s SSO, o evropskih projektih, o sodelovanju s SSG in čezmejnem povezovanju), Stefano Predan (pomen vlaganja v gospodarske pobude na področju kmetijstva, gozdarstva in promocije teritorija), Renzo Matteligi (pozornost do posameznikov in konkretizacija idej), Luigi Negro (težave in potencial Rezi), ter Rudi Bartaloth, ki je podrobneje o spregovoril o stanju v Kanalski dolini.

Izvršni odbor SKGZ je tokrat zasedal v Čedadu

KOROŠKA - Dvojezični krajevni napisi

Grilc: Haider se norčuje iz ustavnega sodišča in pravne države

CELOVEC - Predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) Matevž Grilc je najnovejšo zahtevo koroškega deželnega glavarja Jörga Haiderja, naj se vprašanje dvojezične topografije na Koroškem reši na osnovi zakona o narodnih skupinah iz leta 1976 in z ustavnim zakonom (ostalo bi torej pri 91 tablah - prip. ured.), označil za »absurd« in »norčevanje iz ustavnega sodišča in pravne države«.

Odklonil pa je tudi predlog avstrijskega zveznega kanclerja Alfreda Gusenbauerja, ki je v sredo v avstrijskem parlamentu namignil rešitev brez t.i. razširitvene klavzule. Takšna rešitev bi bila nesprejemljiva, razen če ne bi avstrijska vlada ponudila rešitve, ki bi predvidevala blizu 300 krajev z dvojezičnimi krajevnimi tablamami, je pristavil predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Grilc.

MATEVŽ GRILC

Ostro pa je Haiderja kritiziral tudi predsednik koroškega »Heimatdiensta« (KHD) in član tako imenovane Karnerjeve skupine Josef Feldner. V glasilu svoje (slej ko prej nemškonalionalno usmerjene) organizacije je vedenje koroškega deželnega glavarja v vprašanju dvojezične topografije označil za »sramotno provincialno norčijo«. Zato, da tudi pet let po razsodbi ustavnega sodišča še vedno ni re-

šitve, je edinole kriva politika, ki se po mnenju Feldnerja premalo uveljavlja »proti radikalnim pozicijam na obeh straneh.« Predvsem pa se politika premalo spoprijema z zmedo, ki jo poskuša ustvarjati deželni glavar Haider. Politične stranke se nadalje preveč bojijo jasnih pozicij v tem vprašanju, da ne bi izgubili volivc, še meni Feldner.

Predsednik koroških bramborčev (KAB) Fritz Schretter, ki je v zadnjih mesecih vseskozi nastopal proti dodatnim dvojezičnim krajevnim napisom, pa se sedaj izreka za paketno rešitev. Pri tem pa slej ko prej zavrača t.i. razširitveno klavzulo in tudi evalvacijo, ki jo naj bil opravila neka posebna komisija, ki jo baje omenja zvezni kancler Alfred Gusenbauer v svojem predlogu, ki ga je sredi tedna objavil avstrijski dnevnik »Österreich«.

Ivan Lukan

EVROPSKA UNIJA - Pojasnila slovenskega državnega sekretarja Verliča

Za peti in deseti koridor naj bi Slovenija porabila 8,9 milijarde evrov

LUXEMBOURG - Slovenija bo stroške za gradnjo svojega odseka šestega prednostnega projekta med Lyonom in Budimpešto na novo ocenila, ko bo imenovan novi koordinator za peti prometni koridor, po sedanjih ocenah pa naj bi za posodobitev celotnega železniškega omrežja petega in desetega koridorja namenila 8,9 milijarde evrov, je včeraj v Luksemburgu pojasnil državni sekretar na ministrstvu za promet Peter Verlič. Tako se je odzval na pisanje Dela, da naj bi samo slovenski odsek stal skoraj deset milijard evrov. "Uradno ne poznam dokumenta, po katerem bi lahko to komentiral," je dejal Verlič in opozoril, da je treba takšne ocene podajati "na enakih podlagah in primerjavah", ne pa primerjati "jabolk in hrušk". Prav je, da se pri takšnih ocenah uporabijo "enaki parametri za primerjavo ocene stroškov", je poudaril v odgovoru na pisanje časnika.

Oceno, da naj bi slovenski odsek stal trikrat več, kot je načrtovano, je podal predsednik odbora evropskega parlamenta za transport in turizem Paolo Costa, ki

po navedbah časnika ugotavlja, "da bi dejanski stroški za progo od Trsta do Divače ter od Kopra čez Ljubljano do meje z Madžarsko lahko znašali 9,98 milijarde evrov, morda celo več". Verlič ob tem poudarja, da je prva preliminarne ocena slovenskih stroškov posodobitve celotnega železniškega omrežja petega koridorja od Benetk do Kijeva in desetega koridorja od Salzburga prek Ljubljane in Beograda do Soluna 8,9 milijarde evrov. Natančna ocena pa naj bi bila znana po imenovanju novega koordinatorja za šteti prednostni projekt v okviru petega koridorja. Ta bo nasledil Loyola de Palacio, ki je lani decembra umrla za rakom.

"Ocena stroškov, ki bo narejena", bo podana v okviru celotnega šestega prednostnega projekta Lyon-Turin-Trst-Divača/Koper-Divača-Ljubljana-Budimpešta, je pojasnil. Šesti prednostni projekt sicer ostaja jasna prioriteta, je poudaril in s tem zavrnil možnost gradnje alternativne proge čez Avstrijo, ki jo je sicer predlagala nekdanja koordinatorica Loyola de Palacio. Nekdanja koordinatorica je lani sep-

tembra v poročilu izrazila zaskrbljenost zaradi časovnega načrta gradnje slovenskega dela petega čezevropskega železniškega koridorja, zaradi načrtovane infrastrukture in zaradi stroškov, ki naj bi bili po njeni oceni za Slovenijo precejšnji.

Koordinatorica je izrazila bojazen, da bi te težave lahko imele "posledice za zmogljivost celotne prednostne osi", zato je med drugim predlagala, da bi se k petemu koridorju dodala nova veja, ki bi omogočala povezave med Trstom in Budimpešto, in bi potekala čez Trbiž, Beljak in Gradec, torej čez Avstrijo.

"Šesti prednostni projekt, kot ga je potrdila EU, je prednostni, ni razloga, da ne bi prišlo do tega," je včeraj zatrdil Verlič. "Naš parlament je sprejel poročilni zakon v višini 400 milijonov evrov za zagon projekta modernizacije, vlada je sprejela resolucijo o nacionalnih razvojnih projektih, torej vsi elementi, da do tega ne pride, so nastavljeni," je zatrdil državni sekretar.

Prav tako je Verlič optimističen glede prihodnjega sodelovanja z Italijo v okvi-

Slovenski desetletnik zmagal na otroškem filmskem festivalu

TREVISO - Otroški in mladinski program Televizije Slovenija se je letos že četrty zapored predstavljal na mednarodnem festivalu za otroke, imenovanem Ciak junior, ki je konec maja potekal v Trevisu. Žirijo je film Ne povej mami! desetletnega avtorja Vita Pešiča tako navdušil, da so ga proglasili za zmagovalca, otroke, igralce v omenjenem filmu, pa so njihovi vrstniki razglasili za najboljše igralce. Pomembno vlogo none je odigrala Ljerka Belak.

Festival vsako leto poteka pod okriljem organizacije Unesco, pripravljajo ga zanesenjaki, ki sodelujejo tudi z gledališčem Alconi. Na Ciak Junior imajo glavno besedo otroci - za filme pišejo zgodbe, pomagajo pri razvoju scenarijev in tudi igrajo v njih. Vzpodbujanje ustvarjalnosti in izobraževanje mladih je glavni namen tega festivala. Končni izdelek je film, narejen s pomočjo televizijskih profesionalcev.

Zgodbo, ki jo je TV Slovenija izbrala na natečaju, je napisal desetletni deček Vito Pešič. Govori o fantu Vitu, ki ga pazi nona in skupaj marsikatero "ušpičita", zato jima mama ne zaupa preveč. Fanta povsod spremlja nona, kar pa je zanj sramotno. Soščolci organizirajo sablaški turnir na gradu in povabijo tudi Vita. Ali mu bo uspelo preliščiti nono in se udeležiti turnirja na gradu s soščolci, bo moč preveriti v četrtek, 14. junija, popoldne na 1. programu TVS. (STA)

Zanimiv Primorski mozaik v sredo po koprski TV

KOPER - V sredo, 13. junija, bo po koprski TV spet na sporedu Primorski mozaik. Med drugimi bo v gosteh pesnik, novinar in urednik Marij Čuk, ki je izdal novo pesniško zbirko. Predstavili bodo tudi izjemnega tržaškega pisatelja Borisa Pahorja, da se cenijo tako v Sloveniji kot v tujini. Ogleдали pa si boste lahko tudi zanimivo reportažo o novi turistični ponudbi v Štanjelu, kjer se bodo obiskovalci poslej lahko ustavili tudi v vinoteki.

Na mejnem prehodu Gruškovje odkrili osem kilogramov konoplje

GRUŠKOVJE - Cariniki so včeraj zjutraj na mejnem prehodu Gruškovje med pregledom tovornega vozila, ki ga je vozil 25-letni državljani BiH, v rezervnem kolesu opazili del paketa rjave barve. Tehtali so osem kilogramov, vsebovali pa so konopljo.

ru petega koridorja od Benetk do Kijeva. "V tem hipu poteka sodelovanje na ekspertni ravni izredno dobro", je poudaril. Sicer je res, da se medvladna komisija za to področje še ni sestala, vendar naj bi se to po navedbah italijanskega veleposlanika v Sloveniji zgodilo kmalu, je dodal.

Slovenija je svoj del komisije imenovala lani junija, po zadnjih sporočilih italijanskega veleposlanika naj bi tudi "italijanska vlada v kratkem imenovala svoj del", je povedal Verlič, ki sestane na tej ravni pričakuje "kmalu". V sodelovanju med Italijo in Slovenijo ne vidi zastoja, saj "strokovnjaki ne spijo", kar pomeni, da bo razprava na politični ravni nato boljša.

Minister za promet Janez Božič je sicer marca v Bruslju po pogovorih z italijanskim kolegom ocenil, da se kmalu obeta preboj v sodelovanju med državama pri skupnem projektu v okviru petega koridorja. Doslej z italijanske strani pri izvajanju čezmejnih projektov "ni bilo prave odzivnosti" je menil in dodal, da je "problem sogovornik na drugi strani, ki ga ni". (STA)

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Furlanič, Švab in Ukmar so ga naslovili mestu

Obisk v Sežani: odprto pismo slovenskih svetnikov

»Za Nacionalno zaveznitvo se svet končuje na Fernetičih« - Poziv na obisk, ki ga je župan sprejel

Tržaška desnica v občinskem svetu noče, da bi se občinska komisija za gospodarstvo in razvoj srečala s sežanskim županom in tamkajšnjim občinskim svetom? Nič hudega! Pa priredimo vseeno, istega dne, 28. junija, obisk tržaških občinskih svetnikov v Sežani, ki bo sicer neuraden, a bo velikanskega simbolnega pomena.

Tako so včeraj dopoldne v »odprtem pismu mestu« predlagali slovenski svetniki v tržaškem občinskem svetu Igor Furlanič (Stranka komunistične prenovne), Igor Švab (Slovenska skupnost) in Stefano Ukmar (Levi demokrati), ki so na neuradni obisk povabili tudi tržaškega župana Roberta Dipiazza in pristojnega odbornika za gospodarstvo in razvoj Paola Rovisa.

Vabilo je padlo na ugodna politična tla. Tržaški župan ga je popoldne sprejel in napovedal, da bo odšel 28. junija v Sežano. A to ne bo kak neuraden obisk, temveč povsem formalen, uraden.

Tako se je četrtkova politična ob-

da, potegnili vsi svetniki njene skupine in številni svetniki Forze Italia. Izjema sta bila Claudio Frommel in bivši svetnik Nacionalnega zaveznitva in novi svetnik Krščanske demokracije za avtonomijo Salvatore Porro, medtem ko je načelnik svetniške skupine Dipiazzeve liste Maurizio Ferrara pilatovsko ocenil, da bi bilo treba predlog o obisku v Sežani »zamrzniti« vsaj do januarja 2008, to je do padca še zadnje, schengenske meje.

Predsednik komisije Trebbi je vzel negativno mnenje desnosredinske večine na znanje in po seji napisal odstopno pismo predsedniku tržaškega občinskega sveta Sergiu Pacorju. V njem je zapisal, da je odstop dolžnostno dejanje, ker pač ne izraža več mnenja večine, ki ga je izvolila na predsedniško mesto.

Trije člani levosredinske opozicije, Luciano Kakovic (Marjetica), Stefano Ukmar (Levi demokrati) in Igor Švab (Slovenska skupnost) so še istega dne obsodili ravnanje tržaške desnice in v tiskovnem sporočilu zapisali, da »gre izvor za odločitev iskati v anahronistični oceni sedanjega spremenjenega evropskega okvira.« Včeraj pa so trije slovenski tržaški občinski svetniki Furlanič, Švab in Ukmar o zadevi napisali »odprto pismo mestu«.

V njem so uvodoma izrazili solidarnost predsedniku Trebbiju. Zapisali so, da se je v trinajstih mesecih vodenja komisije izkazal s svojo profesionalnostjo, objektivnostjo in nepristranskostjo ter skušal biti »predsednik vseh, kar mu je tudi skoraj vedno uspelo«. To je verjetno vznejevoljilo nekatere predstavnike v desni sredini, resnične vzroke za odstopno izjavo pa gre iskati drugje. »Ti so globlji in pomembnejši,« so zapisali trije slovenski svetniki.

Predlagano srečanje v Sežani naj bi po njihovem mnenju služilo k odpiranju novih poti za razvoj Trsta, kar naj bi zateklo lahko razširilo tudi na druge slovenske občine, kot sta Ljubljana in Koper. Skratka: obisk naj bi predstavljal začetek nove poti, ki naj bi imel pozitiven učinek na obe občini. »Ampak Nacionalno zaveznitvo je temu sodelovanju reklo "ne",« so ocenili slovenski občinski svetniki.

Furlanič, Ukmar,
Švab (z leve)

KROMA

Furlanič, Švab in Ukmar so tudi pokomentirali stališče Finijeve stranke: »Kaže, da smo se vrnili v čase Galileja Galilei ali Kopernika, ko so nekateri prosvetljeni ljudje bili prepričani, da je zemlja okrogla in kroži okrog sonca, drugi pa so vztrajali pri svojem, češ, da se zemlja končuje pri Gibraltarski ožini, in ko če bi jo prekoračili, nas bi pogoltnilo vesolje. Za Nacionalno zaveznitvo kaže, da se svet končuje na Fernetičih,« so ocenili svetniki leve sredine in tako nadaljevali: »Ko bi storilo korak proti vzhodu, bi tvegalo, da bi se znašlo v mraku, v novem, nevarnem svetu, ki se ga je treba izogibati. Ko bi vodstvu Nacionalnega zaveznitva protislovenska mržnja ne mračila uma, bi verjetno doumelo, da ne bi obisk v Sežani imel no-

benega negativnega učinka na mesto.«

In še: »Nacionalno zaveznitvo se je znašlo pred križiščem. Dati odgovore proizvodnemu delu mesta ali nadaljevati z okopavanjem lastnega političnega vrtička, na katerem rasteta topoumni nacionalizem in zaprtost do vsega, kar je tuje, še posebno če je to slovensko ali slovansko (saj sta za mnoge izraza sinonima...). Vrhovi Nacionalnega zaveznitva so izbrali drugo možnost, v bran lastnih volilnih in propagandnih interesov, in s tem pahnili v ozadje realne interese mesta.« Ob koncu so predlagali »neuradni obisk« v Sežani, ki ga je župan Dipiazza podprl in odločil, da bo povsem uraden.

Gianfranco Trebbi je bil včeraj deležen številnih izrazov solidarnosti svetnikov desne sredine in tudi samega žu-

pana Dipiazze. Ta mu je sporočil, da bo obiskal Sežano, s čemer je dejansko podprl njegovo politično stališče. »Kar pomeni, da so moja stališča vtršč s stališči občinske uprave, medtem ko stališča tistih, ki nočejo obiska v Sežani, od tega odstopajo.«

Sinoči ni še vedel povedati, kaj bo z njegovim odstopom. Zaenkrat ga ni prekal, to pa zato, da bi omogočil izvedbo rednega postopka, ki ga ob podobnih primerih predvideva pravilnik občinskega sveta. Predsednik skupščine Sergio Pacor bo moral sedaj sklicati sejo občinske komisije za gospodarstvo, na dnevnem redu bo resolucija o odstopu. Če jo bodo svetniki zavrnili, bo pomenilo, da sprejemajo stališča predsednika Trebbija, in odstopna izjava bo tako nična.

GIANFRANCO
TREBBI

strukcija Nacionalnega zaveznitva v občinski komisiji spremenila v pravcat petkov bumerang.

Zadeva je znana. Predsednik občinske komisije za gospodarstvo in razvoj Gianfranco Trebbi (Dipiazzeva lista) je dal na dnevni red četrtkove seje komisije predlog za uradni obisk pri gospodarski komisiji sežanskega občinskega sveta. Sam se je s predlogom strinjal, nakazan je bil že tudi okvirni datum obiska, 28. junij.

Pa se je v vrstah desnosredinske večine zataknilo. Načelnica svetniške skupine Nacionalnega zaveznitva v mestni skupščini Alessia Rosolen mu je ogorčeno nasprotovala; z njo so, seve-

TRŽAŠKI ŽUPAN - Roberto Dipiazza o incidentu v občinski komisiji

»Šel bom v Sežano!«

Podpora predsedniku občinske komisije Gianfrancu Trebbiju

»Dober večer. Sem župan Trsta. Kako je?« Roberto Dipiazza je začel sinočnji telefonski pogovor v slovensčini. Jasen jezikovni pokazatelj, da nima nič opraviti s tistimi, ki so dan prej v občinski komisiji »zamrznili« obisk pri sežanskih koleh.

Dipiazza ni imel pomislekov. »Obisk v Sežani bo. Predsednika občinske komisije Trebbija sem zaprosil, naj prekliče odstop in mu zagotovil, da ga bom pospremil v Sežano. Že za časa župana Kluna smo imeli s Sežano odlične odnose. Te je treba sedaj še okrepiti. Skratka: kar se je zgodilo v komisiji ni nič drugega kot nevihta v kozarcu vode,« je pregovorno ponazoril politični »incident«, in pridal: »Morda mu je botrovala tudi nekakšna živčnost...«

Kaj pa povabilo treh slovenskih občinskih svetnikov na obisk, 28. junija, v Sežano?

»Potrjujem. Šel bom v Sežano, in z mano bo šel tudi občinski odbornik za gospodarstvo in razvoj Paolo Rovis,« je

Dipiazza sprejel vabilo Furlaniča, Švaba in Ukmarja, ter ob koncu naštel štiri prioritete točke Trsta: »Prvič: dokončni padec meje; drugič: obnova Starega prista-

nišča; tretjič: ureditev Novega pristanišča, in četrtič: Trst mora postati glavno mesto tega območja, skupno s Slovenci in Hrvati. Vse ostalo so prazne marnje.«

ZAHODNI KRAS - Rajonska seja

Pozitivno o načrtu za mobilno telefonijo

Zahodnokraški rajonski svet je na svoji četrtkovi seji izdal pozitivno mnenje o občinskem načrtu za lokacijo struktur za mobilno telefonijo. Načrt je predstavil predsednik Bruno Rupel, ki je teden prej sodeloval na predstavitvenem srečanju, na katerem so občinski odbornik Maurizio Bucci in občinski tehniki nakazali značilnosti načrta.

Rajonski svetniki so morali izdati svoje mnenje tako rekoč na vrat na nos, saj bi ga moral občinski svet odobriti prihodnji teden, sicer zapade rok za odobritev. Tudi na zahodnem krasu so udeleženci v razpravo opozorili, da je bil načrt pripravljen z dokajšnjo zamudo, saj je trajala pripravljalna doba celi dve leti.

Načrt ne uvaja bistvenih novosti. Obstoječe antene mobilne telefonije bodo ostale tam, kjer so. Načrt velja izključno za nove. V dokumentu je omenjena cela vrsta omejitev, to je območij v bližini javnih poslopij, kot so bolnišnice, šole, otroški vrtci, kjer bo odslej obveljala prepoved namestitve anten. Ampak: v primeru, da bi ne bilo mogoče dobiti drugačne rešitve, bo

možno odstopiti od teh omejitvenih določil.

Rajonski svetniki so ugotovili, da se na zahodnem krasu ne bo mnogo spremenilo. Pozitivno pa so ocenili dejstvo, da je načrt vendarle črno na belem napisan in soglasno izdali povoljno mnenje o načrtu.

Predsednik rajonskega sveta Bruno Rupel je v uvodnem poročilu poudaril, da ni prejel nobenih odgovorov mestne uprave na vprašanja, ki so jih v preteklih tednih zastavili rajonski svetniki. Poročal je tudi o četrtkovem srečanju osnovnošolskih otrok v domu za ostarele Don Marzari v Naselju S. Nazario, zadnjo prireditvijo pred preselitvijo gostov v obnovljeni dom Gregoret pri Sv. Ivanu.

UPLINJEVALNIKI - O problemu tostran in onkraj meje

Tudi Ljubljana proti posegom v Tržaškem zalivu

Med drugimi je na problem opozoril tudi poslanec Aurelio Juri

Problem gradnje uplinjevalnikov je bil včeraj spet v ospredju, oglasila se je naravovarstvena organizacija WWF, o čemer poročamo posebej, beseda o tem pa je tekla tudi v državnem zboru sosednje republike, na nujni seji odbora za okolje in prostor. Med drugimi je posegel tudi poslanec Aurelio Juri (SD) in spomnil na zadnje odločitev deželne vlade FJK, da ne izda mnenja o okoljski sprejemljivosti načrtov za gradnjo plinskih terminalov v Tržaškem zalivu. Juri pa je obenem opozoril, da bo zadnje besedo pri gradnji plinskih terminalov imela italijanska vlada in je ministru za okolje Janezu Podobniku zato zastavil vprašanje, kako bo reagirala Slovenija, če se italijanska vlada odloči, da začne s postopki za postavitev terminala v Žavljah.

Kot je pojasnil Podobnik, bo Slovenija v tem primeru delovala v okviru dobrih praks Evropske unije. Ta rešitev je po njegovih besedah zapisana tudi v memorandumu o sodelovanju med Slovenijo in Italijo.

Minister Janez Podobnik je na sestanku predstavil stališče slovenske vlade glede gradnje terminalov za utekočinjeni zemeljski plin v Tržaškem zalivu in njegovem obalnem območju. Ob tem je poudaril, da je stališče nespremenjeno, torej negativno. Terminala na obalnem območju tudi ne predvideva državni prostorski načrt za območje koprške luke, ki je v pripravi. Odbor sicer vladi predlaga, da omejen prostorski načrt pripravi čimprej.

Seja odbora je bila sklicana na zahtevo poslanskih skupin nepovezanih poslancev (NP) in SD z namenom, da se ta seznanijo z informacijo o stališčih in aktivnostih vlade v zvezi z načrtovano gradnjo plinskih terminalov. Odbor se je seznanil tudi s petim poročilom o delu medresorske delovne skupine za oblikovanje stališč slovenske vlade do problematike plinskih terminalov, ki ga je vlada sprejela v četrtek.

Minister Podobnik je zagotovil, da Luki Koper ni bila dana nobena pobuda za umestitev plinskih terminalov na območje luke, je pa bila dana pobuda za postavitev rezervoarja za naftne derivate na drugem pomolu. Gradbena dela so se že začela, a Luka Koper še ni pridobila okoljevarstvenega soglasja in zato tudi še nima gradbenega dovoljenja za ta poseg. »Dokler ne bo pripravljen prostorski načrt za območje koprške luke, lahko Luka Koper na tem območju gradi v okviru veljavnih prostorskih aktov,« je dejal Podobnik. Pavel Gantar (NP) je pozval k čimprejšnji pripravi državnega prostorskega načrta za območje koprške luke. »Načrt namreč zamuja že šest mesecev,« je poudaril Gantar, ki se boji, da bo koprška luka še dolgo brez ustreznega prostorskega akta, hkrati pa bo soočena z velikimi skušnjavami, da bi obdržala svoj konkurenčen položaj.

Podobnik je zatrdil, da okoljsko ministrstvo s pripravo državnega prostorskega načrta za območje koprške luke nikakor ne zamuja, in zagotovil, da ga bo pripravilo čimprej in pravočasno. Hkrati minister za okolje zagotavlja, da je vlada enotnega mnenja, da je gradnja plinskih terminalov v Tržaškem zalivu in njegovem obalnem območju nesprejemljiva.

Oglasil se je tudi Urban Prelog z ministrstva za gospodarstvo ter pojasnil, da noben energetski objekt ne more biti umeščen v prostor brez ustreznih postopkov. Je pa ob tem opozoril na potrebo oskrbe Slovenije z energijo. »Noben energetski objekt ni prostorsko nevtralen. Treba je najti kompromis, sicer je zanesljivost oskrbe ogrožena, obstaja pa tudi možnost višjih cen,« je dejal Prelog. Da bi bilo smiselno strateško razmisliti o plinskem terminalu v koprški luki, je menil Miloš Pregl z ministrstva za promet, saj je koprsko pristanišče kljub majhnosti zaradi ugodne geografske lege (bližina 5. in 10. koridorja) zelo zanimivo. Kot je pojasnil Pregl, je sama plovba tankerjev za prevoz zemeljskega plina v Koprskem zalivu varna, problem je le v majhnosti koprškega pristanišča. Tankerji za zemeljski plin so namreč zelo veliki, saj je le tako prevoz ekonomično smiseln.

V ospredju Koper, zadaj Trst; razdalje so minimalne

NARAVOVARSTVENIKI - Plinski terminali

WWF proti gradnji

Po mnenju WWF je arhiviranje načrtov o gradnji uplinjevalnikov edini pameten korak

Potem ko deželni odbor ni izdal mnenja o vplivu, ki bi ga imeli uplinjevalniki v Tržaškem zalivu, bodisi na morju kot na kopnem, v Žavljah, bi bilo arhiviranje načrtov edini pameten zaključek. Tako pravijo naravovarstveniki WWF, ki so včeraj o vprašanju gradnje plinskih terminalov sklicali tiskovno konferenco, na kateri je izvedenec Fabio Gemiti ugotovil, da hude pomanjkljivosti pri proučevanju vpliva na okolje, o katerih govorijo sklepi dežele, sovpadajo s kritikami, ki jih WWF in drugi iznašajo že od marca lani. Na tiskovni konferenci so poudarili, da so tudi deželni uradi priznali, da ni bilo poglobljeno vprašanje o posledicah, ki bi jih imel izliv velikih količin hladne vode na severni del Jadranskega morja in še zlasti na Miljski zaliv. Isto velja za uporabo velikih količin klor, za možnost nesreče itd. Prav tako niso proučili, kako bi terminal v zalivu vplival na samo podobo okolja in torej na turizem, za terminal v Ža-

vljah pa sploh manjka že osnutek načrta o plinovodu, ki naj bi uplinjevalnik povezoval z distribucijo metana.

Kljub vsemu temu, je ugotovil Gemiti, pa deželni odbor ni izrekel negativnega mnenja o vplivu na okolje, ker ni želel demantirati svojih predstavnikov, ki so še do včeraj zanikali, da bi uplinjevalniki vplivali na okolje, in so kritike označevali kot tiste, ki se zavzemajo za bodočnost, ki bo državi prinesla »mraz in revščino«. Deželni odbor, je ob tem dodal odgovorni za teritorij pri WWF FJK Dario Predonzan, je torej hinavsko izjavil, da ne more izraziti mnenja o kompatibilnosti obeh načrtov z okoljem, ter je odločitev prepustil Rimu, ministru za okolje, kateremu pa je svetoval, da predlagatelj za »morebitna dopolnila«. Po mnenju odgovornega za tržaško sekcijo WWF Carla Delbella pa se deželni odbor še ni odrekel nameri, da bi uredili vsaj en terminal.

SKGZ - Pavšič pisal županu Retu

»Devin-Nabrežina naj ostane dvojezična občinska uprava«

Predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudi Pavšič je županu Devina-Nabrežine poslal naslednje odprto pismo:

V imenu Slovenske kulturno-gospodarske zveze in tudi osebno Vam čestitam ob prevzemu pomembne zadolžitve, ki Vam je bila izražena s strani večine devinsko-nabrežinskih občanov. Prepričan sem, da boste z Vašimi sodelavci in s celotnim občinskim svetom prispevali k nadaljnjemu razvoju občine in da boste čim boljše izkoristili priložnosti, ki nam jih ponuja novi čas.

Občini Devin-Nabrežina, v kateri od vedno živi veliko število pripadnikov slovenske narodnostne skupnosti, se ponujajo nove perspektive razvoja tudi ob novih scenarijih, ki se razvijajo ob poslednjem padcu mejne pregrade med Italijo in Slovenijo. Priložnost gre izkoristiti v največji možni meri tudi z načrti, ki naj ciljajo k celoviti promociji širšega kraško-obalnega območja.

Spoštovani gospod župan, kot predstavnik slovenske narodnostne skupnosti sem še posebej zainteresiran, da se tudi v devinsko-nabrežinski občini ohrani dosledna dvojezičnost, ki jo predvideva veljavna zakonodaja in sam občinski statut. Devinsko-nabrežinska občina je obenem pred pomembnimi razvojnimi izzivi. Posebej gre omeniti velik potencial obrtniških dejavnosti in gostinstva, ki skupaj z že vrhunskim kmetijstvom predstavlja bodoči sistemski gospodarski razvoj občine. K temu gre še dodati vprašanje in hkrati izziv načrtov v Sosljanskem zalivu ter druge turistično zanimive točke, ki jih gre ovrednoti v korist celotnega teritorija. Velika so pričakovanja naših ljudi v vaseh, ki niso bile vedno deležne pričakovane pozornosti. Velika je tudi zaskrbljenost zaradi cikličnih kriz, ki jih doživlja štivanska papirnica kot zaposlitveno velik industrijski obrat.

Pri vsakem koraku gospodar-

PREDSEDNIK SKGZ RUDI PAVŠIČ

KROMA

skega in urbanističnega načrtovanja mora biti slovenska narodna skupnost aktivno soudeležena. Prepričan sem, da boste kot župan in občutljiva oseba razumeli naše poglede, potrebe in pričakovanja ter da bomo imeli več priložnosti za skupno razmišljanje in vzajemno bogatenje.

V prepričanju, da bomo v kratkem imeli priložnost za poglobljeno razmišljanje okoli teh vprašanj, Vas prisrčno pozdravljam in vam voščim uspešno delo na čelu devinsko-nabrežinske občinske uprave.

Jutri obletnica Marijinega doma v Rojanu

28. maja 1961 je bila slovesnost, ko je bil po večletnem naporu g. Stanka Zorka skupaj z Marijino družbo in številnimi slovenskimi dobrotniki dograjen Marijin dom v Rojanu. Od tedaj prireja tamkajšnja skupnost vsako leto ob koncu maja ali v začetku junija prireditev, ki naj spominja na ta dogodek.

Letos si je Društvo Rojanski Marijin dom zamislilo mladostno svežo prireditev, saj jo bodo oblikovali sami mladi. S krajšim programom se bo predstavila Plesna skupina MOSP-a, ki jo sestavljajo mlada dekleta in jo vodi Raffaella Petronio. Poleg njih bo nastopila otroška folklorna skupina Stuleti, ki je edina tovrstna slovenska skupina v Furlaniji Juljski-krajin. Skupina, ki jo vodi Monika Sulli, pomaga pa ji še Eleonora Ravbar, je imela že veliko nastopov, gostovanj in sodelovanj na območnem in medobmočnem srečanju otroških folklornih skupin. Njihov program sestavljajo pevske, glasbene in plesne točke. Jutri bodo v Rojanu nastopili z odrskim prikazom dogajanja ob postavljanju maja v Boljuncu, nato pa bodo prikazali še splet tržaških plesov ter zapeli nekaj ljudskih pesmi.

Seveda pa ne more na prireditvi manjkati še govorjena beseda. Za to bo poskrbela skupina dvanajstih osnovnošolskih otrok, ki deluje v gledališki skupini Tamara Petaros z Opčin pod vodstvom Lučke Susič. Najprej bodo uprizorili šaljivo igro Torta za mamo, v kateri otroci pripravljajo presenečenje za mamo, a doživijo veliko komičnih zapletov. Igrici bo sledil splet otroških pesmi, posvečenih družini.

Obeta se nam torej prijeten in svež program v znamenju otroške in mladostne radoživosti. Prireditev bo jutri v Marijinem domu v Rojanu ob 18.30.

V ponedeljek skupščina SKP

V ponedeljek, 11.6. bo na sedežu stranke v Ul. Tarabocchia 3 javni pokrajinski aktiv Stranke komunistične prenovne. Začetek ob 18. uri. Srečanje bo uvedel pokrajinski tajnik Igor Kocijančič, ki bo ocenil volilne rezultate in obravnaval druga aktualna politična vprašanja.

Zasedanje o religijah in miru

V četrtek, 14. junija ob 17. uri bo v okviru festivala različnosti v kompenzoriju bivše umobolnice pri Sv. Ivanu okrogla miza o vlogi, ki jo lahko imajo religije v dialogu med kulturami. Zasedanje prireja Humanistično gibanje v sodelovanju z odborom za sožitje in solidarnost Danilo Dolci. Srečanje, ki je drugo po vrsti, skuša zbrati številne tržaške verske skupnosti, da bi skupaj z laiki poglobili vprašanje miru, kot se dogaja že dve desetletji ob pohodu 1. januarja, svetovnem dnevu molitve med verskimi skupnostmi za mir. Predlog, okrog katerega bi skušali iskati soočanje, so na zasedanju »Kosovo: je mir možen?«, ki je bilo 30. maja v Gorici, predstavili italijanskim združenjem in krajevnim ustanovam ter predstavnikom tamkajšnjih Srbov in Albancev.

Pokojnine INPDAP na poštnem računu

Na podlagi dogovora med italijanskimi poštami in zavodom INPDAP zainteresirani lahko zaprosijo, da jim pokojnino nakažejo na poštni račun ali na pošto knjižico, in sicer v vseh 34 poštah uradih v tržaški pokrajini. Storitve je brezplačne. Tistim, ki jim pokojnino nakazujejo na račun Banco-Posta, nudijo tudi brezplačno zavarovanje poroti krajaj gotovine, bodisi v poštnih uradih kot pri avtomatih. Krite so morebitne kraje, do katerih pride v roku dveh ur po dvigu, in sicer do zneska 516,46 evra letno, kot tudi kraje gotovine, ki bi jih utrpeli morebitni sonaslovniki računa ali osebe, ki jih je upokojenec poveril, da uporabljajo račun.

SKUPINA 78 - Ambiciozen projekt Public Art

Javna umetnost: vsem na očeh, predvsem pa dostopna vsem

Predvidena vrsta zanimivih pobud, ki se bodo zvrstile od 11. junija do 11. novembra letos

Skupina 78, tržaško kulturno združenje, ki posega na polje sodobne umetnosti, se bo spet lotila ambicioznega projekta, ki bo v Trstu nagovarjal naključno publiko med 11. junijem in 11. novembrom 2007. V tem času bodo na različnih lokacijah ljubitelji umetnosti поблиže spoznali značilnosti in posebnosti tako imenovane javne umetnosti (Public art), ki je namenjena in dostopna vsem, brez vstopnin, ob vsakem dnevnem času in vremenu, preprosto za vse. Večplasten projekt nosi naslov Public Art a Trieste e dintorni / Natura naturans 12, glavne kuratorke operacije pa so tri dame: Maria Campitelli, Elisa Vladilo in Anna L. M. Frascchetti. Pri realizaciji projekta, čigar podrobnosti so predstavili na večerajšnjem srečanju z novinarji na sedežu Novinarskega krožka, so sodelovale institucije, kot so Občina in Pokrajina Trst, Fakulteta za arhitekturo, Občina Milje, in razne galerije, založbe in združenja.

Kot je včeraj povedala predsednica združenja Skupina 78 Maria Campitelli, so se letos odločili za umetnost v javnem prostoru z namenom, da bi čim širša javnost spoznala tovrstni umetniški izraz. Gre namreč za umetniški pojav, ki se je uveljavil v sedemdesetih letih minulega stoletja, najprej v ZDA in Veliki Britaniji, nato pa še v drugih državah. Umetnost v javnem prostoru obsega javne umetniške akcije, hepeninge, land art, zidne poslikave, ulične performanse, grafitarstvo, street art ... Skratka, gre za umetniško dejavnost, ki je izstopila iz klasičnega galerijskega prostora in ki je posegla v urbano okolje in naravno pokrajino. Public art v Trstu in okolici bo nagovarjala publiko z razstavami, simpoziji, performansi, instalacijami in grafitarstvom. Prav slednje bo v Ul. Fabio Severo krasilo panoje, ki so običajno namenjeni komercialnim oglasom. Uvod v večmesečni projekt predstavlja namreč prireditev Manifesti d'artista, v okviru katere bodo svoja dela predstavljali umetniki, združeni v Skupini 78, dogodek pa se bo začel v ponedeljek, 11. junija ob 18.30 v prej omenjeni ulici. Naslednji dogodek bo na ogled v Miljah, in sicer na morju, kjer se bo hotila velika instalacija albanskega umetnika Eltjona Valleja. Projekt Petrol - Pax, ki ga lahko v teh dneh spoznavajo tudi obiskovalci albanskega paviljona na beneškem bienalu, uprizarja več kot 3 metre visoko črpalnišče nafte, ki bo simbolično postavljeno na meji med Italijo in Slovenijo. S tem dejanjem želi mladi umetnik posredovati mirovno sporočilo in opozoriti javnost na pomen odpiranja

Public Art je pri nas še vedno prej izjema kot pravilo

KROMA

meja, je včeraj pojasnila kuratorica Anna L. M. Frascchetti, ki je sodeloval pri realizaciji tega širokopoteznega projekta. Instalacijo bodo očem javnosti uradno predstavili v četrtek, 14. junija, ob 18.30 na miljskem trgu Caliterna.

V prihodnjih tednih in mesecih bomo videli še druge zanimive pobude, kot so instalacije pri kanalu na Trgu sv. Antona Novega, delavnice, v katere bodo pobudniki vključili tudi dijake umetniškega liceja Nordio, med 24. julijem in 2. septembrom bo v palači Costanzi na ogled mednarodna razstava, kot njen spremljevalni dogodek pa bo sledil simpozij, na katerem se bodo zbrali umetniki, arhitekti, javni upravitelji ... Tako razstava kot simpozij bosta v precep vzele posebnosti javne umetnosti, ki s svojimi družbenimi in estetskimi razsežnostmi na gledalce pogosto učinkuje kot šok ali presenečenje, njihovi protagonisti pa so v komunikaciji z naključnimi mimoideičnimi pogosto izpostavljeni različnim neposrednim reakcijam. 12. edicija dogodka Natura naturans bo torej pestra in zanimiva, Skupina 78 pa bo sodelovala tudi z združenjem Kons, s katerim bodo poskrbeli za živahno dogajanje v Lonjerju. Ob koncu petmesečnega projekta nameravajo njegovi pobudniki izdati tudi obsežno publikacijo, v kateri bodo na enem mestu združene vse podrobnosti projekta Public art a Trieste e dintorni. (sč)

VEJNA - Srečanje na prefekturi

Poudarjena potreba po čimprejšnjem posegu

O problemih s svetiščem na Vejni, kjer so v nedeljo popustile kamnite plošče tudi z drugega dela strehe, je bil govor na srečanju na prefekturi, kjer je prišla do izraza potreba po čim hitrejšem posegu, za kar se zavzema prefekt Giovanni Balsamo. Kot je povedal župnik Sergio Vazzoler, pa kljub prizadevanjem žal tako hitro ne bo šlo, potrebno je namreč proučiti, kakšen poseg bi bil najbolj primeren, za kar bo morebiti potreben kakšen mesec. Premostiti pa morajo še zlasti veliko oviro, ki jo predstavlja iskanje finančnih sredstev. Poseg bo namreč zahteven, kar pomeni, da potrebujejo precej denarja. Dežela in spomeniško varstvo sta si sicer že obvezala, da bosta pomagala pri obnovi, tudi sami iščejo sponzorje.

Dogajanje na strehi, kjer so se plošče obdržale samo na višjem delu, imajo pod kontrolo gasilci. Obstaja namreč bojazen, da vsak trenutek zgrmijo na tla. Najbolje bi jih bilo odstraniti, vendar gre za zahteven poseg.

Gasilci so se povzpeli prav na vrh cerkve na Vejni

KROMA

POKRAJINA - Konvencija s fakulteto za izobraževalne vede

Skupen boj proti dijaškemu osipu

Predčasno opuščanje šole je vedno bolj zaskrbljujoč pojav, zavzemanje za odpravo ali vsaj za zajezitev pojava pa terja primerne ukrepe

Problem je boleče občuten tudi pri nas

KROMA

Vse več je mladih, ki predčasno opuščajo šole in se tako odpovejo šolanju. Pokrajinska uprava in fakulteta za izobraževalne vede na tržaški univerzi sta zato sklenili konvencijo s ciljem skupnega boja proti dijaškemu osipu, ki postaja vse bolj zaskrbljujoč pojav. Vzrokov je navadno več, v glavnem pa jih je treba iskati v sodobni družbi. Namen pobude je v tem smislu ustrezno izobraževanje profesorjev, ki ima kot cilj pomoč dijakom in njihovim družinam.

Konvencijo so podpisali in predstavili včeraj v palači Galatti pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat, pristojna pokrajinska odbornica Adele Pino in dekan fakultete za izobraževalne vede Giuseppe Battelli. Pobudi, ki ima triletno veljavo, bo pokrajinska uprava namenila 3 tisoč evrov. Dogovor sodi v sklop več pobud, ki jih je na šolskem področju sprožila pokrajinska uprava v vlogi koordinatorja med vsemi dejavniki, je povedala Poropato. Med temi je eksperimentalen projekt za udeležanje novih izobraževalnih programov v razredih, katerega cilj je nov odnos med dijaki in profesorji, še zlasti pomembna pa je ustanovitev pokrajinske

šolske opazovalnice, v okviru katere je nastala tudi konzultna študentov. Poglavitno namreč ni delati »za« dijake, je poudarila, ampak »z« dijake. Tako so npr. sami dijaki tržaških višjih srednjih šol pred nedavnim v okviru konzulte izdelali vprašalnik, ki so ga razdelili med 400 mladimi na temo opuščanja šole, odnosov s starši, odnosov v šoli oz. v razredu in sploh mladostniške problematike. Izsledke raziskave, je napovedala Pinova, bodo javno predstavili na posvetu, ki bo v septembru.

Konvencija je nastala na osnovi zamisli o ustanovitvi mreže med več dejavniki oz. javnimi institucijami (začeni s pokrajino in univerzo), ki se bodo ukvarjali s problematiko opuščanja šole, je naglasil Battelli. Fakulteta bo v ta namen priredila specifične izobraževalne tečaje za profesorje (od katerih so nekateri že stekli) na šolah, kjer je pojav opuščanja šole najbolj razvit. Dalje bo fakulteta sodelovala pri delovanju šolske opazovalnice in bo skupaj s pokrajinsko upravo izdelovala projekte, katerih cilj bo po eni strani usklajevanje med raziskovalno in didaktično dejavnostjo, po drugi pa analiza problematike sodobne družbe. (A.G.)

DOLGA KRONA - Del prostorov naj bi uredili že do letošnje jeseni

Spojitev zadrug Dolina in Dolga krona oživlja načrte

Ob konjušnici bodo uredili večnamensko dvorano, degustacijsko-prodajni center, pokuševalnico

Ne spreminja podobe samo Dolinsko brdo, z nasadi oljk in z vinogradi, s terasami nad Frankovcem, o čemer smo nedavno pisali, temveč so stroji zabrnili tudi v samem posloju na Dolgi kroni, ki ga bodo korenito prenovili. V posloj, ki je še pred nedavnim občasnemu obiskovalcu na prvi pogled dajalo vtis zapuščenosti, se vrača življenje, poleg kobilarne, ki bo ostala, bodo uredili degustacijsko-prodajni center za domače proizvode, večnamensko dvorano, pokuševalnico in več manjših dvoran. Od zamisli so sedaj prešli k uresničevanju načrtov in računajo, da bodo del prostorov uredili že do jeseni. Vse to ne nastaja samo od sebe, temveč je sad večletnih prizadevanj in še predvsem spojitve dveh zadrug, Dolge krona in Doline. S spojitvijo so se povečali premoženjska osnova, dohodki, kar obenem omogoča tudi prevzem obveznosti za kritje investicij, ki predstavljajo velik zalogaj. Predsednik nove zadrug, ki je nastala decembra lani, je Vojko Kocjančič, ki nam je tudi obrazložil, kako in še zlasti zakaj je prišlo do spojitve.

Če hočemo bolje razumeti, kaj sedaj delajo v posloju na Dolgi kroni, je treba seči nekoliko nazaj, v zgodovino tako zadrug Dolga krona kot Zadrug Dolina.

Zadruga Dolina je nastala leta 1965 z namenom, da bi po zgledu kraških društvenih gostiln olajšali prodajo domačega vina. Leto prej je družba Dom na opozorilo domačinov odkupila veliko poslopje v »Šanci«, ki so ga v glavnem s prostovoljnimi delom popravili in uredili. V pritličju je gostilna, ki ima na razpolago prav toliko kletnega prostora (okrog 110 kvadratnih metrov na etažo), v prvem nadstropju sta sedež in dvorana SKD Valentin Vodnik. Otvoritev gostilne je bila leta 1966 in odtlej se je zvrstilo več upraviteljev, z večjim ali manjšim uspehom, vendar prvotni namen ni bil uresničen, prodaja domačega vina ni nikoli zaživele. Ščasoma je društvo Valentin Vodnik od družbe Dom pridobilo prvo nadstropje in zadruga se je znašla z licenco in opremo, a brez jasnega cilja. Zlasti po letu 1992, ko so zadruga obdavnili, je postalo jasno, da nima smisla nadaljevati po tej poti in so iskali druge rešitve. Dosedanji predsedniki so bili Dušan Lovriha, Boris Lovriha, leta 2005 in 2006, do spojitve in priključitve k zadrugi Dolga krona, pa Vojko Kocjančič. Povejmo še, da od leta 1999 gostilno upravlja Niko Sedmak.

Zadruga Dolga krona je mlajša, ustanovili so jo leta 1975 z namenom, da bi po obširnih razlastitvah za naftovod in

industrijsko cono preperečili, da bi podobna usoda doletela še grič Dolinsko brdo. Poleg tega so hoteli ohraniti vsaj minimalno prisotnost živinoreje, potem ko so razlastitve dobesedno zdesetkale čredo živine, ki je v šestdesetih letih, pred razlastitvami, v Dolini in Krogljah štela preko 400 glav.

Srenja Dolina na Dolinskem brdu razpolaga s 104 hektari, kar je neke ena tretjina celotnega griča. Člani zadrug so s prostovoljnimi delom ogradjali omenjene 104 hektare, postavili manjši hlev, kupili nekaj krav in začeli z rejo živine. V začetku osemdesetih let so prejeli precejšen prispevek za nov hlev, ki so ga poimenovali Dolga krona, kot se imenuje tudi zadruga, po ledinskem imenu kraja, kjer stoji. Srenja Dolina je zadrugi prodala še 5 tisoč kvadratnih metrov zemlje. Sezidali so velik hlev, pokrite površine je kar 2 tisoč metrov, eno tretjino so namenili za senik, ostalo za hlev. Konec osemdesetih let so dobili prispevek Sklada za Trst in so uredili moderno molzišče, torej avtomatsko moljenje krav. Proizvajali so do 15 stotov mleka dnevno.

Investicije pa niso bile krite v celoti, zato so za kritje razlike najemali bančna posojila. Obresti pa so predstavljale hudo breme, saj so bile tedaj zelo visoke. Obenem jim je težave začela povzročati še zakonodaja: za povečanje proizvodnje so morali kupiti dodatne mlečne kvote, kar je še bolj otežilo finančni položaj, in konec devetdesetih let so bile razmere zelo zaskrbljujoče.

Člani zadrug so dotlej pokazali zvrhano mero požrtvovalnosti, imeli so samo enega uslužbenca, vse ostalo so krili s prostovoljnimi delom. O vložnem trudu govori podatek, da so imeli do 150 glav živine. Požrtvovalnost pa v določenih trenutkih ni dovolj in to se je pokazalo v trenutku, ko je izbruhnila epidemija norih krav, cena mesa je padla. Zato so leta 1998 najprej prodali mlečne kvote, zatem še krave in večji del mehanizacije. S tem pa težav še zdalec ni bilo konca, na ramenih jim je ostalo okrog 600 milijonov lir dolga do treh bančnih zavodov. Za dolg so jamčili z lastnim premoženjem.

Do preobrata je prišlo naslednje leto. Skupina mladih je želela začeti z drugo dejavnostjo, nameravala je urediti nasade oljk, vinograde in prevzeti konjušnico. Med starimi in novimi člani je bil dosežen dogovor: mladi so si prevzeli obvezo, da poravnajo vse dolgove, razrešijo jamstva starejše člane ter pričnejo z novo dejavnostjo. Upravo zadrug so tako

prevzeli mladi člani. Dogovorili so se, da za vsak hektar zemlje, ki so ga vzeli v najem od Srenje Dolina (potem ko se je zadruga odpovedala najemniški pogodbi s srenjo), sami zadrugi brezobzorno posodijo poldrugi milijon lir. Vaške organizacije iz Doline so zadrugi posodile čedno vsoto, nekaj nad 100 milijonov lir, prispevek so prejeli tudi z ministrstva za kmetijstvo Republike Slovenije. Hlev so razdelili na več delov in ga oddali v najem. Nastali so konjušnica, klet in skladišni prostori za kmetijsko mehanizacijo. V bivšem seniku so uredili prostor za šagre. Na kratko povedano, od leta 1999 do lani je poslovanje zadrug aktivno, bančni dolg se je znižal na 40 tisoč evrov. Poleg tega zneska zadruga dolguje 30 tisoč evrov svojim članom in 25 tisoč evrov vaškim organizacijam iz Doline. Člani so v tem obdobju posadili 7 hektarov vinogradov, 17 hektarov oljk in uredili 4 hektare travnatih površin, pašnike ima v najemu konjušnica. Nasade trt in oljk so uredile in od srenje vzele v najem naslednje kmetije: Euro Parovel, Elena Parovel, Rado Kocjančič, Franko Slavec, Peter Bandi, Marko Tul, Miran Žerjal in Vitjan Sancin. Konjušnico upravlja kmečko podjetje Brdo, last Andreja Kosmača in Tamare Grdina.

Vojko Kocjančič nam je nanizal še kopico podatkov, saj zadeve ne samo dobro pozna, tudi mu je zelo jasno, kakšne cilje si je mogoče zastaviti in še zlasti, kaj treba ukreniti za njihovo uresničevanje. Seveda se niso ustavili pri tem, kar smo navedli. V naslednjih dveh-treh letih nameravajo posaditi od 3 do 7 hektarov trt, 11 hektarov oljk in urediti še 14 hektarov pašnikov. Z melioracijskimi deli nad Frankovcem bodo pridobili nadaljnjih 10-11 hektarov, zanje so že zaprosili nekateri mlajši in nekateri sedanji člani.

Zadruga, ki so jo doslej vodili Josip Sancin in Drago Slavec do leta 1999 ter Rado Kocjančič in David Bandi do lani, si je zato zastavila nove cilje. Količina pridelanega vina in olja se bo postopoma večala, po drugi strani lahko predvidevamo, da bodo proizvedli šli vedno težje v promet. Poleg tega je treba upoštevati, da so nove nasade uredili tudi drugje v občini. Zato so si zamislili ureditev tržne niše. Zadruga bo uredila degustacijsko-prodajni center za domače proizvode, večnamensko dvorano, v kateri bo prostor tudi za sejme, veliko pokuševalnico, v kateri bodo tečajji za pokušno vina in olja ter več manjših dvoran za enološke in druge laboratorije.

Z vsemi temi načrti so si člani zadrug Dolina strinjali in sklenili, da se zadrugi spojita v novo enoto, Zadrugo Dolga krona - Dolina. Spojitev je bila decembra lani, s čimer so se povečali premoženjska osnova in dohodki, kar obenem omogoča prevzem obveznosti glede vseh investicij. Nova zadruga šteje 32 članov, torej precej manj kot prejšnji zadrugi skupaj, vendar je treba upoštevati, da so bili nekateri včlanjeni v obe, nekaj jih je tudi odstopilo. Predsednik nove zadrug je prav naš sogovornik, Vojko Kocjančič.

V teh dneh so pričeli z obnovitvenimi deli v stavbi na Dolgi kroni. Zadruga računa tudi na pomoč javnih uprav in drugih subjektov, saj bo celotni poseg skupaj z opremo vreden okrog 800 tisoč evrov. Pritlične prostore bi morali urediti do jeseni, ker bodo v posloju priredi-

Otroci osnovne šole Frana Venturinja iz Boljunca na obisku na Dolgi kroni (slika zgoraj). V posloju na Dolgi kroni so v teku obnovitvena dela v posloju, kjer je tudi konjušnica (slika desno)

KROMA

Poslopje v »Šanci« v Dolini, ki so ga svojčas v glavnem s udarniškim delom popravili in uredili

KROMA

li dva sejma projekta Agromin, ki ga financira projekt Interreg 3A in je namenjen promociji kmetijskih pridelkov članov deželne Kmečke zveze in Unije Italijanov iz Slovenije in Hrvaške.

Zadruga bo za svoje potrebe izkoristila tretjino posloja, ostalo bo še naprej na razpolago konjušnici, za klet in za skladišče kmetijske mehanizacije članov. Konjušnica ima danes preko 30 konj, jahalno društvo Dolga krona, ki ima tam sedež, pa se ubada s športnim jahanjem. A to je že druga zgodba.

Zadruga Dolga krona - Dolina pa je le eden od projektov, ki se vključujejo v prostor Dolinskega brda. Zaokroženo celoto bodo sestavljali še kmetijski vodovod, turistično-ekskurzionistične poti in seveda nasadi trt in oljk.

Danilo Bizjak

NARODNI DOM - Predstavitev knjige Marte Verginelle

Kakšna je vloga žensk v zgodovini Slovencev?

O avtorici in njenem delu govorili Marija Pirjevec in Taja Kramberger

Tržaška zgodovinarica Marta Verginella je bila tokratna gostja zanimivega srečanja v konferenčni dvorani Narodnega doma, ki sta ga skupaj priredila Narodna in študijska knjižnica in Slovenistični oddelek Visoke šole za prevajalce in tolmače. Priložnost za srečanje s Tržačanko, ki je predstojnica Oddelka za zgodovino ljubljanske Filozofske fakultete, je ponudil izid njene najnovejše knjige "Ženska obrobja: vpis žensk v zgodovino Slovencev."

Knjigo, ki je lani izšla pri ljubljanski založbi Delta, je predstavila Taja Kramberger, o avtorici in njenem delu pa je spregovorila Marija Pirjevec. Tržaška predstavitev je bila po mnenju Taje Kramberger pomembna ne samo zato, ker je Trst avtoričino rojstno mesto, ampak ker se je tu rodila borba za suverenost slovenskih žensk. Med drugim je ravno v Trstu začel leta 1897 izhajati prvi slovenski ženski list Slovenka, sem so se proti koncu 19. stoletja zatekale emancipirane ženske iz vsega slovenskega prostora, ki so Trst dojemale kot kraj svobode ...

Marta Verginella je po diplomu na tržaški zgodovinski fakulteti najprej poučevala zgodovino na slovenskih šolah v Gorici in Trstu, nato pa se odločila za nadaljevanje študija v Ljubljani. Doktorirala je na zgodovinskem oddelku tamkajšnje Filozofske fakultete, kjer je trenutno zaposlena kot redna profesorica in njegova predstojnica. Je tudi članica uredništva revij Qualestoria in Studia humanitatis. Marija Pirjevec je izpostavila njeno bogato publicistično produkcijo, saj je objavila že vrsto raznovrstnih raziskav, ki so v glavnem usmerjene v socialno zgodovino in historično antropologijo: ne v zgodovino velikih zgodb in sintez, ampak v njena manj znana območja ...

Eno od teh je nedvomno »ženska« zgodovina, ali bolje rečeno zgodovina žensk, na področju katere vlada tudi v tretjem tisočletju velika vrzel. Zgodovina Slovenk je po mnenju Taje Kramberger ovita v tišino, prav tako njeni viri: zato je delo tržaške zgodovinarke še dragocenejše. V glavnem so to že objavljena besedila, ki jih je avtorica predelala, nekatera pa tudi na novo napisala.

Predstavljene teme so obsežno zasnovane, predvsem pa imajo to vrlino, da so iztrgale iz molka neka-

tere pomembne podatke: na primer tiste o aktivni vlogi, ki so jo Brežanke odigrale že v zgodnjem 19. stoletju, ko jim je naklonjena dedovanska politika omogočila večje pravice. Ali pa tiste o volilni pravici žensk v Jugoslaviji in Sloveniji, ki ima svoje zamatke že v Narodnoosvobodilnem boju. Sporočilo te knjige je po mnenju Taje Kramberger predvsem to: v družbi, v kateri prevladuje patriarhalni miselni okvir, ni ženskam nič dano ...

Tudi zato se je avtorica, ki je priznala, da jo je pri raziskovalnem delu bolj zanimala »globalna« kot pa specifično »ženska« zgodovina, odločila za Ženska obrobja. Ko je ugotovila, da tudi novejša publikacije o slovenski zgodovini izpuščajo dejstva v zvezi z ženskami, se jim je sama posvetila. Da bi se pomembne pridobitve ne izgubile. Da jih ne bi ovil molk in jih za vselej zabrisal ... (pd)

Zgoraj predstavitev knjige v Narodnem domu in desno avtorica s svojim delom

KROMA

V Boljuncu tradicionalni ex-tempore za otroke

Danes ob 15. uri bo v občinskem gledališču (v dvorani SKD »F.Prešeren«) tradicionalni ex-tempore za otroke v organizaciji dekleške Boljunec. Udeležijo se ga lahko malčki iz otroškega vrtca, učenci osnovne ter nižje srednje šole. Zaradi prijetnega vzdušja je pobuda iz leta v leto vedno bolj obiskana, zato organizatorji upajo, da bo udeležba polnoštevila tudi letos. Otroci bodo imeli na razpolago 2 uri, nato bo komisija ocenila izdelke in določila zmagovalce. Nagrajevanje pa bo potekalo na tradicionalni Šagri na Jami, in sicer v nedeljo, 17. junija v večernih urah. Toplo vabljeni vsi mladi slikarji iz Brega in okolice!

Vsakoletna prireditev »Poj, pleši, igraj...«

Element, ki združuje pevce kate-regakoli zbora ni samo ljubezen do petja, saj imajo prijateljske vezi in prijetno počutje v družabnih trenutkih prav tako pomembno vlogo. Zato si člani otroškega zbora Vesela pomlad privoščijo vsako leto skupni izlet, ki je po programu posebno primeren za njihovo starost. Lani so se pevci openskega zbora veselili ekskurzije v Kekčevo deželo, letos pa so spoznali zanimivosti vsakodnevnega življenja na kmetiji. Podali so se namreč v Poljansko dolino, kjer so preživeli lep dopoldan na kmetiji Pr Mrak. Ogladali so si hleve, različne živali in čebelnjak ter poslušali opise kmečkih opravil. Skupaj so zamislili testo za medenjake, po kosilu pa so se peljali z vozom s konjsko vprego okrog kmetije in so pečatili poučno in zabavno izkušnjo s sproščenim petjem. Vsi otroci in njihovi starši so bili zelo zadovoljni s celodnevni izletom, ki spada v zaključne dejavnosti sezone. Pevce pričakuje še vsakoletni praznik »Poj, pleši, igraj...«, ki ga bodo sooblikovali zvezi in dvorani Finžgarjevega doma s pričetkom ob 20. uri. Program večera bo zaobjel vse, kar obljublja naslov. Poleg otroškega zbora in mladinske skupine Vesela pomlad, ki ju vodi Mira Fabjan, bodo spored obogatili razni gostje. Otroci četrtil in petih razredov osnovne šole Franceta Bevka bodo poskrbeli za dobro voljo s skeči v openskem narečju, plesna skupina društva MOSP pa bo izvedla koreografijo Raffaele Petronio z naslovom »Tkanje zlata«. Zaključek bo poverjen harmonikarskemu orkestru Glasbene matice iz Špetra, ki ga vodi Aleksander Ipavec. Ob tej priliki bo tudi podelitev diplom za večletno sodelovanje v vrstah zborov Vesela pomlad. Stari in novi člani se bodo ponovno srečali po poletnem premoru na pevskih dnevih, na katerih se bodo ob 27. do 31. avgusta naučili vrsto novih pesmi za uvod v novo pevsko leto.

TK GALERIJA - Slikarska razstava

Kras Eugenia Pancrazia

Avtorja in njegovo ustvarjalnost je predstavila Ani Tretjak - Slike "zelo natančnega opazovalca" so na ogled do 12. junija

VTK Galeriji razstavlja Eugenio Pancrazia

KROMA

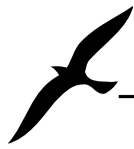
Vse do 12. junija so v prostorih Tržaške knjižarne na ogled dela Eugenia Pancrazia, ki je, kot je o njem zapisala Jelka Cvelbar »že od mladih nog ujet v nujnost slikanja«. Ljubitelj umetnosti, ki »se je tej svoji ljubezni posvetil intenzivneje od leta 2002, ko se je na prigovarjanje prijateljev odločil in končno pokazal svoja dela širši javnosti, najprej v dolinski Torklji in za tem z večjo razstavo na Opčinah«. Sedaj so njegovi »Utrinki Krasa« na ogled tudi v Tržaški knjižarni, kjer se delo za delom kraška pokrajina predstavlja v vsej izvirnosti in bogastvu področja, skozi barvitost letnih časov. Kot je o njem povedala Ani Tretjak, ki je razstavo tudi predstavila, se v Pancraziovem delu opaža predvsem to, »da ustvarja za svoj duh, za notranjo potrebo in da njegova dela nesporno odražajo njegovo osebnost in značaj«. Pancrazi velja namreč za »zelo natančnega opazovalca, ki s svojim očesom potuje in prede duh skozi krajino«. To omogoča gledalcu, da s pomočjo njegovih slik spoznava pobočja in razglede, ki jih avtor s svojim »občutkom za oblikovanje predela in posreduje«. (Iga)

Marko Feri gost oddaje Brez meje

V soboto bo gost oddaje Brez meje koprškega televizijskega programa Marko Feri, mednarodno priznani kitarist in glasbeni pedagog. Z Martino Kafol se bo pogovarjal o svojem delu in o svojem ustvarjanju v glasbi. Kot umetniški vodja bo predstavil tudi Mednarodni festival kitare, ki se bo prihodnji teden odvijal v Lipici. Oddaja bo na sporedu na Televiziji Koper danes ob 18. uri.

Koncert MoPZ Tabor v dvorani ZKB na Opčinah

Moški pevski zbor Tabor z Opčin bo drevi ob 20.30 s celovečernim koncertom nastopil v razstavnici dvorani ZKB na Opčinah. S tem koncertom zbor, ki ga vodi Mike-la Šimac, zaključuje zelo plodno letošnje pevsko sezono

ŠOLE - Zaključna prireditev OŠ A. Sirka

Kriški učenci poosebili vrsto pravljčnih bitij

Prizor z nastopa osnovnošolcev v Križu

KROMA

Ob zaključku šolskega leta smo učenci OŠ A. Sirka nastopali v vlogah vile Plavolask, Ostržka in Colodija, Kekca, Mojce in Bedanca, Williija Wonke in Charlieja, Vikeja, Vikingov in Brdavsov, Pike Nogavičke in njenih prijateljev, Matilde, don Kihota in Sanceja Panse ter kapitana Nema in potnikov Nautilusa. Ostržek se je hotel igrati, zato je zbežal Colodiju ravno v trenutku, ko je pisatelj pisal zadnje poglavje pravljice. Med potepanjem je Ostržek naletel na prijazno Mojco, ki ga je pospremila v Kekčevo deželo, kjer smo bili mi septembra na šolskem izletu in kjer smo od blizu spoznali Vandotove junake. Med potovanjem po Evropi sta Ostržek in Mojca srečala vse knjižne junake in njihove avtorje, ki smo jih v tem šolskem letu spoznali. Z branjem pravljic in prek interneta smo med poukom tudi mi potovali po evropskih državah in odkrivali njihove zanimivosti in lepote. Ko je vila Plavolaska končno našla Ostržka, ga je takoj odvedla k pisatelju Colodiju, da je lahko napisal konec svoji pravljici in zaključil naš nastop.

Sceno smo v živo oblikovali z izdelki kreativne delavnice in s petjem. Nastopili so tudi malčki otroškega vrta Justa Košute, gostom pa smo ponudili barvan gledališki list in posebno izdajo šolskega glasila Super časopis. Kdor bi rad prejel časopis osnovne šole A. Sirka, naj se oglasi pri nas v Križu.

Učenci osnovne šole Alberta Sirka

KATINARA - OŠ Frana Milčinskega

Zaključna šolska prireditev letos v znamenju folklor

V letošnjem šolskem letu je na OŠ F. Milčinskega na Katinari potekal tečaj folklor, namenjen učencem prvega in drugega razreda. Enkrat tedensko ga je vodila Mirjam Štrukelj iz Sežane, ki je učence

vedla v bogat in raznolik svet folklor. Učenci so se s pomočjo igre učili ritma, plesnih korakov in petja ljudskih pesmi, pridobljene večine pa so pokazali staršem na zaključni prireditvi, kjer so nastopili v otroš-

kih nošah, ki jih je priskrbel učiteljica Mirjam. Tečaj bodo ponovili prihodnje leto, z željo, da bi si uspeli sešiti svoje noše. Za lepo izkušnjo se otroci in starši zahvaljujejo vadiateljici Mirjam in učiteljici Ljubi.

IZLETI - Tretješolci nabrežinske NSŠ Iga Grudna

Soška dolina med lepoto in pomniki grozljivih bitk v 2. svetovni vojni

Nabrežinski tretješolci so s Kolovrata v jasnem vremenu videli tudi košček Tržaškega zaliva

OPČINE - Ves junij v Bambičevi galeriji

Na ogled akvareli sežanskega slikarja Radka Oketiča

V Bambičevi galeriji na Opčinah je do konca meseca na ogled razstava Radka Oketiča Akvareli

KROMA

V Bambičevi galeriji na Opčinah so v sredo odprli novo likovno razstavo. Na ogled so akvareli (takšen je tudi njen naslov) umetnika Radka Oketiča, ki je sicer star znanec Sklada Mitja Čuk, saj je s to ustanovo sodeloval že ob njenem rojstvu. Umetnika in razstavo je predstavila likovna kritičarka Polona Škodič, za glasbeno točko pa je poskrbel mladi harmonikar Matic Štavar, ki je evropski mladinski prvak v diatonični harmoniki.

Radko Oketič se je rodil leta 1953 in končal šolo za oblikovanje. S slikanjem je začel v sedemdesetih letih. Izobraževanje je nadaljeval pri umetnostnem zgodovinarju in likovnem kritiku Ivanu Sedeju. Je samostojni kulturni delavec in je dolgo delal na področju likovne terapije duševnih bolnikov. Živi in dela v Danah pri Sežani.

Likovna kritičarka Polona Škodič je o openski razstavi povedala, da so slike na njej iz dveh pomembnejših ciklusov, ki sta tematsko različna, a v tehniki in podajanju v marsičem sorodna. Splošneje lahko umetnikovo ustvarjanje lahko razdelimo v več tematskih sklopov. Oketič namreč rad upodablja kraško naravo, arhitekturno dediščino kraških vasi, posebno pa je navezan na morje in vse, kar je z njim povezano.

Razstava Akvareli Radka Oketiča bo odprta do 30. junija, od ponedeljka do petka med 10. in 12. ter 17. in 19. uro. (ps)

Maturantje iz 3.a in 3.b oddelka nižje srednje šole Iga Grudna iz Nabrežine so bili konec aprila na izletu v Kobaridu. Avtobus je odpeljal z vaškega trga proti Gorici. Mejo smo prestopili pri Rdeči hiši in pot nadaljevali mimo Solkana, po soški dolini proti Kobaridu. Pot ob Soči je bila zelo slikovita. Živahna družba tretješolcev pa se je bolj malo zanimala za lepo okolico in se raje zabavala, tako da se je moral avtobus med potjo ustaviti, ker je bilo zaradi ovinkaste ceste marsikom slabšo.

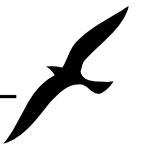
Ko smo prispeli v Kobarid, smo se takoj napotili v Kobaridski muzej, ki je posvečen dogajanju med prvo svetovno vojno. To pomembno ustanovo so odprli leta 1990 in zaradi svojevrstne zbirke je leta 1993 prejela priznanje Sveta Evrope. Muzej ima sedež v Mašerovem kmečkem dvorcu, ki je bil zgrajen v začetku 18. stoletja. Zbirka je postavljena v dvanajstih prostorih; v vsakem od teh si obiskovalec lahko ogleda listine, fotografije, makete, predmete in drugo gradivo iz prve svetovne vojne in bitke, ki potekala v Zgoranjem Posočju. Predvsem je poudarjeno trpljenje vojakov med dvanajsto soško bitko, ki je znana kot »čudež pri Kobaridu«, ki je pomenil konec krvavega vojskovanja ob Soči. Srhljivi prizori so v »črni sobi«, v kateri so razstavljene fotografije mrtvih, iznakaženih in pohabljenih vojakov.

Iz muzeja smo se napotili na vaški trg, sredi katerega stoji spomenik Simonu Gregorčiču. V bližnji restavraciji smo se okrepčali in se nato odpravili k ogledu naslednjega spomeniškega kraja, v okviru Kobaridske zgodovinske poti, ki povezuje kraje v okolici Kobarida, kjer so pomembni zgodovinski, kulturni in naravni spomeniki. Odpeljali smo se na planino Kolovrat - četrto točko pred kratkim ustanovljene Poti miru, ki teče od Rombona nad Bovcem do Mengor nad Tolminom. Z vodnjema iz muzeja smo se sprehodili po nekdanjih rovih, kavarnah, strelskih jarkih in opazovalnicah, ki jih je italijanska vojska v okviru svoje tretje obrambne linije zgradila na tem mestu. S Kolovrata je čudovit razgled na dolino Soče, na vse okoliške planine in na nekdanja bojišča. Lepo vreme nam je omogočilo, da smo ugledali tudi košček Tržaškega zaliva.

Zapustili smo Kolovrat, prizorišče krvavih bitk in spopadov, in se spustili v dolino. Danes so v tem »planinskem raj«, na katerem nameravajo namestiti ogromne vetrnice, lepo urejeni počitniški domovi, turistične kmetije in centri za lepoto in dobro počutje.

Ko smo zapuščali dolino, sem se zamislila: kako je mogoče, da se je v preteklem stoletju v teh krajih prelilo toliko krvi in da so v tej nesmiselni vojni ugasnila življenja mladih fantov.

Fanika Di Lenardo, 3.b

KULTURNO DRUŠTVO FRAN VENTURINI Domjo

priraja 8., 9., 10. in 11. junija

šagro na Krmenki

DANES, 9. JUNIJA
ob 17. uri odprtje kioskov
od 20. do 24. ure ples z ansambлом Witz Orchestra

JUTRI 10. JUNIJA
ob 17. uri odprtje kioskov
ob 18. uri **Kulturni program:**

- folklorna skupina in tamburaški ansambel iz Predgrada pri Kočevju
- otroški pevski zbor F. Venturini

od 20. do 24. ure ples z ansambлом MI

PONEDELJEK, 11. JUNIJA
ob 18. uri odprtje kioskov
od 20. do 24. ure ples z ansambлом Sonce

DELOVALI BODO DOBRO ZALOŽENI KIOSKI

MOPZ Vasilij Mirk
s Proseka in Kontovela v sodelovanju z ZSKD in rajonskim svetom za Zahodni Kras prireja

35. srečanje pobratenih pevskih zborov

Štiriperesna deteljica

Koncert bo v centru Ervatti pri Briščikih danes, 9. junija ob 19. uri

Toplo vabljeni!

KD Rovte-Kolonkovec
Ul. Montesernio 27

vabi na zanimiv večer:

predvajanje video-filmov, ki sta jih posnela

Sergio Zoch-Čok

NAŠA KATINARA, KLJUČ

Pino Rudež

KAMEN

Danes, 9. junija ob 20.30

SOMPD Vesela pomlad vabi na tradicionalno zaključno prireditev **POJ, PLEŠI, IGRAJ...**, ki bo danes ob 20. uri dvorani Finžgarjevega doma na Opčinah

Nastopili bodo:
OPZ in MPS Vesela pomlad, plesna skupina društva MOSP, učenci osnovne šole Franceta Bevka, harmonikarski orkester Glasbene matice iz Špetra.

OTROŠKI ZBOR LADJICA

VABI NA

ZAKLJUČNI NASTOP OB 20-LETNICI DELOVANJA

NA SPOREDU BO TUDI GLASBENA PRAVLJICA RDEČA KAPICA

NA SEDEŽU ZBOROV V DEVINU

JUTRI, 10. JUNIJA OB 17. URI

MOPZ TABOR z Opčin

VABI NA

LETNI KONCERT

danes, 9. junija 2007, ob 20.30

v dvorani Zadrudne kraške banke na Opčinah.

Zborovodja Mikela Šimac

SKD Igo Gruden prireja

zaključni koncert nabrežinskih zborov

Nastopajo:
OPZ O.Š. Virgila Ščeka vodi Mirko Ferlan, pri klavirju Beatrice Zonta
DPZ Kraški slavček vodi Mirko Ferlan
MePZ Igo Gruden vodi Goran Ruzzier

DANES, 9. JUNIJA 2007 OB 20.30, V KULTURNEM DOMU IGO GRUDEN, NABREŽINA

Ob priliki bo otvoritev likovne razstave OAXACA – ekspresije mehiške krajine Gerarda De la Barrera

Občina Zgonik

REGIONE AUTONOMA FRIULI VENEZIA GIUGIA
Autonoma dežela Furlanija Julijska krajina

43. Razstava Vin ZGONIK, 9. in 10. JUNIJA 2007

DANES, SOBOTA 9. JUNIJA 2007
Ob 18.00 Odprtje kioskov
Od 19.30 do 22.00 Ljudsko ocenjevanje vin
Ob 20.00 Ples z ansambлом VENERA BARRIQUE

JUTRI, NEDELJA 10. JUNIJA 2007
Ob 17.00 Odprtje kioskov
Od 18.30 NAGRAJEVANJE VINOGRADNIKOV
Ob 19.00 dalje Ples z ansambлом TRIJE PRASIČKI

V Vinoteki razstavljajo umetniki Kraškega okraja, na Županstvu pa otroci iz vrtca v Gabrovcu ter osnovnih šol iz Saleža in Zgonika v organizaciji KRD Dom Briščiki
Urnik: od 18. do 21. ure

Na dvorišču šole »1. maj 1945« razstava kmetijske opreme in orodja, ob razstaviščnem prostoru pa živinorejska razstava.

DOBRODOŠLI V ZGONIKU!

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.10, 22.10 »La città proibita«.

GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 18.15, 20.20, 22.20, »Il destino del nome«.

KOPER - KOLOSEJ - 15.30, 17.30, 19.30, 21.30, 23.30 »Moja slavna indijska nevesta«; 11.50, 15.10, 18.30, 21.50 »Pirati s Karibov: Na robu sveta«; 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00 »Shrek Tretji« (synchroniziran).

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Ocean's thirteen«; Dvorana 2: 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »I Robinson«; Dvorana 3: 15.30 »I Pirati dei Caraibi: Ai confini del mondo«; 18.15, 20.15, 22.15 »Grindhouse«; Dvorana 4: 16.15, 18.15, 20.15 »Terapia Roosevelt«; 22.00 »Zodiac«.

SUPER - 16.00, 18.15 »Spider man3«; 20.30, 22.15 »Turistas«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.30 »I pirati dei Caraibi: Ai confini del mondo«; Dvorana 2: 16.30, 18.30, 20.20 »I Robinson: una famiglia spaziale«; 22.10 »I pirati dei Caraibi: Ai confini del mondo«; Dvorana 3: 17.45, 20.10, 22.20 »Ocean's thirteen«; Dvorana 4: 17.40, 20.00, 22.10 »Il destino del nome«; Dvorana 5: 18.00, 20.10, 22.15 »Grindhouse: a prova di morte«.

ravnih, arheoloških, zgodovinskih in kulturnih zanimivosti. Dodatne informacije na tel. št. 040-77245 ali 348-5289452.

SPDT vabi jutri, 10. junija 2007, v dolino reke Reka, od koder se bodo povzpeli na Kozlek. Izlet ni zahteven. Predvidevajo se štiri ure zmerne hoje. Zbirališče v Bazovici ob 8. uri. Izlet vodi Slavko Slavec.

BLEK PANTERS organizirajo v četrtek, 5. julija 2007, avtobusni izlet na Rock Otočec. Odhod v zgodnjih popoldanskih urah, povratek pa naslednji dan. Cena 20,00 evrov vključuje prevoz in vstopnino na festival Rock Otočec za četrtek. Vpisovanje do 16. junija 2007 na tel. 333-9353134.

KMEČKA ZVEZA prireja dne 17. junija izlet na Srečanje kmetov treh dežel - FJK, Koroške in Slovenije pri Naklem (Kranj). Cena 30,00 evrov, vključuje prevoz in kosilo. Vpisovanje in informacije na tel. 040-362941.

SPDT vabi v nedeljo, 17. junija, na planinski izlet v Benečijo, kjer se bomo srečali s pobratenim PD Integral iz Ljubljane. Predvidena sta ogled Landerske jame in planinski pohod. Izlet je avtobusni. Člane prosimo, da se čimprej prijavijo na tel. št. 040-220155 (Livio).

KROŽEK KRUT sporoča, da je nekaj prostih mest za Mali Lošinj. Podrobnejše informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, Trst, tel.040-360072.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOBERDOB organizira izlet dne 30. junija 2007, v Ptuj in okolico. Prijave sprejema: 0481-78000 (Gostilna Peric), 0481-78398 (Mila), 0481-78121 (Miloš).

Šolske vesti

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NA OPČINAH sporoča datume odprtih vrat družinam otrok, ki so vpisani v š.l.2007/08 v prvi letnik vrtca: 4.6. od 11.30 do 12.30 vrtec Prosek, 5.6. od 10.00 do 11.30 vrtec A. Fakin na Colu, 5.6. od 9.30 do 11.00 vrtec E. Kralj v Trebčah, 11.6. od 10.00 do 11.30 vrtec J. Košuta v Križu, 12. in 13.6. od 10.00 do 11.30 vrtec U. Vrabc v Bazovici, septembra vrtec A. Čok na Opčinah.

DANES, 9. JUNIJA 2007 ob 11. uri v Marjinem domu pri Sv. Ivanu bodo učenci nižje srednje šole Sv. Cirila in Metoda uprizorili izvirni muzikal »Artakademija« - »Vsak v sebi nosi spretnost, samo tvoja je odločitev: mar boš sam'ga sebe izkazal, al bo v meglo vse zavito?«.

PRAZNIK KRUAH V ŠKEDNJU - malčki otroških vrtcev Škednja in Jakoba Ukmarja ter učenci osnovnih šol Ivan Grbec in M. G. Štepančič vabijo na razstavo »Biserki preteklosti v današnjem življenju« s spletom iger, pesmi in plesov »Iz krušne peči« v domu Jakoba Ukmarja. Urnik razstave: danes, 9. junija, od 17.00 do 19.00, jutri, 10. junija, od 11.30 do 12.30 in od 17.00 do 19.00.

DRŽAVNA AGENCIJA ZA RAZVOJ ŠOLSKE AVTONOMIJE - bivši IRRE, vabi na predstavitev publikacije »Šest poučevalnih modelov za slovensčino v šolah in vrtcih Furlanije Julijske krajine«, ki bo v torek, 19. junija, v dvorani Zadrudne kraške banke na Opčinah, ob 10. uri. Posegli bodo: Vida Medved Udovič, Barbara Baloh, Andreja Duhovnik in Tomaž Ogris.

Izleti

PARTIZANSKI KLUB BOLJUNEC priredi jutri, 10. junija 2007, izlet v Ljubljano. Vožnja na grad in plova s turistično ladjo po Ljubljanici. Po kosilu muzika s plesom. Odhod ob 7.30 z glavnega trga v Boljuncu. Podrobnejše informacije dobite v klubu ali na tel. št. 040-228050.

SKUPINA 85 vabi jutri, 10. junija, na avtobusni izlet v Nadiške doline z ogledom na

Prireditve

TK GALERIJA do 12. junija razstavlja Evgen Pancrazi »Utrinki Krasa«. Urnik kot Tržaška knjigarna.

KD ROVTE-KOLONKOVEC, Ul. Monte Sernio 27, vabi na zanimiv večer s predvajanjem video filmov, ki sta jih posnela Sergio Zoch - Čok - Naša Katinara, Ključ in Pino Rudež - Kamen. Predvajanje bo danes, 9. junija, ob 20.30.

MOPZ VASILIJ MIRK s Proseka in Kontovela v sodelovanju z ZSKD, prireja 35. srečanje štiriperesna deteljica, ki združuje pobratene zebre s štirih koncev slovenskega narodnega prostora, ki bo danes, 9. junija, ob 19. uri v športnem centru Ervatti pri Briščikih. Toplo ste vabljeni vsi prijatelji in ljubitelji zborovskega petja.

MOŠKI PEVKSI ZBOR TABOR z Opčin vabi danes, 9. junija, ob 20.30 v dvorano Zadrudne kraške banke na Opčinah na letni koncert. Zborovodja Mikela Šimac.

OBČINA ZGONIK vabi na 43. razstavo vin danes, 9. junija, ob 18. uri odprtje kioskov, od 19.30 do 22. ure ljudsko ocenjevanje vin, ob 20. uri ples z ansambлом Venera Barrique; jutri, 10. junija, ob 17. uri odprtje kioskov, ob 18.30 nagrajevanje vinogradnikov, od 19. ure dalje ples z ansambлом Trije prasički. V Vinoteki razstavljajo umetniki Kraškega okraja, na Županstvu pa otroci iz vrtca v Gabrovcu ter osnovnih šol iz Saleža in Zgonika. Urnik: od 18. do 21. ure.

Na dvorišču šole »1. maj 1945« razstava kmetijske opreme in orodja, ob razstaviščnem prostoru pa živinorejska razstava. **PRAZNIK KOMUNISTIČNEGA TISKA** bo danes, 9. in jutri, 10. junija, v ljudskem domu pri Sv. Sergiju (Ul. Peco). Čakajo Vas rdeče zastave in ples, kioski z jedmi na žaru in drugimi domačimi dobrotami.

SKD IGO GRUDEN prireja zaključni koncert nabrežinskih zborov. Nastopajo: OPZ OŠ Virgila Ščeka (vodi Mirko Ferlan, pri klavirju Beatrice Zonta), DPZ Kraški Slavček (vodi Mirko Ferlan), MePZ

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 9. junija 2007
PRIMOŽ
Sonce vzide ob 5.16 in zatone ob 20.53 - Dolžina dneva 15.37 - luna vzide ob 14.06 in zatone ob 14.06.

Jutri, NEDELJA, 10. junija 2007
MARJETA
VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 22,9 stopinje C, zračni tlak 1015 mb raste, veter 14 km na uro vzhodnik, vlaga 58-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 19,8 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 4. junija, do sobote, 9. junija 2007
Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16. ure

Ul. Bernini 4 (040-309114), Ul. Felluga 46 (040-390280), Lungomare Venezia 3 - Milje (040-274998), Proseška ul. 3 - Opčine (040-422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z najnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Bernini 4, Ul. Felluga 46, Largo Piave 2, Lungomare Venezia 3 - Milje, Proseška ul. 3 - Opčine (040-422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z najnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Largo Piave 2 (040-361655).
www.farmacisti.trieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelená številka) 800 - 991170, ob ponedeljku do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - 18.00, 21.00 »The good Shepherd«.

AMBASCIATORI - 16.30, 19.15, 22.00 »Pirati dei Caraibi - Ai confini del mondo«.

ARISTON - v okviru niza filmov posvečenega Fassbinderju: 20.00 »Effi Briest«; 22.15 »Il mercante delle quattro stagioni«.

CINECITY - 16.00, 16.50, 18.30, 19.10, 21.30, 22.00 »Ocean's thirteen«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »I Robinson: una famiglia spaziale«; 16.30, 19.50, 22.00 »Grindhouse: a prova di morte«; 16.05, 22.00 »Turistas«; 15.40, 18.00, 18.50, 21.20, 22.00 »I pirati dei caraibi: Ai confini del mondo«; 18.50 »Zodiac«; 16.10 »Spider-man 3«.

EXCELSIOR - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Il matrimonio di Tuia«; 17.00, 22.00 »Breakfast on Pluto«.

EXCELSIOR AZZURRA - 20.00 »Quattro minuti (Vier Minuten)«.

FELLINI - 16.15 »Cardio fitness«; 17.40, 19.55, 22.10 »Le vite degli altri«.

Igo Gruden (vodi Goran Ruzzier). Danes, 9. junija, ob 20.30, Kulturni dom Igo Gruden, Nabrežina.

SOMPD VESELA POMLAD vabi na prireditev »Poj, pleši, igraj...«, ki bo danes, 9. junija, ob 20. uri v prostorih Finžgarjevega doma na Opčinah. Večer bodo oblikovali Otroški pevski zbor in Mlajša mladinska pevška skupina Vesela pomlad pod vodstvom Mire Fabjan ter plesna skupina društva MOSP, ki jo vodi Raffaella Petronio. Gost večera bo Harmonikarski orkester šole GM iz Špetra, ki ga vodi prof. Aleksander Ipavec.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM prireja ob obletnici postavitve Marijinega doma prireditve, na kateri bo nastopila otroška folklorna skupina Stu ledi pod vodstvom Monike Sulli, otroška igralska skupina Tamara Petaros z Opčin s šaljivo igrco »Torta za mamo« pod vodstvom Lučke Susič ter Plesna skupina MOSPA pod vodstvom Rafeale Petronio. Prireditve bo jutri, 10. junija, ob 18.30 v Marijinem domu v Rojanu (Ul. Cordaroli 29). Vabljeni.

OPZ LADJICA vabi na zaključni nastop ob 20. letnici delovanja. Na sporedu bo tudi glasbena pravljica »Rdeča kapica«, na sedežu zborov v Devinu, jutri, 10. junija 2007 ob 17. uri.

GLASBENA MATICA IN KD I. GRUDEN iz Nabrežine vabita v ponedeljek, 11. junija, ob 20.30 v društveno dvorano na koncert klavirskega dua Beatrice Zonta-Vesna Zuppin. Vabljeni!

SKD VIGRED vabi na šolsko dvorišče v Šempolaju na junijske večere 2007: ponedeljek, 11. junija 2007, ob 20.30 zaključni večer sezone 2006-2007, z nastopom otroške pevške in plesne skupine Vigred, gojencev Zorana Lupinca in Aljoše Saksida, ansambla Mladih kraških muzikantov in pevskega zbora združenja staršev iz Romjana. V torek, 12. junija ob 21. uri gostovanje dramske skupine KD Slavec iz Ricmanj z veselo igro »Kratek stik«, priredba in režija Ingrid Verk. Četrtek, 14. junija ob 21. uri koncert doberdobske skupine Blek Panters.

OPZ ZGONIK vabi v sredo, 13. junija, na zaključno prireditev, ki bo v Samatorci v agriturizmu Žbogar-Gruden s pričetkom ob 18.30. Kot gost bo nastopil OPZ Bazovica pod vodstvom Zdenke Krizmančič. Toplo vabljeni!

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP
Miramarski drevored 49, Katinara - Ul. Forlanini
SHELL Žavljje (Milje), Nabrežina 129
ESSO Drevored Campi Elisi, Zgonik - Državna cesta 202 - km 18+945
TAMOIL Ul. F. Severo 2/3
ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24
AGIP Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36
TOTAL Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE
NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE
TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3
AGIP Istrska ulica 155, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2
ESSO Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67
SHELL Ul. Locchi 3
V sodelovanju s FIGISC Trst

Ob okroglem jubileju ti,

dragi Sandro,

želimo veliko zdravja in veselja v krogu družine in v družbi prijateljev

vsi Jeriči in Milkoviči.

Dragi nono, za tvoj rojstni dan 70 poljubčkov na vsako stran

Jana in Peter

Čestitke

Dolgo let je že od kar TJAŠA je v Piemontu dobila svoj raj. Prejšnjo soboto se je tam tudi poročila in vso žlahto razveselila. Danes bo na Krmenki pravi direndaj, saj se z možem vrne v rojstni kraj. Vso srečo jima zaželimo in vse najboljše na ves glas zakričimo. Bivše soigralke Brega.

Mi smo mi, mi smo iz Domja doma, tudi naša TJAŠA nas pozna. Vse najboljše in vso srečo na vajini skupni poti želimo ANGELU in njegovim pridni pupi TJAŠI. To vama s vsem srcom želimo družina Brajnik, Dario, Ivi, Deborah, Vanja in Kiko. En poljubček od Fabjanota.

Osmice

OSMICO smo odprli pri Terčonovih v Marvnhajah, na št. 42. Tel.: 040-299450. Toplo vabljeni!

DARJO IN JELKA sta v Ricmanjih odprla osmice.

KOCIJANČIČI smo v Prebenegu osprli osmico. Nudimo domač prigrizek in prej kot ga spijemo prej bo mir v hiši.

NA OPČINAH je odprl osmico Stanko Kvrčičev.

OSMICO je odprla družina Briščak v Praprotnu.

OSMICO so odprli Coljevi v Samatorci 53. Tel. 040-229586.

OSMICO so odprli pri Batkovi, Repen 32. Tel. 040-327240.

PRI ŽUPANOVIH je osmica odprta (Medja vas št. 1). Tel. 040-208166.

PRI REPI na Kontovelu sta odprla osmico Slava Starc in Dušan Križman. Vabljeni!

V SLIVNEM sta odprla osmico Ivo in Andrej Kralj.

VZGONIKU je odprl osmico Lojze Furlan. Tel. 040-229293.

Obvestila

ORATORIJ V MARIJANIŠČU 2007: tudi letos bodo v Marijanišču potekali počitniški dnevi pod imenom ORATORIJ 2007. Za OSNOVNO ŠOLO je določen zadnji teden v juniju in sicer od ponedeljka, 25., do vključno petka, 29. junija. Mladi iz NIŽJE SREDNJE ŠOLE bodo imeli oratoriji prvi teden v juliju. Uradni začetek ob 9. uri. Starši lahko pripeljejo otroke tudi prej. Zaključek ob 16. uri. Za prvo skupino je predviden en dan kopanja na morju in en dan izleta v planine. Druga skupina pa bo imela kot vsa zadnja leta dvodnevni pohod po slovenskih planinah. Prispevek je 70,00 evrov. V to je poleg vsakdanje hrane vključen enodnevni izlet za prvo skupino, ter prevoz druge skupine na dvodnevni izlet v planine (ni vključeno spanje v planinski koči). Prijavitelje se lahko na tel. tajnico 040-211113 ali na št. 335-8186940.

AŠD CHERDANCE MILLENIUM vabi vse člane, sorodnike in prijatelje na zaključno srečanje, ki bo danes, 9. junija od 17. ure dalje v Ljudskem domu v Trebčah. Starše prosimo, da poskrbijo za prigrizek.

DEKLIŠKA BOLJUNEC vabi na tradicionalni ex-tempore za otroke vrtna in osnovne šole danes, 9. junija, od 15. do 17. ure v občinskem gledališču v Boljuncu. Toplo vabljeni mladi umetniki iz Brega in okolice!

KROŽEK AUZER ZA KRAŠKO OBMOČJE vabi svoje člane na družabno popoldne danes, 9. junija, s pričetkom ob 17. uri. Srečanje se bo odvijalo v prostorih »Dopolavoro ferroviario« v Nabrežini postaja. Za ples bo igral »Duo melody«.

ŠTUDIJSKI CENTER MELANIE KLEIN obvešča, da so na razpelo še zadnja mesta za poletni center PIKAPOLONICA. Vpisovanje je možno še do 9., 16. in 23. junija.

DRUŠTVO SLOVENSkih LOVCEV F-JK DOBERDOB IN SD SVOBODA vabita slovenske strelce in lovce nastrelsko tek-

movanje za Pokal Primorske, ki bo jutri, 10. junija, s pričetkom ob 8. uri na strelišču v Kazljah pri Štorjah (Slovenija).

JUTRI, 10. JUNIJA 2007 bo v Trebčah procesija svetega Rešnjega Telesa. Toplo vabljeni vsi župljani tudi na veselo družetje o končanem virmkem obredu. Sodelovala bo vaška godba Viktor Parma. Vsem bo lepo, če dosti nas bo! ŽPS Trebče.

MLADINSKI KROŽEK PROSEK - KONTOVEL IN NOGOMETNI KLUB PRIMORJE priredita v sodelovanju z rajonskim svetom za zahodni kras, jutri, 10. junija 2007, tradicionalno nogometno tekmo stari - mladi, s pričetkom ob 16. uri na travnatem igrišču v športnem centru Ervatti (-pri Briščkih). Sledili bosta povorka z vozom in družabnost na B'lanču. Sodelovali bosta tudi godbeno društvo Prosek in navijaška skupina Cheerdance Millenium. V primeru slabega vremena bo tekma preseljena na nedeljo, 17. junija 2007. Toplo vabljeni!

NKFC KRAS pod pokroviteljstvom OBČINE REPENTABOR vabi na NOGOMETNI KAMP za dečke in deklice letnikov 1996 - 2000 od ponedeljka, 11. junija, do sobote, 16. junija, na nogometnem igrišču v Repnu. Informacije: Maurizio 328-9518440, Roberta 333-2939977.

ŠKTD ZVEZA OCIZLA vabi jutri, 10. junija na 7. pohod po tigrovski spominski krožni poti. Začetek ob 9. uri pred komunsko hišo v Ocizli.

GLEDALIŠKI TEDEN ZA NAJMLAJŠE v organizaciji Radojskega odra in Slovenske prosvete se bo začel v ponedeljek, 11. junija. Vpisovanje od 8.30 dalje v Finžgarjevem domu na Opčinah. Otroci naj prinesejo s seboj malico, za kosilo pa je poskrbljeno. Zaključek tečaja vsak dan ob 16. uri.

NK ZARJA GAJA 1997 vabi vse najmlajše ljubitelje nogometa (letnike 97, 98, 99 in 2000) na enotedenski nogometni kamp, ki se bo začel 11. junija v novem športnem objektu Zarje v Bazovici. Za informacije pokličite na tel. št. 040-226608 (Vojko) ali 340-7286859 (Walter).

V DRUŠTVU SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV bo v ponedeljek, 11. junija predavala dr. Marija Stanonik. Govorila bo o narečnem pesništvu in bo v tem okviru predstavila zbirko Aleksandra Furlana »An popodan«, ki je pred kratkim izšla pri založbi Mladika. Večer v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3, bo uvedla plesna skupina Raffaele Petronio.

NORDIJSKA HOJA - POPOLDANSKITEČAJ se bo začel v torek, 12. junija ob 17.30. Vpisovanje in informacije na sedežu KRUT, Ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072.

UMETNIKI KRAŠKEGA OKRAJA predstavljajo razstavo v vinoteki v Zgoniku. Razstava je odprta vsak dan (razen ponedeljkom) od 18. do 21. ure do 17. junija 2007. Razstavljajo: Nadja Bencin in Franca Kovačič Andolšek za Občino Devin Nabrežina, Bogdan Butkovič za Občino Sovodnje ob Soči, Milan Bizjak in Štefan Pahor za Občino Repentabor, Paolo Hrvatini in Gianfranco Volk za Občino Zgonik, Tatjana Tavčar in Domine Doctor (Marko Vodopivec) za Občino Dolina, Mirjam Kocjan za Občino Sežana, Božica Mihalič za Občino Hrpelje/Kozina, Mojca Senegačnik in Damjan Švara za Občino Komen, Milovan Valič - Milo za Občino Miren - Kostanjevica.

NŠK - ODSEK ZA ZGODOVINO IN ZALOŽBA KAPPAVU vabita na predstavitev knjige Stefana Luse »La diussoluzione del potere - Il partito comunista sloveno e il processo di democratizzazione della repubblica«, ki bo v sredo, 13. junija, ob 17.30 v konferenčni dvorani NŠK v Narodnem domu v Trstu. Knjigo bosta predstavila senator Stojan Spetič in novinar Ivo Jevnikar. Prisotna bosta avtor in založnica Alessandra Kersevan.

OBČINA DOLINA sklicuje informativne sestanke po vseh v zvezi s službo ločenege zbiranja odpadkov, z začetkom ob 20. uri, po sledečem koledarju: v sredo, 13.06.2007, PREBENEG, srenjska hiša; v četrtek, 14.06.2007, BORŠT, srenjska hiša; v petek, 15.06.2007, MAČKOLJE, srenjska hiša; v torek, 19.06.2007, DOMJO, center A. Ukmar-Miro; v sredo, 20.06.2007, RICMANJE, Babna hiša; v četrtek, 21.06.2007, BOLJUNEC, gledališče E. Prešeren; v petek, 22.06.2007, GROČANA, srenjska hiša; v ponedeljek, 25.06.2007, DOLINA, dvorana KD Vodnik.

GLASBENA MATICA vpisuje v celodnevno Poletno glasbeno delavnico otroke med 6. in 10. letom, ki bo od 3. do 7. septembra 2007 v Dijaškem domu v Trstu. Prijave sprejemamo do 15. junija. Informacije - tajništvo GM tel. 040-418605.

ŠRD VAŠKA SKUPNOST PRAPROT orga-

nizira 16. in 17. julija, 33. Šagro v Praprotnu. V soboto, 16. junija, ob 15. uri odprte kioskov in tekma v briškoli; ob 16. uri ex-tempore za mladino do 14. leta; ob 20. uri nagrajevanje ex-tempora; ob 20.30 ples z ansambлом Trije prašički. V nedeljo, 17. junija, ob 10.30 tekma v skrlah za 10. memorial Radvan Doljak; ob 14. uri odprtje kioskov; ob 18.30 tekma v košnji; ob 19. uri nastop otroške plesne skupine SKD Virgred in mladinske plesne skupine AŠKD Kremenjak; ob 20. uri ples z ansambлом Kraški kvintet in Braco Koren. Praznik se bo nadaljeval tudi 23. in 24. junija.

SKD IGO GRUDEN prireja POLETNE DELAVNICE za mladostnike in odrasle (oblikovanje naravnega usnja) v dneh 18. in 19. ter 25. in 26. junija 2007 od 20. do 22. ure. Nadaljevalne delavnice po dogovoru 2. in 3. ter 9. in 10. julija 2007. Za vpis in pojasnila tel. na št. 333-8980166 - Erika Kojanec ali 040-200620 - Mileva. Za otroke v dneh 9., 10. in 11. ter 16., 17. in 18. junija 2007 od 9.30 do 11.30 (šivanje bleščic). Za vpis in informacije tel. 338-8475906 Sandra Poljšak.

TPK SIRENA organizira tudi letos tri poletne jadrnalne tečaje za otroke od 6. do 13. leta starosti. Nudimo teoretične in praktične tečaje v razredu OPTIMIST. Potrebna pogoja za vpis sta dobro poznavanje plavanja in zdravniško spričevalo. Klub nudi tečajnikom vsvo opremo, vpis v Jadrlnalo zvezo in spremstvo na plovbi. Urnik: od ponedeljka do petka od 8.30 do 17. ure, ko morajo starši obvezno prevzeti otroka. 1. tečaj: od 18. do 29. junija; 2. tečaj: od 2. do 13. junija; 3. tečaj: od 16. do 27. junija 2007. Vpisovanje najkasneje 7 dni pred začetkom vsakega tečaja. Podrobnije informacije so na razpolago v tajništvu pomorskega sedeža, Miramarski drevored 32, ob ponedeljkih in petkih, od 18. do 20. ure ter ob sredah od 16. do 18. ure ali na tel. št. 040-422696.

AŠD-SK BRDINA V SODELOVANJU Z ZŠSDI organizira od 23. do 30. junija športni teden v Crmošnjah na Dolenjskem. Teden predvideva športne priprave v naravi pod strokovnim vodstvom in družabne dejavnosti ter je namenjen otrokom in mladincem. Ker so še razpoložljiva mesta se vpisovanje nadaljuje do 20. junija 2007. Za vse informacije in vpisovanje se lahko obrnete na tel. št. 348 470 2070 vsak dan od 18.00 do 20.30. Toplo vabljeni vsi člani in prijatelji.

KRUT vabi vse tiste, ki so zainteresirani za počitnice v zdravilišču v Strunjanu v juniju, juliju in avgustu, da se čimprej javijo. Podrobnejše informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, Trst, tel. 040-360072.

SKD IGO GRUDEN obvešča, da je likovna razstava »OAXACA - Eक्सپresije mehške krajine« Gerarda De la Barrera odprta do 20. junija s sledečim urnikom: petek in sobota od 17. do 19. ure, v nedeljo od 10. do 12. ure.

ŠZ BOR IN ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira tudi letos tradicionalni športni poletni center na š stadionu Prvega maja, ki bo potekal ob 2. do 27. julija v tedenskih izmenah. Namenjen je otrokom od 3. do 10. leta. Vpisovanja sprejemamo do 20. junija na tel. št. 338-6511568 (Valentina) ali v uradu društva na tel. št. 040-51377. Vabljeni!

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA ŠC MELANIE KLEIN IN SLOVENSKA PROSVETA obvešča, da se bo poletni center odvijal v prostorih otroškega vrtna v Bazovici od 2. julija do 10. avgusta. Vpisne sprejemamo do 23. junija na uradu ŠC Melanie Klein, Ul. Cicerone 8, ob sobotah med 16. in 18. uro. Vpisnine so možne tudi po internetu. Za informacije: info@melanieklein.org, www.melanieklein.org, tel. št. 328-4559414.

SKD FRANCE PREŠEREN - TELOVADBA - obveščamo, da bosta pilates in vadba za hrbtenico v juniju ob torkih in četrtekkih z običajnim urnikom.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE prireja tudi v naslednjem šolskem letu individualne tečaje vseh pihal, trobil in tolkal. V juniju potekajo predvpi: vsi novi učenci, ki se bodo vpisali v glasbeno šolo POR do 30. junija, bodo deležni 50 evrov popusta na celoletni šolnini. Za dodatne informacije in prijave: 320-4511592.

ZSKD obvešča, da je v teku razpis za 3. natečaj Ignacij Ota za zborovske skladbe namenjen predvsem mladim skladateljem. Rok prijave zapade 30. junija 2007.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - Trst pripravlja raziskavo o cerkveni glasbi med Slovenci v Italiji od 1900 dalje. Prosimo za pomoč zborovodje, organiste, skladatelje in organizatorje, da nam posredujejo podatke po tem vzorcu: ime in priimek; datum in kraj rojstva; ime star-

šev; izobrazba, poklic, delo; glasbena izobrazba in glasbeno delo. Podatke naj pošljete do 30. junija 2007 na naslov: ZCPZ, Ul. Donizetti 3, 34133 - Trst.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo letošnje poletno središče »Kratkohlačnik 2007« na Proseku od 2. do 27. julija od 8. do 17. ure. Informacije na tel. št. 040-212289 v jutranjih urah.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM Srečko Kosovel iz Trsta organizira: od 2. julija do 10. avgusta in od 27. avgusta do 7. septembra poletni središči za otroke od 1. do 3. leta starosti (jasli) in od 3. do 6. leta starosti (vrtec). Od 11. junija do 6. julija poletno središče za otroke od 6. do 12. leta starosti. Od 27. avgusta do 7. septembra poletno središče za otroke od 6. do 12. leta starosti. Od 29. junija do 8. julija kolonijo v Domu Kavka (Kobarid) za otroke / mladostnike od 6. do 16. leta starosti. Od 24. julija do 31. julija kolonijo v Domu Špadići (Poreč) za otroke / mladostnike od 7. do 15. leta starosti. Vpisovanje je odprto do zasedbe prostih mest, na sedežu Združenja v Ul. Ginnastica 72, tel. 040-573141. Prijavnice in informacije dobite tudi na spletni strani www.sddsk.org.

ARTEDEK/07 - LONJER - likovna delavnica za osnovnošolce od ponedeljka, 9. do petka, 13. julija, v jutranjih urah pod mentorstvom umetnikovega Društva za umetnost KONS. Informacije in prijave na tel. št. 3335062494. Vabi SKD Lonjer-Katinara.

ARTEDEK/07 - LONJER - Plesna delavnica za mlade od ponedeljka 9. do petka, 13. julija 2007, od 18.00 do 19.30, pod mentorstvom Raffaele Petronio. Informacije in prijave na tel. št. 3335062494. Vabi SKD Lonjer-Katinara.

KRUT vabi na 7-dnevno počitnikovanje v srcu Julijcev, v Bohinju v obdobju od 13. do 20. julija 2007, izredno ugodni pogoji. Za informacije in prijave na sedežu v Ul. Cicerone 8 ali na tel. 040-360072. Tehnična izvedba agencije Adriatic Yachting SRL.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV prireja poletne ustvarjalne delavnice 2007, ki se bodo letos odvijale na Vojskem od 27. avgusta do 1. septembra 2007. Okvirne delavnice: lutkovna, likovna in plesna. Namenjene so vsem osnovnošolcem. Prijavnice lahko dvignete na tržaškem uradu ZSKD od ponedeljka do petka od 9. do 14. ure. Prijavnice in plačilo vpisnine sprejema urad ZSKD v Trstu do konca junija.

PEŠNIKI DVEH MANJŠIN, potujoča fotografiska razstava Zveze slovenskih kulturnih društev bo na ogledu v Narodni in študijski knjižnici (Ul. sv. Franciška 20) do konca poletja.

Mali oglasi

V PIVNICI KARIŠ NA PESKU bo danes, 9. junija, živo in veselo! Dj Pink bo poskrbel za prijetno vzdušje, zapeljive kelnerice pa za suha grla. Med večerom bo zrebanje dveh listkov za Heineken Jammint' Festival v Benetkah. Toplo vabljeni!

GOSTILNA NA KRASU išče izkušenege kuharja. Nudimo dobre delovne pogoje. Tel. 320-1922872.

4000 KV. METROV nezazidljivega zemljišča, med Opčinami in Repnom, dostop z avtom, prodajam za 27.500 evrov. Tel. 347-6145807.

IŠČEM DELO kot pomočnica v kuhinji za poletno sezono. Tel. 040-200210.

IŠČEM zazidljivo zemljišče s pogledom na morje za eno stanovanjsko hišo v Barkovljah, Kontovelu ali na Furlanski cesti. Tel. 347-733472.

PODARIM krasne psičke ljubiteljem živali. Tel. 335-5981232.

PODARIM simpatičnega mačka, starega približno 2 meseca. Tel. št. 328-7355004.

PRODAJAM nove gume Dunlop sport št. 195/60 r15. Ugodna cena. Tel. št. 3349580949.

PRODAM avto renault megane coach, letnik 1996, 1600 cc, ugodna cena. Kupcu podarim štiri zimske gume. Tel. 328-9215764.

PRODAM AVTO citroen saxo van dizel, letnik 2002 (december), prevoženih 115.000 km, edini lastnik, redno servisiran, kupcu podarim 4 zimske gume. Tel. na št. 335-387517.

PRODAM enosobno stanovanje s kuhinjo in kopalnico, 40 kv. m, v bližini ljudskega vrta, v popolnoma obnovljenem poslopju. Tel. 335-6002920.

PRODAM mobilni telefon nokia 6600 v zelo dobrem stanju. Gre za priročni smart-phone z vgrajeno digitalno fotokamero. Prilagam spominsko kartico 32Mb, polnilec in baterijo (zdrži 3-4 dni). Dodam novo nadomestno ohišje v črno-srebrni barvi. Prodam še bluetooth brezžično slu-

LESNO PODJETJE V GORICI išče vajenca starosti do 23 let, po možnosti z vozniškim dovoljenjem B kategorije. Tel. 333-5247553, 0481-521197.

OBRTNA CONA DOLINA v našem dajemo 3 urade po 90 kv.m, tudi skupaj, novi, s klimo, primernejši tudi za laboratorij. Tel. 040228264 3357129924.

šalko znamke nokia HDW-3, skoraj nič rabljeno. Po možnosti oboje skupaj (150 evrov). Za več informacij kliči na 347-0191587.

PRODAM motor cagiva sst 125, črne barve, kolesa iz litine, original prtljažnik, letnik 1981. Tel. 348-6001728.

PRODAM motor honda dominator 650, letnik 90, dobro vzdrževan, cena po dogovoru. Tel. 329-8012528.

PRODAM obračalnik št. 10. Tel. 333-2331049.

PRODAM olje Avgusta Černigoja. Informacije na št. 347-6145807.

PRODAM VW polo CL best seller, 1043 kurbični, bencin, letnik 93, temno plave barve, električno zapiranje oken, avtoradio, centralno zapiranje vrat, v odličnem stanju. Tel. 348-6001728.

PRODAMO KMEČKO DOMAČIJO v Novelu pri Kostanjevici (7 km od meje). Domačija ima 180 kv. metrov stanovanjske površine, dve štali, podzemno kantino, vrt, vodnjak in 600 kv. metrov dvorišča. Tel. 0038-641739346.

V GORICI oddam novo stanovanje. Tel. 348-3832030.

V PREČNIKU prodam malo hišo, komaj prenovljeno, kuhinja, 2 sobi, kopalnica in malo dvorišče. Zainteresirani naj kličejo na tel. št. 040-9220098.

V SREDIŠČU MESTA v Trstu (Foro Ulpiano), oddam garažo. Tel. 349-5252201.

Prispevki

Ob 35. obletnici smrti Andreja Budala daruje hči Breda 200,00 evrov za KD Oton Župančič iz Štandreža.

V spomin na Edvino Starz darujeta Maja in Neva 50,00 evrov za Godbo na pihala Prosek-Kontovel.

Namesto cvetja na grob drage Edvine Starz por. Dnanieli daruje Karleta Girelli 20,00 evrov za ustanovo AIRC.

V počastitev spomina drage Edvine Starz por. Danieli darujejo Ana, Sandro in Marjucha Gruden 50,00 evrov za ustanovo AIRC.

Namesto cvetja na grob Rikarda Rebule daruje nečakinja Svetka Marc 100,00 evrov za vzdrževanje orgel v cerkvi Sv. Jerneja na Opčinah.

Namesto cvetja na grob Rikarda Rebule daruje družina Martini 100,00 evrov za cerkev Sv. Jerneja na Opčinah.

V spomin na Rikarda Rebulo daruje svakinja Marija Marc 100,00 evrov za cerkev Sv. Pelagija v Šempolaju.

V spomin na strica Ladiji Miliči daruje Natalino z družino 50,00 evrov za MePZ Devin-Rdeča zvezda.

V spomin na Sarino mamo Edvino Starc daruje Sabina z družino Fabjan 30,00 evrov za Center za rakasta obolenja.

V počastitev spomina gospe Pierine Terčon daruje družina Percor 25,00 evrov za cerkveni pevski zbor Opčine in 25,00 evrov za SKD Tabor Opčine.

Namesto cvetja na grob Draga Bukavca darujejo Genca, Just in Marcela 30,00 evrov za Godbeno društvo V. Parma iz Trebč.

V spomin na Draga Bukavca darujejo Bertine prijateljice 50,00 evrov za OŠ P. Tomazič Trebče in 50,00 evrov za cerkev Sv. Andreja v Trebčah.

Ob prerani izgubi dragega očeta izrekajo prijatelju Robiju in svojem iskreno sožalje

družine Bembì, Collovati, Rauber, Škerlavaj in Von Egitz

Ob izgubi dragega očeta sočustvujemo s sinovoma Paolom in Robijem ter svojci.

Podjetje Edil Carso

Ob težki izgubi dragega očeta Nestora sočustvujemo s sinom Livijom in družino.

Tvrdka Karst

TOMIZZOV DUH

Amnezija kot amnestija

MILAN RAKOVAC

Giorgio Napolitano in Stipe Mesić sta z Jadrana odrinila na sam rob Mitteleurope in v Brnu ugotovila ne le, da je med nami vse spet v najlepšem redu, ampak tudi, da imata na novejšo zgodovino (preteklost?) popolnoma istovetne poglede. Glej si ga, no! In tako se nam ta »boljša preteklost« vnovič vrača, enkrat kot grožnja, spet drugič kot zaveza za boljšo bodočnost... Tistega simboličnega cveta na taborišče&fojbo pa trije predsedniki le še niso položili. Zato ker Hrvati, Slovenci in Italijani še niso psihološko pripravljani? Zato, ker so tri nacionalne politike večne ujetnice lastnih zgodovinskih resnic? Ali nemara zato, ker imamo opraviti z amnestijo amnezije zgodovine v vseh treh državah?

Ukrajinec Jurij Andruhovč i Poljak Andrzej Stasiuk napisali su svatko svoj esej i objavili ih u zajedničkoj knjizi »Moja Europa«. Piše Andruhovč: »Kad bi netko mogao osloboditi ovaj svijet prošlosti! Dosegnuti lakošću, nesputanost, čistoću, pronaći u amneziji amnestiju (naglasio M.R.)«...

Nastavlja Andruhovč: »...Nabasao sam baš na to (vrag neka nosi tu kulturu sa svim njenim reminiscencijama!):

Time past and time future

What might have been and what has been

Point to one and which is always present«...

Eliot nan poručiva; ča se mi barožimo mrež pasanin i budućin, ako jur »vrime pasano i vrime buduće/ sve ča je moglo biti i sve ča je bilo/ upire u jieno i ča je vajka sadašnjost«. Ali: čas minuli in čas prihodnji/ kar bi lahko bilo in kar je bilo/ meri v eno, ki je vselej sedanost. Ossia, el tempo che fu e el tempo che sarà/ quel che podeva esser e quel che iera/ mira in uno e che se sempre il presente«...

Veli Stasiuk:

»Karta Europe podsjeća na tanjur s kakvim neuspjelim jelom. Njemački odrezak, gomila ruskih krumpira, francuska salata, talijanska šparoga, španjolski desert i britanski kompot za piće. Tanjur je svagdje podjednako zapackan mrljama kojekakvih umaka. Mađarski umak, češki umak, rumunjsko jaje na oko, švedsko-norveški sled i bakalar za predjelo, gorčica Beneluksa, poljski špinat, načeta i razmrmljena grčka kriška kruha – jednom riječju, pravi džumbus«.

Slute taj Ukrajinac i taj Poljak prostrane horizonte ujedinjene Europe, Slobodnog Građanina, cives europae, koji nomadski lu-

ta kontinentom za poslom, za avanturom, za promjenom!

Stara Europa dugog sjećanja i zlopamćenja; još nisu naplaćeni računi za giljotine, za logore, za palež i strijeljanja talaca i fojbe. Povidan Dalmatinki ča su rekli Mesić i Napolitano u Brnu; se razminjen z staron partizankon; je, govori mi, ta prokleti Bleiburg, ča nan je to tribalo! i ča nan triba smiron raskapati sve te mrtve, sve te pasane muke...

Soočeni z novo Evropo se prebijamo v prihodnost, pa četudi z amnezijo kot amnestijo. Nevaren podvig; pozabiti da bi lahko oprostili?! Tudi sam že celo življenje tavam po preteklosti, kot bi še kar živel v njej, ampak, to je vendar dediščina celotne antične in krščanske kulture, zavruga! Potrebujemo revolucionarno »amnezijo«, ki smo ji priča, a ta pozaba, vsa skremžena in obešenjaška obraz zgodovine spreverča v bedastega pajaca!

Hrepenim po novem bratstvu, »pobratimstvu ljudi v vesolju« (kot je pel hrvaški pesnik Tin Ujević), a se zavedam, da je nedosegljivo in od nas oddaljeno bolj od »amnestije«. Amnestirati moramo eni druge, abolirati zgodovino, programirati prihodnost. Kar zaenkrat Evropi ne gre prav dobro od rok.

GORICA - V okviru festivala Komigo

Prijetna izvedba Rossinijeve opere Seviljski brivec

Radoživost Rossinijeve opere vselej privleče občinstvo

BUMBACA

Goriški Kulturni dom je v letošnji festival komičnega gledališča Komigo vključil tudi komično opero, popularnega Rossinijevega Seviljskega brivca. Iz-bira je bila zelo posrečena, kajti gostovanje ljubljanske Opere je v celoti odtehtalo neprepičljivo izvedbo Verdijevega Nabucca v Trstu. Čeprav je bila opera postavljena v takorekoč komorni obliki - namesto orkestra je pevec pri klavirju spremljal dirigent Igor Švara -, je umetnina zaživela v neokrnjeno močjo svojega komičnega naboja, ki se po skoraj dveh stoletjih še vedno ni izpraznil; dandanes smo sicer vajeni bolj pretanjenih in odčaranih situacij, toda ljubka naivnost in krepka ljudska šegavost še vedno potegneta za seboj še tako zahtevnega gledalca.

Režijo je zasnoval Ciril Debevec, pevci pa so se Rossinijevi "organizirani norosti" predali z užitkom, ki so ga uspešno posredovali občinstvu. Preprosto scenografijo in tradicionalne kostume so oblikovali Anton Bavčar, Danilo Šapla in Zdenko Gregorič, zgodba o "ne-

koristni previdnosti" starega Bartola pa je občinstvo od vsega začetka zapeljala v vrtnec komičnih situacij. Ob odsotnosti orkestra se je mojster Švara odločil za nekaj rezov: brez uverture nas je takoj uvedel v Seviljo, kjer je Figaro v znameniti Cavatini predstavil svoje mnogostranske sposobnosti. Opero smo poslušali v lepem in duhovitem slovenskem prevodu, ki je pevcem omogočil igralsko neposrednost. V naslovni vlogi se je imenitno izkazal baritonist Zdravko Perger, živahen ter odrsko in pevsko radodaren interpret, v pevski zasedbi pa smo odkrili nadarjeno mlado mezzosopranistko Barbaro Sorč, ki se še izpopolnjuje na ljubljanski Akademiji, kljub temu pa je v vlogi Rosine razodela lep in tehnično že dobro izvežban glas. Njen uspešni snubec, v Lindora preoblečeni grof Almaviva, je zaživel z lirsko rahločutnim glasom tenorista Andreja Debeveca, ki je v svojih arijah zablestel s plemenitim fraziranjem. Pevsko kakovost je potrdila tudi sopranistka Edita Garčević Koželj, ki je znala stransko vlogo Berte oblikovati z muzikalnostjo in duhovitostjo, kot prekaljeni odrski maček pa je v vlogi Don Bartola nastopil Franc Javornik: suvereno in prepričljivo je na odru razdajal svoje bogate pevske in igralske izkušnje.

Sibka točka pevske zasedbe je bil basist Al Vrežec, ki je vlogi Don Basila zadostil z veliko igralsko vnmemo, izpostavil pa je tehnične pomanjkljivosti svojega glasu.

Cavatine, arije, pa tudi recitativi in concertati so stekli dokaj sproščeno: čeprav je bil Igor Švara pretežno zaposlen s težavno partituro pri klavirju, so se pevci izkazali kot ubran ansambel, ki je opero doživljal in poustvarjal v pravem Rossinijevem duhu. Aplavzov je bilo veliko, tako med prizori kot tudi ob zaključku, tudi tokrat je hudomušni Gioachino dosegel svoj cilj ter nam podaril dobri dve uri lepe glasbe in iskrene zabave.

Katja Kralj

REVIJE - Za mladino in otroke

Galeb bo svoje mlade bralce spremljal tudi med počitnicami

Šolsko leto se je dejansko že izteklo. Te dni naši malčki zapuščajo šolske klopi in se bodo za skoraj tri mesece popolnoma predali brezskrbnim poletnim počitnicam. S poletjem pa se bodo od malih bralcev poslovlili letošnji Galebovi prijatelji in njihovi ustvarjalci, ki so skozi vse leto skrbeli, da ne bo malčkom dolgčas in da bi pritegnili njihovo zanimanje s to ali ono dogodivščino.

Preden pa zajadrajmo naše misli k morju, bomo spet segli po reviji in jo skupaj prelistali. Znova se bomo skupaj spustili v svet domišljije in zadovoljili otrokovo vedoželjnost ter obogatili njegov celosten razvoj. Pa začnimo pri starih znanjih, pri Manji na primer; že res, da je ona še majhno dekletce, vendar si s pomočjo svojih radovednih vprašanj širi obzorje in razodeva čar vsakdana. Prav gotovo je pristna radovednost bolj koristna od posedanja pred televizijskim ekranom ali računalnikom; Gajine prijateljice ne spravi odtod niti mamino ustrahovanje s čarovnicami in skratki. S te-

levizijo k sreči nimata nikakršnega opravka mala otroka s koliščarskega naselja, ki se raje igra z bobrovima mladičema, za katera morata skrbeti, ker jima je mama umrla. Kaj pa Maja? Se še vedno igra z Ajam? V majskem Galebu je dekletce znova podelo v svet onkraj zrcala, v nebo, kjer so tudi živali večje kot na navadnem svetu, kjer ni sovražstva, kjer se vsi imajo radi. Tokrat pa je staršem povedala svojo dogodivščino, oni pa so ji razodeli resnico o zrcalni sliki in nerealni Ajam. Svojevrstne igre sta se lotila tudi Erik in Ema, ki se gresta detektiva in se tokrat ukvarjata s pravo rešilno akcijo v pomoč pravljicarju, ki je že dolgo zaprt v stolpnici.

Dobro vemo, da je v živalskih pravljicah prikazan otroški svet, da imajo živali take lastnosti kot otroci in ravno zato oni radi berejo tovrstne zgodbe, ker so jim tako blizu. Prijateljica miška in medved se v maju odpravljata na pot proti zobni miški, ki v zameno za mlečni zobek podari cekinček... ravno tako kot nam. Kakor na-

ši otroci, se tudi mlada vrabčka med sabo norčujeta o prvi ljubezni, nato pa se posmehujoče spravita nad ubogo šojo, ki je ujela sila debelega črviča. Ob ribniku pa si žaba ne da miru in kar naprej skače sem ter tja, dokler je ne prestraši štokrlja. V naših gozdovih pa ne živijo le živali, temveč tudi vile, ki se kot pravi slovenska ljudska pripovedka z Vipavskega s petjem oglašajo pred dežjem.

S svojimi preprostimi besedami in zbirčno izbranimi rimami se Galebove pesmi zapišejo v spomin in dušo bralcu; v njih najde veselje, kot v sveži poeziji Pomlad v maju ali hudomušni Za lahko noč in prisrčni Ježek si bodice šteje, ki je opremljena z notami; nauči se spoštovati naravo in občuti, da je tudi sam del nje, kot pravi je pesmi Kje se skriva veter?, Lastovice, Moji prinašalci, nauči se tudi lepih besed, kot v pesmi - besedni igri Beseda v besedi, nenazadnje pa odkriva vrednote prijateljstva v pesmih Metulj in lokvanj ter Prijateljca.

Galeb seveda spremlja bralce od malih nog pa vse do odrasčanja in poskrbi za vsakega od njih z zanimivimi stranmi. Najmlajši si seveda dajo duška na zadnjih straneh, kjer se ukvarjajo z raznoraznimi igrkami oziroma besednimi ugankami, križankami, dogodivščinami Hribcev, nekoliko starejši pa odgovarjajo na tradicionalni Glebov kviz in preizkušajo svojo spretnost v izrezovanju in pregibanju papirja. Marsikdo je vzljubil naravoslovje odkar prebira zanimivo rubriko Skrivnostni svet živali, ki predstavlja tokrat morske veternice in korale; v rubriki za šolnike in starše pa psihologinja analizira vzroke in postopke, ki privedejo do tega, da zaide otrok na kriva pota. Prijatelj kuharček Škrobek pa ima glavo že na počitnicah, saj že v majski številki kliče hobotnice na plažo. In že smo pri koncu revije, kjer je seveda več prostora posvečenega risbam in pismenim izdelkom šolarjev iz Nabrežine, Škednja, Doline, Repentabra in Proseka. (sas)

»Ježek« Magde Tavčar

KOPER - Ob stoletnici v Trstu rojenega likovnega umetnika

Lojze Spacal, sin morja in Krasa ustvarjalec širšega evropskega prostora

Včeraj so Obalne galerije pripravile tri otvoritvene dogodke obsežnega pregleda umetnikovih del

Ob stoletnici rojstva Lojzeta Spacala so del njegovih stvaritev razstavili tudi v slovenskih obmorskih krajih. Obalne galerije Piran so namreč včeraj ob prisotnosti visokih gostov odprle pregledno razstavo Spacalovih mozaikov, tapiserij in likovne opreme ladij, ki bo v Kopru, Piranu in Portorožu na ogled 31. avgusta. Zbirka zajema predvsem manj znana dela. Kustosinja razstave je Nives Martin, ki je uredila tudi trijezični katalog. V pripravi so tudi več kot eno leto, pa je bil najbolj dejaven umetnikov vnuk Martin Spacal. Veliko del je razstavljenih prvič, za nekatera so mislili, da so že uničena. Pripravljenci so jih našli v galerijah (v Rimu, Genovi, Ljubljani, Štanjelu in Novem Sadu), ustanovah in podjetjih, v številnih zasebnih zbirkah ter v dediščini družine Spacal. Vsa odkritja so popisali in poslikali.

V piranski Mestni galeriji in v koprski galeriji Loža so razstavljene Spacalove tapiserije in mozaiki (ti so sicer v več primerih vgrajeni v stavbe, zato so v galerijah predstavljeni samo fotografsko). Ker Spacal slovi predvsem kot grafik, je tudi nekatere poznavalce presenetila ugotovitev, da je več kot 40 let kontinuirano ustvarjal tudi tovrstna dela. Tudi na njih so motivi prepoznavno Spacalovi, torej podobni tistim, ki jih je upodobil že v drugih umetniških zvrsteh.

Še bolj je avtorje razstave presenetilo odkritje obsežnega Spacalovega opusa likovne opreme ladij. Posnetke tega segmenta njegovega ustvarjanja so zdaj razstavili v Vili San Marco v Portorožu in v koprskem Pokrajinskem muzeju. Gre med drugim za podobe, ki so krasile notranjost razkošnih čezoceank Eugenio C, Raffaello, Leonardo da Vinci, Roma, Oceania in Saturnia. Martin Spacal je povedal, da je med raziskovanjem opusa svojega deda presenečeno ugotovil, da so pred drugo svetovno vojno v Trstu med opremljevalci ladij prevladovali Slovenci. To bi bilo verjetno vredno še nadaljnega raziskovanja.

V Obalnih galerijah poudarjajo, da z razstavami tudi obujajo pomemben segment polpretekle zgodovine tega prostora., saj je kraški umetnik v 50-ih, 60-ih in 70-ih letih prejšnjega stoletja po več mesecev na leto živel in delal v Piranu.

Včeraj so na vseh treh razstav-

Uradna slovesnost
v koprski Loži

FPA

nih mestih pripravili krajše slovesnosti, prvo v koprski Loži. Po direktorju Obalnih galerij Toniju Biloslavu je obiskovalce nagovoril eden od dveh častnih pokroviteljev razstave, piranski župan Tomaž Gantar, ki je poudaril da mesta v Slovenski Istri slijovijo po umetnosti in zatrdil, da območje postaja pomembno križišče kulturnih tokov. Te besede je izrekel tudi v imenu odsotnega koprskega kolega Borisa Popoviča. Prisotni pa so bili predstavniki sosednjih držav. Veleposlanik Republike Italije v Sloveniji Daniele Verga je povedal, da je prišel pozdraviti predstavitev osebnosti, ki je prispevala k razvoju umetnosti v regiji. Pri tem ni omenjal držav, narodnosti ali mej. Da Lojze Spacal ni samo slovenski ali italijanski, ampak evropski, je dejal odpravnik poslov veleposlanika Srbije v Sloveniji, Goran Krajnovič. Pri tem je poudaril vlogo Atelejeja 61 iz Novega Sada, specializirane za vezanine, ki je tehnično izpeljal velik del Spacalovih načrtov. Za

konec je obiskovalce pozdravil še drugi častni pokrovitelj, predsednik Furlanije - Julijske krajine Riccardo Illy. Poudaril je, da je ponosen s solo za izdelovalce mozaikov iz Spilimberga, ki je tudi posodila Obalnim galerijam več Spacalovih izdelkov. Kot drugi razlog za svojo prisotnost je navedel, da likovna umetnost ne potrebuje prevodov in zato zbljuje narode. Ne nazadnje pa je poudaril, da je do pokojnega umetnika čutil globoko spoštovanje, osebno prijateljstvo in bližino. Med gosti velja omeniti še italijanskega konzula v Kopru Carla Gambacurto, deželnega odbornika za kulturo Roberta Antonaza, koprskega podžupana Janija Bačiča, predstavnike šole za izdelovalce mozaikov iz Spilimberga na čelu z ravnateljcem Gianpiero Brovedanijem, in ustvarjalke tapiserij iz novosadskega Atelejeja 61. Otvoritev se je zaključila z esejem o Spacalu, ki ga je prebrala kustosinja Nives Marvin. (B.K.)

BENETKE

Odprli slovenski paviljon Bienala

Slovenski paviljon na beneškem Bienalu umetnosti so odprli včeraj v Galeriji A + A in sinoči na otoku San Servolo. Na teh lokacijah so postavili delo Tobiasa Putriha, 35-letnega diplomanta kiparstva, poimenovano »Beneški, atmosferičen«. Putrih je umetnik, ki ima čast predstavljati Slovenijo na eni najbolj privlačnih in odmevnih mednarodnih razstav v svetu. Za širše občinstvo bodo 52. mednarodni likovni bienale odprli v nedeljo. Na njem se predstavljajo ustvarjalci iz 76 držav. V Galeriji A+A so postavljene Putrihove ma-

kete, risbe in skulpture, ki raziskujejo razmerje med maketami in arhitekturnim prostorom, na San Servolu pa začasni paviljon, ki bo deloval kot kinematograf za projekcije avtorskih filmov. Program bodo sestavljali tematski sklopi, posvečeni zgodovinski osebnosti iz 50-ih, 60-ih in 70-ih let, ter projekcije videov slovenskih umetnikov. »Beneški, atmosferičen« je hkrati arhitekturni projekt in kiperska stvaritev. Komisar razstave je Aleksander Bassin, postavitev je bila v rokah Mestne galerije Ljubljana. (STA)

ŠKOFJA LOKA - Ob 50-letnici smrti

Poklon Plečniku

V galeriji Loškega gradu so pripravili razstavo Plečnik na Loškem

Letos mineva 50 let od smrti največjega slovenskega arhitekta Jožeta Plečnika (1872-1957), katerega dela spadajo med najizvirnejše rešitve v evropski arhitekturi 20. stoletja. Plečnika je življenje zaneslo tudi na Loško, kjer so se ga spomnili z odprtjem razstave Plečnik na Loškem v galeriji Loškega gradu. Njegovo življenje in delo v Škofji Loki in njeni okolici bo na ogled do konca oktobra. Na slavnostni otvoritvi je o Plečniku kot »največjemu Slovencu, na katerega smo lahko ponosni«, spregovoril generalni direktor direktorata za kulturno dediščino pri ministrstvu za kulturo Damjan Prelovšek. Plečnik je po njegovem mnenju veliki čudež, saj se je iz mizarja na Dunaju prelevil v uspešnega arhitekta.

Svetovni sloves si je Plečnik pridobil z ustvarjalnimi posegi v Ljubljani, na Dunaju in v Pragi. »Svoj neizbrisni pečat je pustil v treh evropskih prestolnicah, pot pa ga je zanesla tudi na Loško, kjer se je zelo dobro počutil, in kar smo v Škofji Loki lahko ponosni,« je poudarila direktorica

Loškega muzeja Jana Mlakar. Pojasnila je, da v Loškem muzeju hranijo mizo, ki jo pripisujejo Plečniku, in originalni nagrobnik, ki ga je Plečnik oblikoval za priznanega škofjeloškega biologa Franca Jesenka. Največje bogastvo na Loškem pa je Plečnik zapustil v Šentjakovski cerkvi.

Na razstavi prikazujejo vse lokacije na Loškem, kjer je Plečnik delal in pustil svoj pečat. Hkrati pa razstava predstavlja Plečnika kot osebnost, izjemno po človeški plati in vzvišeno v svoji umetniški viziji. Za postavitev razstave je poskrbela oblikovalka Jasna Vastl, za podobo spremljevalnega kataloga in zloženke pa Miljenko in Maja Licul. Besedila v katalogu so poleg Mlakarjeve in Prelovške prispevali Svetko Kobal, Tone Mlakar in France Štukl.

»Čeprav danes ne zidamo več tako, kot je Plečnik, pa se lahko od njega veliko naučimo,« je o aktualnosti Plečnika v sodobni arhitekturi povedal Prelovšek in dodal, da šele danes odkrivamo bogastvo arhitekture 20. stoletja, ki ni bila le funkcionalna, ampak večslojna. (STA)

KOROŠKA - Koncert v Železni kapli

Etnoploč trio s pevko Martino Feri navdušil

Kot je bilo pričakovati, so člani skupine Etnoploč trio ter pevka Martina Feri v soboto zvečer dobesedno osvojili tudi koroške poslušalce. Po Trstu, Doberdolu, Gorici, Števerjanu in Madžarski se je torej zamejski trio uspešno predstavil tudi med Koroškimi Slovenci, in sicer v Železni kapli. Sodelovali so namreč na uradnem odprtju tamkajšnje nove kulturne dvorane, kjer so ob zaključku slovesnosti priredili njihov celovečerni koncert. V prvi zasnovi je bil koncert zamišljen na prostem oziroma na trgu pred cerkvijo v Železni kapli, a muhasto vreme ni bilo naklonjeno prirediteljem.

Ne glede na to pa gre poudariti, da je številna prisotna publika nagradila tako člane Etnoploč tria kot pevko Martino Feri z dolgimi in toplimi aplavzi. Koncert je sodil v okvir projekta »Preko 4 Oltre«, ki si ga je zamislil Kulturni dom iz Gorice. Projekt je bil tudi dobro osnova za zamejske »izvoza« naše kulturno-glasbene dejavnosti, tako v Slovenijo, kot tudi med rojake v Avstriji in na Madžarskem. Poleg tega pa je projekt dodatno utrdil sodelovanje med goriškim Kulturnim domom oziroma SKGZ in Slovensko prosvetno zvezo

s Celovca, Zvezo Slovencev na Madžarskem, kot tudi z Italijansko unijo. Poleg tega ne gre v zvezi s projektom »Preko« prezreti sodelovanje s Kulturnim domom iz Gorice, z občini Doberdob, Sovodnje ob Soči, Gorica, Šempeter - Vrtojba in Nova Gorica, z beneškimi kulturnimi organizacijami, z društvi italijanske narodnostne skupnosti v Sloveniji in Hrvaški, še posebej z glasbenim društvom Baladoor iz Kopra (Baladoor Jazz Festival koncerti v Kopru in Zadru). Z vsebinskega vidika pa je najvažnejše, da se nastavljen sodelovanje ne bo zaključilo z uradnim iztekom programa, ampak bo v bodoče organiziran še marsikateri glasbeni dogodek v nekakšno nadaljevanje projekta »Preko 4Oltre«. Med slednje gre zabeležiti koncert, ki bo konec junija. Etnoploč trio z Martino Feri se bo namreč predstavil na osrednjem trgu v Ronkah in to na pobudo kulturnega društva Jadro oziroma slovenskih kulturnih organizacij na Laškem. Pomemben dogodek, ki bo prav gotovo izpostavil glasbeno kvaliteto zamejskih izvajalcev, istočasno pa izrazil vitalnost Slovencev v Romjanu, Ronkah in Trziču, ob 20-letnici društva Jadro. (ik)

GORICA - Sindikat Filt-CGIL naslavlja na Bruselj peticijo s podpisi brezposelnih

Večina špediterjev še vedno brez službe

Nekateri ne prejema več mesečne podpore, ki bo s koncem leta kakorkoli ukinjena

Poslojpe špediterskih podjetij ob štandrednem mednarodnem mejnem prehodu

BUMBACA

GORICA - Za dvig zaposlitvene ravni Povezujejo delodajalce z delojemalci

Goriška pokrajinska uprava je močno angažirana na področju zaposlovanja. Novo pobudo je včeraj predstavil pristojni odbornik Marino Visintin, ki je poudaril, da si prizadevajo za vzpostavitev tesnejših stikov in sodelovanja z goriškimi podjetji. Namen teh prizadevanj je odgovorjati na potrebe po delovni sili in hkrati zaposlovati brezposelne in težje zaposljive osebe.

»Sestavili smo delovno skupino strokovnjakov, ki bo sprva eksperimentalnega značaja in bo delovala kot vezni člen med zahtevami delodajalcev in delojemalci. Obenem bomo prirejali tečaje za usposabljanje kvalificirane delovne sile,« je pojasnil Visintin in dodal, da poleg splošnega trenda na tržišču, ki privilegira zaposlovanje za določen čas in prekerno delo, se podjetja soočajo tudi s težavo nabavljanja kvalificiranega osebja. »Želimo si, da bi pokrajinski urad za zaposlovanje prešel iz statičnega v

učinkovitejšo operativno delovanje,« je včeraj poudaril Visintin.

Brezplačnih storitev nove delovne skupine (imenovali so jo »task force«) pri pokrajinskem uradu za zaposlovanje, ki je nastala tudi s finančno podporo države in dežele FJK, se bodo lahko posluževala podjetja z več kot dvesto uslužbenci. Posebno pozornost bodo namenili zaposlovanju prizadetih oseb, delavcev v presežku in delavcev, ki so bili ob delo zaradi stečaja podjetja. Skupino bo sestavljalo osebje goriškega in tržiškega zavoda za zaposlovanje, in sicer Valentina Olivo, Enrica Mocchiutti, Luca Cipriani in Pierpaolo Ciana; delo bo koordinirala pokrajinska funkcionarka Elena Ciancia. Na pokrajini so tudi prepričani, da bo delovna skupina sposobna vnaprej ugotoviti potrebe po kvalificirani delovni sili pri posameznih podjetjih na Goriškem in da bo znala pravočasno usposobiti poklicne profile, ki primanjkujejo. (vs)

Sindikat zaposlenih v prevoznitvu Filt-CGIL bo v Bruselj poslal peticijo s podpisi delavcev špediterskih podjetij na Goriškem, Tržaškem in Videmskem, ki so po vstopu Slovenije v Evropsko unijo izgubili službo in po treh letih še vedno iščejo stalno zaposlitev. Le-teh naj bi bilo v deželi FJK približno tisoč, morda pa jih je več, saj uradni podatki zavoda INPS ne vključujejo delavcev, ki prvega maja 2004 niso bili v delovnem razmerju za nedoločen čas. »Številni so imeli začasne pogodbe, težko pa je določiti tudi število delavcev, ki so jim zaradi krize znižali mesečno plačo,« je na včerajšnji predstavitvi peticije na desetu družbe za upravljanje goriškega tovornega postajališča SDAG poudaril Elio Gurtner, goriški tajnik sindikata Filt-CGIL.

»Na podlagi obljub, ki smo jih bili deležni pred širitvijo EU, naprošamo Evropski parlament, da ukrepa in nam ponovno zagotovi družbeno in finančno gotovost,« piše v dokumentu, za katerega so se zavzeli delavci, sindikat zaposlenih v prevoznitvu in deželno vodstvo sindikata CGIL, ki računajo, da bodo pred koncem poletja dobili odgovor. »Menimo, da obstajajo še neizkoriščeni evropski skladi, ki bi jih lahko izkoristili za prekvalifikacijo in ponovno zaposlitev špediterjev v naši deželi. Od decembra 2006 je na primer aktiven Evropski sklad za prilagajanje globalizaciji (ESPG), ki je namenjen kriznim stanjem,« je povedal Maurizio Battistini, predstavnik združenja špediterjev, ki se že od vsega začetka obrača na

vse pristojne institucije, da bi prišlo do ponovne zaposlitve špediterjev, ki so bili ob delo.

Zaenkrat je peticijo podpisalo 95 delavcev, sindikalni predstavniki pa računajo, da bodo zbrali preko tristo podpisnikov. »V Furlaniji-Juljski krajini je leta 2004 na področju špedicije izgubilo delo okrog 320 delavcev. Po naših podatkih je bilo decembra 2006 približno 180 delavcev, ki je našlo zaposlitev, in 140 brezposelnih. Treba pa je upoštevati, da je med 180 zaposlenimi največ 15 odstotkov takih, ki so ponovno našli stalno mesto. Kar zadeva Goriško, je z vstopom Slovenije v EU izgubilo delo 72 špediterjev. Približno 40 jih je ob koncu lanskega leta bilo še brez službe,« je povedal tržiški tajnik sindikata Filt-CGIL Angelo D'Adamo in podčrtal, da je bilo leta 2004 aktiviranih kar nekaj socialnih blažilcev, ki pa niso zadostovali. »Decembra 2003 je bil odobren deželni zakon, s katerim je bil sektor špedicij in povezanih prevoznih dejavnosti vključen med tiste, ki lahko uporabljajo socialne blažilce,« je pojasnil D'Adamo. Deželni zakon je dal na razpolago 10.000.000 evrov, ki pa so danes že skoraj izčrpani. Delavci, ki so bili ob službo, so v prvem letu dobivali po 800 evrov mesečne podpore, danes pa je ta vsota razpolovljena. Udeleženci včerajšnjega srečanja so celo trdili, da nekateri izmed njih sploh ne dobivajo več mesečnih čekov. »Le-teh vsekakor ne bodo več prejeli po 31. decembru 2007,« je napovedal D'Adamo. (Ale)

GORICA - Šolstvo

Dijake čakajo izpiti

Dijaki in učenci slovenskih šol na Goriškem bodo z današnjim dnem lahko puščali šolske knjige na policah in polnili svoje nahrbtnike s kopalčkami, brisačkami in križankami. Danes se namreč zaključuje šolsko leto in se začenejo dolgo pričakovane poletne počitnice, na katere pa bodo morali maturantje in dijaki tretjih razredov nižjih srednjih šol še nekaj časa počakati.

Rezultati dijakov višješolskih zavodov Ivan Cankar, Žiga Zois in Jurij Vega bodo objavljeni v četrtek, 14. junija, dijaki licejskega pola pa bodo morali počakati do sobote, 16. junija. Dijaki petih razredov, ki bodo prepuščeni na državni izpit, se bodo s prvo pisno nalogo iz slovenščine spoprijeli 20. junija. Drugo pisno nalogo, ki je specifična za vsako študijsko smer, bodo maturantje opravili dan kasneje. Predmet druge pisne preizkušnje bodo za dijake zavoda Cankar turistične tehnike, za vrstnike zavoda Zois gospodarsko poslovanje, medtem ko bodo maturantje zavoda Vega pisali nalogo iz informatike. Na klasičnem liceju Primož Trubar bodo maturantje morali pokazati svoje znanje latinščine, dijaki družboslovne smeri liceja Simon Gregorčič bodo imeli opravka z družbenimi vedami, njihovi vrstniki iz znanstveno-tehnološke smeri pa se bodo spopadli z matematiko. Multidisciplinarna pisna naloga je za vse višje srednje šole določena za ponedeljek, 25. junija, ustni izpiti pa bodo verjetno 28. junija.

Dijaki nižje srednje šole Ivan Trinko iz Gorice bodo dočakali končne ocene 14. junija. Dan kasneje se bodo s pisno nalogo iz slovenščine začeli izpiti za dijake tretjih razredov, nato pa bodo na sporedu še italijanščina, matematika, angleščina in nemščina, ki je bila za nekatere izbirni predmet. Dijaki nižje srednje šole iz Doberdoba bodo spričevala dobili že 12. junija, med 13. in 18. junijem pa bodo tretješolci zasedeni s pisnimi nalogami. Doberdobski nižješolci bodo danes ob 9. uri v župnijski dvorani imeli tudi zaključni nastop. (Ale)

GORICA - Prvo zasedanje novega občinskega odbora

Gentile hoče učinkovitost in brezplačne tečaje za voznike

Prvo redno zasedanje Romolijevega odbora

BUMBACA

Med prioriteta nove občinske uprave je boljše organiziranost upravnih mehanizmov. Zato je na prvem zasedanju Romolijevega občinskega odbora, ki je potekalo včeraj, podžupan Fabio Gentile predlagal sklic sestanka med županom, odborniki, vodilnimi funkcionarji in predstavniki sindikatov. »Vsak odbornik ima več zadolžitvev in mora sodelovati z različnimi uradi, zato je pomembno, da vzpostavimo učinkovitejšo stike,« je poudaril Gentile, ki je uvrstil med prioritete uprave tudi organizacijo brezplačnih tečajev za ponovno pridobivanje točk na voziškem dovoljenju. Tečaje je svojčas že predlagala bivša uprava, Gentile pa je poudaril, da želi pobudo uresničiti. Novi odborniki, med katerimi ni bilo Antonia Devetaga, so včeraj spoznali občinskega tajnika Andreo Ravagnanija, s katerim so preverjali delovanje občinskih mehanizmov. »Šlo je bolj za informativno srečanje. Našteli so najnujnejše ukrepe na raznih področjih,« je povedal Stefano Cosma, ki je prevzel občinski tiskovni urad, iz katerega - naj posebej opozorimo - smo včeraj prejeli sporočilo o delovanju odbora tudi v slovenščini. (Ale)

GORICA-TRŽIČ - Uprave o kotaciji ladjedelniške družbe

Proti ošibitvi

Od rimske vlade zahtevajo jamstva o lastništvu in ciljih finančne operacije

»Vlado opozarjamo, da Goriška ne bo sprejela ošibitve vloge ladjedelnice Fincantieri.« Tako je včeraj poudaril predsednik pokrajine Enrico Gherghetta, ki je s predstavniki osmih občin (Tržič, Doberdob, Gradišče, Fara, Šlovenec, Krmin, Romans in Zagraj) podpisal dokument o borzni kotaciji tržiške družbe (na sliki). »Podpisniki zahtevajo od vlade jamstva o tem, da bo ostal večinski delež ladjedelnice v rokah države, da cilj ope-

racije ni le moledovanje denarja ter da bo prišlo do novega dogovarjanja s krajevnimi upravami in sindikati,« pravijo Gherghetta in ostali upravitelji. Tržiški župan Gianfranco Pizzolitto pa posebej poudarja, da brez širokega konsenza - mnenja sindikalnih združenj so namreč še vedno deljena - bi lahko imela kotacija negativne učinke. Dokument, ki ga bodo lahko podpisale še druge občine, bodo v ponedeljek poslali v Rim. (Ale)

GORICA - Deželni predsednik SKGZ Pavšič pisal novemu županu Romoliju

Poziva ga k upoštevanju manjšine in utrjevanju sožitja

Semolič se je zahvalil Brancatiju: »Spremenili ste mesto in nam dali to, česar nam ni nihče prej«

Semolič izroča Brancatiju spominski dar

BUMBACA

Rudi Pavšič opozarja Ettoreja Romolija na izzive novega časa in na vlogo manjšine ter ga poziva k utrjevanju dialoga z Novo Gorico. Deželni predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze je namreč na novega goriškega župana včeraj naslovil pismo - v slovenskem jeziku -, v katerem je ob čestitkah izrazil prepričanje, da »boste z vašimi sodelavci in s celotnim občinskim svetom prispevali k nadaljnjemu razvoju našega mesta in čim boljše izkoristili priložnosti, ki nam jih ponuja novi čas«. V nadaljevanju je Pavšič zapisal: »Mestu, v katerem od vedno živi slovenska narodnostna skupnost, se ponujajo nove perspektive razvoja tudi ob novih scenarijih, ki se zarisujejo ob poslednjem padcu pregrade med Italijo in Slovenijo. Gorici in Novi Gorici se vse bolj ponujajo priložnosti tesnejšega sodelovanja ter skupnega načrtovanja in rasti. Kot predstavnik slovenske narodnostne skupnosti sem še posebej zainteresiran, da se v našem mestu nadaljujeta in utrdita dialog in sporazumevanje med osebami različnih jezikov in kultur, ki sestavljajo celovito skupnost občanov istega mesta. Zakonske in druge normative ponujajo tudi naši skupnosti možnosti razvoja in aktivne interakcije. Prepričan sem, da boste kot župan in občutljiva oseba razumeli naše pogoje, potrebe in pričakovanja ter da bomo imeli več priložnosti za skupno razmišljanje in vzajemno bogatenje.« V istem pismu vabi Romolija na čimprejšnje soočanje o navedenih vprašanjih.

Pavšič torej poziva župana, naj ne bo odstopov od poti, ki jo je začrtala Brancatijeva uprava. In ravno Brancatiju se je goriška SKGZ včeraj zahvalila med poslovnim sprejemom na svojem goriškem sedežu. »Dober večer, župan,« mu je dobrodošlico izrekel Livio Semolič in dodal: »Vaša uprava je s kompetenco in modrostjo pospremila Gorico skozi zgodovinski trenutek odpiranja meje v novo obdobje. Tega nihče ne more zanikati. Slovenski narodni skupnosti pa ste dali to, česar nam ni nihče prej, in sicer zavest, da je enakovreden dejavnik našega mesta. Takšna zavest je prispevala k naši rasti, zato smo podpirali vašo upravo in ji zaupali. Gorico ste globoko zaznamovali, zato nova uprava ne bo mogla zbrisati vaših dosežkov.« Brancatiju se je v imenu deželne SKGZ zahvalil Pavšič, ki je poudaril, da sta bili Gorica in Nova Gorica v tem prelomnem obdobju evropski vzor sožitja na meji, kar nam je priznavala tudi Ljubljana: »V nas pa je jeza, ker smo takšno stvarnost uničili sami, ker nismo sposobni enotnosti. To nas danes sili k resnemu razmisleku.« Tako se je Pavšič obregnil ob volilne izide in zaključil: »Pot je začrtana, ne smemo nazaj. Normalnega življenja in sožitja pa se mora učiti tudi naša narodna skupnost.«

Brancatija je nagovoril še Igor Komel, ki je z njegovo upravo sodeloval v vlogi predsednika slovenske konzulte. Iz hvaležnosti mu je v imenu Kulturnega doma izročil spominski dar.

Podobno kot že v Novi Gorici je Brancatija prisrčni sprejem ganil. »Dober večer, prijatelji,« je pozdravil navzoče člane pokrajinskega vodstva SKGZ in povedal, da jim je posebej hvaležen za pozornost v času, »ko se mnogi potvarjajo, da me ne poznajo, kot da bi pozabili na skupaj prehojeno pot«. Poudaril je, da je odgovorno in inteligentno ravnanje manjšine omogočilo normalizacijo odnosov v mestu. »Porušili smo fizične in miselne meje. Gregorčičev kip in trijezični občinski letaki za Goričane niso več problem. Žal pa mi je, da nam ni uspelo te poti speljati do konca, predvsem kar zadeva deportirane. Čez pet let se Gorica ne bi več ozirala v preteklost,« je naglasil Brancati in pripomnil, da sta mu zgledno prepričanost v preseganje meja in sožitje priznala tudi župana Brulc in Valenčič. Dodal je še, da mu je goriški prefekt včeraj zagotovil, da bo do konca izpeljan postopek vračanja Trgovskega doma. (ide)

DOBROVO - Seja na Prazniku češenj

Novi župan prvič s slovenskimi kolegi

V ospredju župan Mužič in Romoli ob Brulcu med včerajšnjo občinsko sejo v Brdih

FOTO K.M.

Briški občinski praznik, ki so ga sinoči obeležili s slavnostno sejo, je bil priložnost za prvo uradno srečanje novozvoljenega goriškega župana Ettoreja Romolija s slovenskimi župani obmejnih občin. V družbi števerjanskega župana Hadrijana Corsija, videmskega prefekta Camilla Andreane in sodelavca Stefana Cosme se je Romoli rokoval s slovenskimi kolegi, z njimi nazdravil in izmenjal nekaj besed. Seji so prisostvovali še avstrijski veleposlanik v Sloveniji Valentin Inzko, podpredsednik državnega zbora Vasja Klavara in župani iz sosednjih občin. Po zaključenem uradnem delu večera so imeli gostje priložnost za medsebojno spoznavanje ob banketu.

Župan občine Brda Franc Mužič je na sinočnji slavnostni seji podelil občinsko priznanje - letos ga je prejel Pihalni orkester Goriška Brda -, čestital pa je še uspešnim Bricem, ki so se posebej izkazali v minulim letu. V nadaljevanju sta Mužič in župan občine Pliberk iz Avstrije Stefan Visotschnig podpisala listi-

no o pobratenju in tako potrdila ustanovitev partnerskega sodelovanja.

Občinski praznik v Brdih sodi pravzaprav v sklop Praznika češenj, ki se bo po včerajšnjem slovesnem začetku z izborom kraljice češenj in veličastnim ognjemtom nadaljeval danes s tradicionalnim kolesarskim maratonom; prihod na Dobrovo je predviden med 12. in 14. uro. Do 19. ure bo nato potekal kulturno-zabavni program z nastopi godb na pihala in mažoretnih skupin. Na šolskem igrišču se bo ob 20. uri začela Češnjava zabava s skupino Kingston. Iz jutrišnjega programa, ki ponuja bogato boro športnih, kuliničnih in etnološko obarvanih dogodkov, velja poudariti podatek, da bo od 11. do 19. ure na osrednjem trgu na Dobrovem potekal kulturno-zabavni program z nagradnimi igrami, razrezom pite velikanke, karavano starodobnih vozil in tradicionalno povorko vozov, sledil pa bo skupen nastop petnajstih godb na pihala, ki bo združil 600 glasbenikov. (km)

Zavtom v jarek

Z avtomobilom so najprej porušili drevesi in nato pristali v občestnem jarku, k sreči pa so odnesli le lažje poškodbe. Nesrečo na ulici Rivalunga pri Štarančanu so včeraj okrog 17. ure utrpeli 42-letni Marco Lugli iz Ronk ter 26-letna sopotnika, Mark in Daniele iz Fogliana. Zaradi nepazljivosti je 42-letni voznik avta znamke volvo V70 zavozil s ceste, trčil v gnilo drevo in nadaljeval pot, ki se je končala v blatnem potoku. Sami so se izvlekli iz avta in se zatekli v bližnji lokal, medtem pa so mimoidoči sprožili alarm. Ko se je trojica vrnila na kraj nesreče, je našla karabinjerje, ki preiskujejo dinamiko in morebitne odgovornosti.

Ministrica si želi češenj

Praznik češenj na Dobrovem v Goriških Brdih bo danes obiskala tudi avstrijska zunanja ministrica Ursula Plassnik. Skupaj s slovenskim kolegom Dimitrijem Ruplom jo bodo najprej sprejeli v tamkajšnji vinoteki, nato jo bodo gostitelji povabili na ogled nasadov češenj, obisk pa se bo zaključil z ogledom vinske kleti Movia. (km)

Premestitve v stalež

Z deželnega šolskega urada so včeraj sporočili tri profesorske premestitve, ki zadevajo slovenske šole na Goriškem. S prvim septembrom letos bosta zasedla redno delovno mesto na nižji srednji šoli Ivan Trinko Patrizia Devidè, ki je v Gorico prišla z večletnega poučevanja na Tržaškem, in Arturo Bresciani, medtem ko je Daria Pavo premeščena v stalež na nižjo srednjo šolo v Doberdolu.

Vodena ogleda

Tudi danes in jutri bodo Pokrajinski muzeji ponudili brezplačna vodena ogleda Piranesijeve razstave v palači Attems Petzenstein v Gorici. Ogleda bosta obakrat ob 17. uri, zanju pa bo treba odšteti le denar za vstopnico.

Kriški semanji dnevi

V Vipavskem križu potekajo še danes Kriški semanji dnevi. Po sinočnjem uvodu s komedijo Ugljaševalec, bodo danes ob 17. uri odprli srednjeveško tržnico, ob 19. uri pa se bo začel kulturni program, ki mu bodo sledile viteške igre.

Pod Globočakom

V Kambreškem, v občini Kanal ob Soči, bodo danes potekali Peti Kulturni dnevi pod Globočakom. Začeli se bodo ob 15. uri, ko bodo Rezijanski brusači odkrili spominsko obeležje v zahvalo ljudem s Kambreško-Liškega območja. Po nagovoru župana bodo odprli etnotržnico, obiskovalci bodo lahko okusili rezijanski sir, si ogledali prikaze utrinjkov pozabljenega dediščine, lahko bodo poslušali pravljice v treh narečjih in se udeležili delavnice Rezijanskih plesov.

GORICA-NOVA GORICA - Svojevrstni turnir odprla župan Brulc in odbornik Cosma

Borderland, kjer meje skoraj več ni

»Mivka z jadranske obale povezuje igralce, železniška postaja je povezovala Gorico in Dunaj« - Kaj pa skupni trg?

Cosma in Brulc na trgu Evrope odpirata turnir odbojke na mivki

BUMBACA

Na skupnem trgu se je včeraj začel prvi mednarodni odbojarski turnir na mivki Borderland, ki bo potekal še danes. Dobrodošlico udeležencem sta izrekla novogoriški župan Mirko Brulc in novi goriški odbornik za šport Sergio Cosma. Italijanski pozdrav je prinesel Cosma, ki je sicer prišel na trg, a mejne črte ni prečkal. »Odbojarske tekme bodo potekale na mivki z obale Jadranskega morja, ki je od nekdanj ločevalo in združevalo Italijane, Slovence in Hrvate, odvijale pa se bodo pred avstroogrsko železniško postajo, ki je Gorico povezovala z Dunajem,« je simbolne povezave z dogodkom in državami, od koder prihajajo udeleženci turnirja, potegnil Cosma. Njegovim pozdravom se je pridružil župan Brulc, ki je s simbolnim servišem začel odbojarski turnir.

Trg Evrope se je tako za dva dni spremenil v športno prizorišče, ki bo združevalo odbojkarje iz petih držav, in sicer iz Slovenije, Italije, Avstrije, Hrvaške in Črne gore. Posebno simboliko dogodku dodaja skupni trg obeh Goric, kjer se tekme odvijajo; tako kot stoji ena polovica trga v Sloveniji, druga pa v Italiji, tako je razdeljeno tudi odbojarsko igrišče, na mejni črti pa poteka odbojarska mreža. Zgodba o nastanku skupnega trga je posamezne skupine športnikov navdušila za številna skupinska fotografiranja, včerajšnjega uradnega začetka turnirja pa se je udeležil tudi nekdanji goriški župan Vittorio Brancati, ki je turnirju - pred volitvami seveda - zagotovil občinsko pokroviteljstvo. Današnji del turnirja se bo začel ob 16. uri, zaključni odbojarski obračuni pa bodo ob 20. uri. (km)

GABRJE - Nad Logem avtorja Mitje Jurna

Knjiga prišla med domačine

Številne ljudi prevzeli pripoved in posnetki

Z leve Prinčič in Juren med gabrskim večerom

BUMBACA

Knjiga Nad Logem avtorja Mitje Jurna s Peči je v sredo doživela prisrčen sprejem v Gabrjah. Kulturno društvo Skala je namreč pripravilo predstavitev publikacije, ki je luč sveta zagledala pred kratkim. Mnenja smo, da je bila izbira Gabrij za prvo predstavitev knjige nadvse primerena, saj je grič z imenom Nad Logem (oz. Nad Logom v knjižni slovenščini) le streljaj od ljubke vasice ob Vipavi. Kot smo že poročali, knjiga obravnava krvave dogodke iz prve svetovne vojne, ki so potekali na vzpetini in njegovi bližnji okolici. Ti dogodki so vezani na obdobje od sredine avgusta 1916 (po padcu Gorice in doberdobske planote) do konca vojnih operacij v Posočju konec oktobra 1917. Ime Nad Logem pa se zelo pogosto pojavlja tako na vojaških zemljevidih kot tudi v poročilih in pričevanjih s fronte.

V predstavitev je uvedel domači moški pevski zbor, ki je pod vodstvom pevovodkinje Jasmine Gorjanc zapel pesmi, ki se nanašata na tisto kruto obdobje: Oj Doberdob in Škabrijel, ti gora smrti. Omeniti velja tudi, da se je prireditve udeležilo veliko ljudi, ki so pazljivo in z zanimanjem spremljali pripovedovanje in projekcijo res lepih in edinstvenih posnetkov o dogajanju na odseku fronte med Gabrjami in Dolom. V imenu društva je prisotne pozdravil Robert Juren, nakar je Katerina Citter

prebrala nekaj odlomkov iz knjige. Besedo sta nato prevzela Vili Prinčič in avtor Mitja Juren. Prinčič je v svojem posegu orisal zgodovinsko obdobje, ki je s svojim razprtijami med državami, pohlepu po tujih ozemljih in osebnih ambicijah takratnih kronanih glav privedlo do izbruha prve svetovne vojne. Boji so se na raznih evropskih bojiščih razplamtel že poleti 1914, v naše kraje pa so skoraj brez napovedi prihrumeli konec maja 1915. Dve leti in pol je na naših tleh umiralo na stotine vojakov raznih evropskih narodov, konec pa je vojna dočkala na reki Piave novembra 1918.

Mitja Juren je podrobno opisal nastajanje knjige, ki je zaradi svoje zgodovinske osnove zahtevalo veliko iskanja po arhivih, muzejih pa tudi zasebnih zbirkah. Kar nekajkrat se je moral avtor odpraviti tudi v državni arhiv v Rimu. Ker mu je pripravo knjige zaupal italijanski založnik in je namenjena italijanskemu tržišču, je pisana v italijanskem jeziku, na koncu pa je natisnjen tudi daljši povzetek v slovenščini. Gre torej za eno redkih publikacij o prvi svetovni vojni, ki je napisana v dveh jezikih. Kot rečeno, so v drugem delu gabrskega večera predvajali vrsto izredno zanimivih posnetkov izpred devetdesetih let. Ves večer je potekal izključno v slovenščini, v italijanski pa je bila knjiga predstavljena včeraj v sejni dvorani goriške pokrajine. (VIP)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

Kino

GORICA - KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.30 »Pirati dei Caraibi - Ai confini del mondo«. / **Dvorana 2:** 20.30 Projekcija kratkih filmov, ki so nastali na maratonski filmske produkcije 6m*60h. / **Dvorana 3:** 17.45 - 20.10 - 22.15 »Grindhouse - A prova di morte«.

CORSO Rdeča dvorana: 17.30 - 20.00 - 22.30 »Ocean's 13«. / **Modra dvorana:** 17.45 - 20.00 - 22.15 »Quattro minuti«. / **Rumena dvorana:** 18.45 - 21.15 »Ocean's 13«.

TRŽIČ - KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.30 »Pirati dei Caraibi - Ai confini del mondo«. / **Dvorana 2:** 16.30 - 18.30 - 20.20 »I Robinsons - Una famiglia spaziale«. / **Dvorana 3:** 17.45 - 20.10 - 22.20 »Ocean's Thirteen«. / **Dvorana 4:** 17.40 - 20.00 - 22.10 »Il destino nel nome«. / **Dvorana 5:** 18.00 - 20.10 - 22.15 »Grindhouse - A prova di morte«.

NOVA GORICA: 19.00 »Spider Man 3«; 21.00 »Norbit«.

Šolske vesti

MLADINSKI DOM sprejema do 15. junija vpise za novo šolsko leto s 25% popustom pri vpisnini; prireja od 11. do 15. junija pripravo na izpite male mature; od 3. do 7. septembra pa pripravo na vstop na srednjo šolo namenjeno petošolcem; za vpise in informacije Mladinski dom Gorica, ul. Don Bosco 60, tel. 0481-546549, 0481-536455 ali 328-3155040.

Kam po bencin

Danes in jutri bodo na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
AGIP - Ul. Crispi 14
AGIP - Ul. Lungo Isonzo
SHELL - Ul. Aquileia 20
ESSO - Ul. Trieste 106
FARA
ERG - Ul. Gorizia 109
MEDEA
ESSO - Most na Birši, na državni cesti 305 km 3+
TRŽIČ
AGIP - Ul. Valentinis 61
AGIP - Ul. S. Polo
TAMOIL - Drev. Cosulich 21
ŠKOCJAN
ESSO - Državna cesta 14 (Pieris)
KRMIN
TAMOIL - Državna cesta 56 km 21
FOLJAN
IP - Ul. III Armata 58

ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA
ŽUPNIJA SV. ANDREJA

vabita na

KONCERT CERKVENIH PESMI

NASTOPAJO:

Mešani pevski zbor Rupa - Peč

Pevska skupina Akord

Komorni zbor Julius

Mešani pevski zbor Štandrež

Moški pevski zbor M. Filej

Mešani pevski zbor Podgora

Mešani pevski zbor Lojze Bratuž

ŽUPNIJSKA CERKEV V ŠTANDREŽU
JUTRI, 10. JUNIJA 2007, OB 18. URI

Izleti

BLEK PANTERS organizirajo v četrtek, 5. julija, avtobusni izlet na Rock Otočec. Odhod v zgodnjih popoldanskih urah, povratek naslednji dan. Cena 20 evrov vključuje prevoz in vstopnino na festival Rock Otočec za četrtek. Vpisovanje do 16. junija na tel. 333-9353134.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOBERDOB organizira 30. junija izlet v Ptuj in okolico. Prijave sprejemajo na tel. 0481-78000 (gostilna Peric), tel. 0481-78398 (Mila) in tel. 0481-78121 (Miloš).

KD DANICA prireja tradicionalni izlet v Laško, na Praznik cvetja in piva, ki bo 14. in 15. julija; informacije na tel. 339-7484533 (Dolores).

MLADINSKI ODESK KD BRIŠKI GRIČ organizira izlet v Gardaland 8. julija. Cena izleta znaša 38 evrov; informacije in vpisovanje na tel. 320-1817897 (Daniela).

SPDG vabi v nedeljo, 10. junija, na planinski izlet v Krnsko pogorje, z vzponom na Vrh nad Peski. Hoje približno 6 ur. Prevoz s lastnimi sredstvi, odhod ob 7. uri s parkirišča pri Rdeči hiši; informacije na tel. 882079 (Vlado).

ZDRUŽENJE KRVODAJALCEV IZ DOBERDOB organizira v nedeljo, 17. junija, izlet na Gorenjsko z ogledom Kranja; odhod z avtobusom iz Doberdoba (trg sv. Martina) ob 7.30; informacije in vpisovanje do 12. junija v trgovini jestvin Lavrenčič (pri Žurinkah) v Doberdolu.

Čestitke

Danes se v Doberdolu poročita **BARBARA in BOŠTJAN**. Vso srečo v življenju jima želijo vsi člani društva Tržič in Jadro.

Obvestila

GLASBENA MATICA GORICA vabi otroke od 6. do 11. leta starosti na poletno delavnico, ki bo od 27. do 31. avgusta v dopoldanskih urah v prostorih Osnovne šole v Doberdolu. Delavnico vodi Jana Drasič. Zabavali se bodo z izvedbo glasbene pravljice, petjem, plesom itd. Prijave sprejemamo do 15. junija (tel. 0481/531508).

GLASBENA MATICA GORICA vabi starše in člane na zaključne nastope učencev: Sovodnje, 11. junija, ob 19. uri v dvorani Kulturnega doma.

MLADINSKI CENTER NOVA GORICA organizira za italijanske osnovnošolce in dijake tečaj slovenskega jezika (90 šolskih ur, dvakrat na teden po dve šolski uri v prostorih Mladinskega centra Nova Gorica). Tečaj je v celoti brezplačen; prijave preko elektronske pošte info@mc-ng.org ali na tel. 003865-3333020.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo letošnje poletno središče Kratkčasnik 2007 v otroškem vrtcu v Doberdolu od 2. do 27. julija od 8. do 13. ure. Informacije in vpisi do 15. junija na tel. 040-212289 v jutranjih urah ali 335-5952551 (Damiana) od ponedeljka do petka med 9. in 11. ter med 19. in 20. uro.

ZCPZ Trst pripravlja raziskavo o cerkveni glasbi med Slovenci v Italiji od 1900 dalje. Prosimo za pomoč zborovodje, organizatorje in organizatorje, da nam posredujejo podatke po tem vzorcu: ime in priimek; datum in kraj rojstva; ime staršev izobrazba, poklic, delo; glasbena izobrazba in glasbeno delo. Podatke naj pošljete do 30. junija na naslov: ZCPZ, ul. Donizetti 3, 34133 - Trst.

Draga

Barbara in Boštjan,

danes je za vaju res važen dan.
Skupaj bosta pred oltar stopila
in večno si ljubezen obljubila.
Naj vama bo skupna pot posuta s
samim cvetjem

mama, tata,

Tanja z Borisom in malo Jasmin

ZŠDI obvešča, da bo od 11. do 22. junija urad v Gorici odprt od 10. do 12. ure.

ŠTABEACH v zunanjih prostorih doma A. Budala v Štandrežu: od 11. do 15. junija turnir ženskega in moškega malega nogometa; 16. junija ob 20.30 koncert skupine Blek Panters. Vsak dan bo odprt kiškosk Florida.

ŠZ OLYMPIA ponovno odpira skateboard šolo od 18. do 29. junija na igrišču telovadnice ŠZ Olympia na dreveredu 20. septembra 85 v Gorici. Trener šole bo Miha Vogrinčič; informacije in vpisovanje na tel. 335-5952551 (Damijana Češcut).

Prireditve

SKD HRAST prireja v nedeljo, 17. junija, ob 20. uri Zaključni koncert na dvorišču pred župniščem v Doberdolu. Gost večera bo Dekliški pevski zbor Radovič pod vodstvom Damijane Vovčina.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v ponedeljek, 11. junija, ob 18. uri v okviru tradicionalnih srečanj z avtorji 2007 predstavitev knjige Zdenka Vogriča Drobintnice iz goriških šeg in navad. Ob prisotnosti avtorja bosta knjigo predstavila Erika Jazbar in Dušan Udovič.

VRAČANJE BESEDE 2007 - Založništvo tržaškega tiska, Zveza slovenskih kulturnih društev in knjižnica Damir Feigel vabijo v torek, 12. junija, ob 20.30 na predstavitev najnovejših pesniških zbirk Aca Mermolja To ni zame in Marija Čuka Zibelka neba in dna. Prireditve bo na dvorišču KB centra v Gorici.

Pogrebi

DANES V LOČNIKU: 12.00, Giuseppe Fracaras (iz goriške splošne bolnišnice ob 11.45) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 10.50, Luigi Marangoni iz bolnišnice v cerkvi sv. Nikolaja in v Trstu za upepelitev.

† Zapustila nas je naša draga mama in nona

Savina Figelj vd. Bensa

Žalostno vest sporočajo

sinova **Niko in Jordi** ter hči **Sonja**,
vnuka **Stefano** in **Matteo**
ter ostalo sorodstvo

Pogreb bo v ponedeljek, 11. junija ob 10.30 iz splošne bolnišnice v cerkvi v Pevmo in nato na pokopališču.

Vnaprej se zahvaljujemo vsem, ki jo bodo pospremili na zadnji poti.

Oslavje, 9. junija 2007

GORICA - V uredništvu nas je obiskal 3.B razred šole Trinko

Radovedni, kot se spodobi

S Primorskim dnevnikom so preučevali novinarske žanre in se preizkusili v Sračjem gnezdu

V goriškem uredništvu so nas v četrtek obiskali učenci 3.B razreda nižje srednje šole Ivan Trinko s profesorjema Majo Brajkovič in Karlom Nanutom. Med šolskim letom so namreč preučevali novinarske žanre in so si zato želeli približe spoznati časnikarsko delo. Prišli so z vrhano mero radovednosti, kot se za novinarje spodobi, in nas na

začetku presenetili s pismom: »V veliko pomoč nam je bil vaš časopis - so povedali -, saj smo v njem iskali in našli to, kar smo obravnavali teoretično. Iskali smo oglase, obvestila, vesti, komentarje, intervjuje, ankete, jih prebirali, analizirali njihovo strukturo in jezik. Nato smo se preizkusili tudi sami. Vaš dnevnik nam je nudil priložnost prijetnega branja in

poglobljanja učnih vsebin. Z zanimanjem smo sledili tudi svetovnemu dogajanju. Cenili smo stran namenjeno mladim, za katero skrbi uredništvo KLOP-a.« S pismom so nam izročili tudi izvod Sračjega gnezda, šolskega glasila, ki je pravkar izšlo in prinaša tudi italijanska besedila, kar posebej priča o tem, da so naše šole kovačnice sožitja.

RIM - Italijansko glavno mesto močno zastraženo

Bush ne gre v Trastevere Berlusconi to izkoristil za oster napad na vlado

Pred in med obiskom ameriškega predsednika bo za varnost skrbelo 10.000 varnostnikov. Na posnetku oboroženi policisti pred ameriškim veleposlaništvom

ANSA

RIM - Ameriški predsednik George Bush ne bo obiskal sedeža Skupnosti sv. Egidija v rimski četrti Trastevere. Kot je povedal predstavnik ameriškega veleposlaništva v Rimu, so to etapo Bushovega obiska črtali iz varnostnih razlogov, predstavnik skupnosti bo ameriški predsednik sprejel na veleposlaništvu v vili Taverna. Sprememba programa obiska pa je izzvala ostre kritike desne sredine. Silvio Berlusconi je izjavil, da se sramuje sedanje Italije, ki ne zna zagotoviti varnosti za uglednega gosta, premier Romano Prodi pa ga je zavrnil, da je Bush povsem miren in da gre za izrazito italijanski poskus dramatisacije.

Italijansko notranje ministrstvo je od vsega začetka odsvetovalo obisk v četrti Trastevere, saj so v tej četrti uličice ozke in sprevid ameriških limuzin bi se le s težavo premikali. Potem ko so bi območje ogleдали tudi predstavniki ameriške varnostne službe, je bil obisk pri Skupnosti sv. Egidija odpovedan.

Berlusconi, ki je bil včeraj v Genovi tudi sam tarča protestnikov, ki so mu kričali »norec, norec«, je spremembo Bushovega programa izkoristil za takojšen oster napad na vlado. Dejal je, da se sramuje zaradi ravnanja Italije, odpoved je povezal »z italijansko protiameriško nastrojeno levic«. Prodi ga je zavrnil, da »v teh dneh sem veliko govoril z Bushem in se mi je zdel zelo miren. Priznal je, da njegove obiske na tujem pogosto spremljajo protesti. Nobene dramatičnosti, okoliščine dramatisirajo samo v Italiji,« je dejal premier. Tudi glede srečanja med Bushem in Berlusconiem Prodi ni bil razburjen. »To je praksa, tudi sam med obiski na tujem se se srečujem s predstavniki opozicije. Ko me je ameriško veleposlaništvo vprašalo za mnenje, sem rade volje privolil v predsednikovo srečanje z opozicijo,« je še dejal premier.

Bush, ki je prispel sinoči v Rim, se bo danes srečal s predsednikom republike Giorgio Napolitanom, nato se bo odpeljal v Vatikan, kjer ga bo sprejel papež Benedikt XVI. in kjer se bo pogovarjal tudi z državnim sekretarjem Tarcisio Bertonejem. Okoli 14. ure bo ameriški predsednik v Palači Chigi, kjer se bo pogovarjal s Prodiem in zunanjim ministrom Massimo D'Alema, po obedu pa bosta Prodi in Bush imela skupno novinarsko konferenco.

Popoldne se bo Bush srečal s predstavniki Skupnosti sv. Egidija, nato pa je na sporedu pogovor z Berlusconiem. Srečanje naj bi trajalo pol ure, dopisnik lista La Repubblica v ZDA Mario Calabresi pa pravi, da je v programu to srečanje označeno kot »pozdravni pogovor«.

V Rimu med Bushovim obiskom ne bo nobene »prepevane cone«, kljub temu pa je italijansko mesto močno zastraženo. Za varnost skrbi okoli 10.000 pripadnikov varnostnih organov, mesto stalno preletavajo letala, zračni prostor je zaprt za manjša letala, pred obalo med Ostio in Fiumicino pa bo plul torpedni rušilec Luigi Durand.

RIM - Ob uspešnem boju proti utaji

Padoa Schioppa: Znižati davčni pritisk

RIM - Davčne stopnje bo treba postopno znižati, ker je davčni pritisk v Italiji zelo visok. To pa bo možno, ker so se dobro obrestovali ukrepi proti davčni utaji. Tako je gospodarski minister Tommaso Padoa Schioppa zapisal v uvodu okrožnice splošnega državnega računovodstva, v kateri so napotki, kako zastaviti proračun in budžet za leto 2008.

Bruselj pa je pozval Italijo k previdnosti. Evropska komisija bi namreč želela, da bi Italija, davčni presežek, ki ga je imela v lanskem letu, namenila izključno nižanju dolga. Po osnutku poročila, ki ga je pripravil komisar za gospodarstvo in finance Joaquin Almunia, bi morala Italija izkoristiti priložnost in glede na dobro gospodarsko rast doseči trajen trend nižanja dolga.

Padoa Schioppa pa je v svojem uvodu v okrožnico pojasnil, da je leta 2006 davčni pritisk v Italiji dosegel stopnjo 42,3 odstotka, letos pa naj bi se dvignil na 42,8 odstotka. Glede na rezultat boja proti davčni utaji, bo po oceni ministra treba znižati davčne stopnje. Obenem pa bo treba ut-

čiti bilanco in državno blagajno po smernicah, ki so bili nakazane že v lanskem programskem finančnem dokumentu.

Sicer pa se je minister obregnil tudi ob kakovost javnih izdatkov, ki je po njegovem mnenju prenizka, kot naj bi kazala tudi primerjava z izdatki drugih evropskih držav. Tudi zaradi tega je gospodarski minister predlagal, da bi uvedli lik »koordinatorja programa«, ki bi skrbel za racionalizacijo izdatkov ministrstev, saj bi ta lik zajamčil celovitejšo vizijo ministrskih programov in sredstev, ki so potrebna za njihovo uresničitev.

Padoa Schioppa razmišlja tudi, da bi v finančni zakon za leto 2008 postavil nove omejitve programom ministrstev. Predloge bodo ministrstva morala navesti glede na prioritete, nakazati morebitne praznoreditve sredstev in cilje, ki naj bi jih s projektom dosegli. Trend državnih primarnih izdatkov, je ugotovil minister, teži navzgor zaradi »dolgoročnega demografskega trenda, zaradi katerega se bo povečalo povpraševanje po socialni državi (varstvo, pokojnine in zdravstvo)«.

MILAN - Včeraj začetek procesa

Agenti Cie in general Pollari na zatožni klopi zaradi ugrabitve Abu Omarja

MILAN - Na milanskem sodišču se je včeraj začelo sojenje 26 agentom ameriške obveščevalne agencije Cia, ki naj bi leta 2003 v Milanu ugrabili egiptovskega imama Osamo Mustafu Hasana, znanega tudi pod imenom Abu Omar. Agentom Cie bodo sodili v odsotnosti, saj ameriške oblasti niso pristale na zahtevo po izročitvi Italiji. Sojenje, zaradi katerega so se zaostrili odnosi med Rimom in Washingtonom, se je po naključju začelo prav na dan, ko je v Italijo prišel ameriški predsednik George Bush. Poleg Američanov je obtoženih tudi sedem italijanskih obveščevalnih služb Sismi, general Nicolo Pollari, ki naj bi sodeloval pri »izrednem izročanju« domnevnih teroristov ameriškim oblastem. Pollari, ki se včerajšnjega začetka sojenja ni udeležil, je vpletenost v ugrabitve že zavrnil.

Po podatkih italijanskih tožilcev so ZDA Abuja Omarja osumile rekrutiranja islamskih skrajnežev, vendar pa v času njegovega izginotja proti njemu niso vložili nobene obtožnice. Do njegove ugrabitve je prišlo v obdobju, ko je bil na čelu italijanske vlade Silvio Berlusconi, ki pa za operacijo po lastnih besedah ni vedel.

Po ugrabitvi 17. februarja 2003 so Abuja

Omarja odpeljali v ameriška vojaška oporišča v Italiji (gre za Aviano) in Nemčiji, kasneje pa so ga za štiri leta premestili v zapor v Egiptu. Po Omarjevih besedah so ga v egiptovskem zaporu, iz katerega so ga izpustili 11. februarja, mučili.

Med sojenjem bi sicer v javnost lahko pricurljali podatki o izročanju, kot je na primer transport domnevnih teroristov iz države brez spoštovanja pravnih procedur, kar je že naletelo na številne kritike.

Hkrati bi proces lahko škodoval tudi ugledu obveščevalnih služb zaradi njihovega ravnanja med tajnimi operacijami.

Včeraj pa je posebni poročevalec parlamentarne skupščine Sveta Evrope Dick Marty, ki raziskuje ugrabitve domnevnih teroristov, tajne leto letal Cie in tajne zapore obveščevalne agencije v Evropi, za francoski Le Figaro povedal, da ima »vlada Romana Prodija zvezane roke« zaradi tajnih dogovorov, ki so bili sklenjeni v preteklosti. Tudi zaradi tega, je menil Marty, zavzema do zadeve paradoksalna stališča. »Paradoksalno je namreč videti, da člani sedanje italijanske vlade, ki so bili kritični do predhodnikov, ko so še bili v opoziciji, so sedaj v odnosu do Cie na istih stališčih, kot nekdanja Berlusconijska vladna ekipa.« (STA, CR)

ITALIJA V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Politika na udaru

SERGIJ PREMUR

Leto dni po volitvah je Prodijska vlada bila spet prisiljena, da se je akrobatsko rešila iz težav, tokrat zaradi škandaloznega domnevnemu primeru izkoriščanja oblasti v strankarske namene, piše španski El Mundo. V razpravi okrog odnosa med podministrom Viscom in odstavljenim poveljnikom finančne straže so prišla na dan večna razhajanja v okviru preveč heterogene koalicije in krhka večina v senatu je privedla vlado na rob krize. Po dolgi in razburjeni seji senata so kljub vsemu odobrili stališče vlade, ki je tako preživela tokratno krizo. V pričakovanju naslednje, meni desno usmerjeni madridski dnevnik.

Francoska televizijska mreža TV5 je posvetila 50 minutni intervju predsedniku italijanske vlade Romanu Prodiu, ki med drugim govori kar spodobno francoščino (podobno kot njegova dobra angleščina izda njegov bolonjski naglas). »Nimam nobenega namena, da bi odstopil pred rednim koncem mandata leta 2011 in v tem času bom sprejel vse potrebne ukrepe,« je odločno napovedal Prodi. Zavrnil je tudi namigovanja na možne spremembe v vladni ekipi. Ko je novinar omenil razburkano situacijo znotraj vladne večine, mu je Prodi odvrnil, da »ni mogoče pripraviti omlete, ne da bi raztepli jajc.« Komentar britanskega Financial Times piše kritično o italijanski vladi, in sicer, da se uresničuje napoved, po kateri Prodijski vladi ne bo uspelo udejanjiti resničnih gospodarskih reform. V Italiji ne prevladuje zaupanje, nasprotno, kaže se tudi nesposobnost, da bi reagirali na negativno situacijo. Londonski gospodarski dnevnik navaja poročilo guvernerja Banke Italije Draghija, ki je kritiziral povišek davkov, nezadostni pristop do zmanjšanja javnih izdatkov, zamude pri pokojninski reformi in vmešavanje politike v bančni sektor. »Dodali bi še,« piše Financial Times, »da vlada ni še rešila vprašanja neučinkovitosti javnega sektorja.« Vpliv Cerkve na italijansko družbo narašča, ugotavlja londonski gospodarski tehnik The Economist. Vatikan je danes bolj vpliven kot v zadnjih štiridesetih letih in katoliška hierarhija je v zadnjih letih dosegla kar tri pomembne zmage: leta 2004 so parlamentarni predstavniki pod cerkvenim vplivom močno okrnili zakon o umetnem oplojevanju, naslednje leto je kardinalu Ruiniju uspelo, da je propadel referendum proti tako omejevalnemu zakonu, sedaj pa je vlada v bistvu morala zamrzniti predlog o izvenzakonskih partnerskih zve-

zah, Cerkev pa se pripravlja na nov napad proti biološki oporoki. Papež Benedikt XVI. ima Italijo za simbol katolištva in torej za izhodišče za napad na naraščajoči laicizem v Evropi. »Velikokrat se cerkveni vrh vede, kot da bi Italija bila povsem katoliška država«, ugotavlja The Economist, pri tem jim pomaga razdrobljenost italijanskih političnih sil.

Italijanski politični razred je pod hudim udarom javnosti, piše pariški Le Monde, ki mu očita, da je star, neučinkovit in tudi skorumpiran. Francoski časopis ugotavlja, da se v zadnjem času množijo znaki, ki kažejo na razsežnost krize kredibilnosti italijanske politike in opozarja na sorodnosti s pojavom, ki je na začetku 90ih let privedel do krize »prve republike«. Le Monde med drugim navaja, da je v parlamentu 17 skupin, v katerih je zastopanih 23 strank, da samo predsedstvo republike premore 2.158 uslužbencev in da po polotoku kroži skoraj pol milijona službenih avtomobilov (podatek je verjetno nekoliko pretiran, op. ur.), medtem ko jih je v Franciji samo 60 tisoč. »Več dela in manj stroškov bi moralo biti novo geslo italijanske politike,« meni ugledni pariški popoldnevnik.

Focaccia premagala Big Mac, piše madridski El Pais. Svetovni Goljat hamburgerjev McDonald's se je v Apuljskem kraju Altamura spopadel s konkurenco bližnje prodajalne tradicionalnih pogač. In tokrat je zmagal mali David, predstavnik lokalnih kulinaričnih običajev. Po začetnem prodornem uspehu ameriških hamburgerjev so se tudi mladi kmalu vrnili k bolj tradicionalni hrani, ki je verjetno bolj zdrava in prav gotovo bolj okusna. O zadevi bodo posneli dokumentarni film, saj gre za zgleden primer, kako se krajevna kultura lahko uspešno zoperstavi masifikaciji po ameriškem standardu, ugotavlja madridski dnevnik.

Bostonski dnevnik The Christian Science Monitor pa posveča reportažo zmanjšanju nakupne moči Američanov v Evropi zaradi upadanja vrednosti dolarja v primerjavi z evrom. Kot primer navaja turistično ponudbo v Toskani, kjer so nekoč Američani predstavljali pomemben delež turistov, danes pa je njihova prisotnost skoraj postranska. »Ameriške turisti so v Toskani nadomestili Britanci, Nemci in sami Italijani,« ugotavlja časopis, ki pravi, da se ameriški turisti, ki zapuščajo Italijo, usmerjajo vedno bolj v države vzhodne Evrope, ki še niso v sistemu evra.

Milanska tožilca Armando Spataro (pokonci) in Ferdinando Pomarici, ki sta vodila preiskavo o ugrabitvi nekdanjega imama Abuja Omarja, sta bila med včerajšjo začetno obravnavo dobre volje

ANSA

ROSTOCK - Nemška kanclerka zadovoljna, čeprav sta sporazuma precej nezavezujoča

Na vrhu G-8 dogovora o podnebnju in pomoči Afriki

Še vedno razhajanja glede prihodnjega statusa Kosova - Protesti tudi zadnji dan

ROSTOCK - V nemškem letovišču Heiligendamm se je v petek končal tridnevni vrh skupine osmih najrazvitejših držav na svetu (G-8). Gostiteljica, nemška kanclerka Angela Merkel, je vrh ocenila kot uspešen, saj so voditelji sprejeli dogovor o podnebnih spremembah in sklenili, da bodo Afriki namenili 60 milijard dolarjev pomoči. Vrh je sicer potekal v senci napetosti med ZDA in Rusijo glede ameriških načrtov za postavitve protiraketnega ščita v Evropi. Srečanje so tudi zadnji dan spremljali protesti. Nemška kanclerka je ob zaključku vrha voditelj Nemčije, Rusije, Francije, Velike Britanije, Italije, Kanade, Japonske in ZDA pozdravila odločitve, sprejete na tridnevem srečanju. »Sprejeli smo daljnosežne odločitve glede ključnih vprašanj,« je dejala Merklova.

Voditelji najvplivnejših držav na svetu so v četrtek dosegli kompromis o podnebnih spremembah, čeprav je pred začetkom vrha le malokdo verjel, da se bo to zgodilo. Dogovorili so se, da si bodo prizadevali za znatno zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov in da bodo »resno razmislili« o polovičnem zmanjšanju izpustov do leta 2050.

Voditelji so obljubili pomoč Afriki za boj proti aidsu, malariji in tuberkulozi v višini 60 milijard dolarjev ter ponovili svoje zaveze izpred dveh let o povečanju razvojne pomoči. Poleg tega so se srečali z voditelji Egipta, Gane, Alžirije, Nigerije, Južnoafriške republike in Etiopije, pri čemer so poudarili pomembnost nadaljnega poglobljanja odnosov z Afriko. Države G-8 so izrazile pričakovanje, da bodo države črne celine v prihodnosti tudi same vložile več napora v svoj razvoj.

Voditelji G-8 so se sestali tudi s kolegi iz petih najpomembnejših držav v razvoju - Kitajske, Indije, Brazilije, Mehike in Južnoafriške republike. Po srečanju, na katerem so najprej pozornost namenili podnebnim spremembam, je kitajski predsednik Hu Jintao dejal, da odgovornost za boj proti podnebnim spremembam nosijo razvite države.

Voditelji pa niso dosegli enotnega stališča glede prihodnjega statusa Kosova. Ugotovili so, da glede tega vprašanja obstajajo različni pogledi, ter sklenili, da se bodo še naprej ukvarjali z njim. Nemška kanclerka je dejala, da so za rešitev nesoglasij potrebni dodatni pogovori, da pa se čas izteka. Francoski predsednik Nicolas Sarkozy je predlagal šestmesečni premor za premislek o prihodnjem statusu Kosova, a njegov predlog ni naletel na po-

Po končanem srečanju so se udeleženci vrha G-8 v Rostocku pripravili na poslovilno skupinsko fotografijo

ANSA

zitivni odziv.

Udeleženci vrha so govorili tudi o Iranu, Afganistanu in Darfurju. Poudarili so, da bodo iransko jedrsko vprašanje reševali z diplomatskimi sredstvi. »Obžalujemo dejstvo, da Iran doslej ni izpolnil obveznosti iz resolucij Varnostnega sveta ZN 1696, 1737, 1747, zato bomo podprli dodatne ukrepe, če Iran tudi v prihodnje ne bo izpolnil svojih obveznosti,« so zapisali v izjavi.

Glede severnokorejskega jedrskega vprašanja so voditelji G-8 poudarili, da podpirajo nadaljevanje šeststranskih pogajanj, na katerih sodelujejo obe Koreji, ZDA, Rusija, Japonska in Kitajska. Severnokorejske jedrske poskuse so označili za »jasno grožnjo mednarodnemu miru in stabilnosti«, Pjongjang pa pozvali, naj se vzdrži novih poskusov in izstrelitev raket.

Voditelji osmerice najvplivnejših so Afganistan in Pakistan pozvali, naj okrepi protiteroristične operacije ob skup-

ni meji in naj si prizadevata za zmanjšanje revščine na tem območju. »Močna rast zasebnega sektorja in gospodarski razvoj sta ključna v boju proti terorizmu, ustvarjanju priložnosti za zaposlovanje in pospeševanju demokracije,« so zapisali v izjavi.

Sudanu so voditelji G-8 zagrozili z novimi sankcijami, če ta ne bo pristal na namestitev mirovnih sil ZN v Darfurju. »Ostajamo globoko zavezani rešitvi darfurske krize,« so poudarili. »Če vlada v Kartumu ali uporniška gibanja ne bodo izpolnili svojih obveznosti, bomo podprli primerne ukrepe Varnostnega sveta ZN,« so dodali.

Ameriški predsednik George Bush se zaradi železnih težav ni udeležil jutranjega delovnega sestanka. Ostalim udeležencem se je pridružil šele okoli polnočnega. »Predsednik si je to jutro privoščil dober počitek.

Počuti se bolje, ne 100-odstotno, a

dovolj dobro, da se je vrnil na srečanje,« je novinarjem povedal tiskovni predstavnik Bele hiše Tony Fratto. Trenutno slabo počutje Bushu tudi ni preprečilo, da ne bi po vrhu v Nemčiji odpotoval na Poljsko, kjer je tamkajšnje voditelje poskušal prepričati v nujnost postavitve protiraketnega ščita. Zvečer pa je ameriški predsednik prispel v Rim.

Sicer pa so tudi zadnji dan vrha v Heiligendammu potekali protesti nasprotnikov globalizacije in okoljevarstvenikov. Aktivisti organizacije za zaščito okolja Greenpeace, ki so v četrtek uprizorili spektakularno akcijo z motornimi čolni, so v petek v zrak poleteli z velikim belim balonom z napisom »G-8 - ukrepajte takoj«, preko katerega je pisalo »nesušešno«. Policija je balon s pomočjo helikopterja prisilila k pristanku, saj je bil zračni prostor nad Heiligendammom v času vrha zaprt.

Jure Kos / STA

ŠPANIJA Zaprl vodjo Batasune

SAN SEBASTIAN - Španske oblasti so včeraj zaprle vodjo prepovedane baskovske politične stranke Batasuna Arnalda Otegija. 48-letnega politika je policija v San Sebastianu v Baskiji aretirala na podlagi sodne odločbe državnega sodišča, ki od Otegija zahteva odslužitev 15-mesečne zaporne kazni, ki mu jo je sodišče dosodilo aprila lani zaradi zagovarjanja terorizma. Odločbo za aretacijo Otegija je državno sodišče izdalo, potem ko je vrhovno sodišče zavrnilo njegovo pritožbo na obsodilno sodbo iz aprila 2006. Takrat ga je sodišče obsodilo na zaporno kazen zaradi opazk, ki jih je leta 2003 izrekel na zborovanju ob 25. obletnici smrti voditelja baskovske separatistične organizacije Eta Joseja Miguela Bernarina.

Tožilstvo je v postopku pritožbe pred vrhovnim sodiščem trdilo, da je Otegi v govoru izražal podporo terorizmu, kar je v Španiji kaznivo, medtem ko so zagovorniki trdili, da je le izvrševal svojo pravico do svobode govora. Vrhovno sodišče je pritožbo enoglasno zavrnilo in zadevo vrnilo na državno sodišče, ki je izdalo nalog za aretacijo.

Arretacija Otegija je sicer zadnji v vrsti udarcev za Eto, potem ko je ta pred dvema dnevoma prekinita premirje. Tako je sodišče v sredo nazaj v zapor poslalo nekega zloglasnega morilca iz vrst Ete, potem ko je ta zaradi gladovne stavke 114 dni preležal v bolnišnici, v četrtek pa so na jugu Francije aretirali tri člane Ete. Trojica se aretaciji ni upirala. V prvi večji policijski operaciji proti Eti, odkar je ta v sredo preklcala marca lani razglašeno premirje, je policija pri osumljencih zasegla pištole, ponarejene dokumente, opremo za ponarejanje avtomobilskih tablic in gotovino. (STA)

BAGDAD - Zaradi nasilja razmere v državi še vedno izredno zaostrene

Irak: Najmanj trideset mrtvih v terorističnih napadih v Basri in Bakubi

Eksplozija avtomobila bombe na tržnici v Basri

ANSA

BAGDAD - Nasilje v Iraku je včeraj zahtevalo že najmanj 30 smrtnih žrtev. Severno od iraškega mesta Basra je v istočasnih bombnih eksplozijah umrlo najmanj 16 ljudi, okoli 30 pa je bilo ranjenih. V mestu Bakuba severovzhodno od Bagdada so medtem oboroženi moški napadli hišo vodje tamkajšnje policije, ubili njegovo ženo, dva brata in 11 stražarjev. V Basri je prva bomba eksplodirala na avtobusu na tamkajšnji avtobusni postaji, druga pa v avtomobilu na bližnji tržnici, so sporočili iraška policija in zdravstveni viri. Po besedah prič je sta eksploziji povzročili tudi veliko škodo na avtobusni postaji, bližnjih trgovinah in avtomobilih.

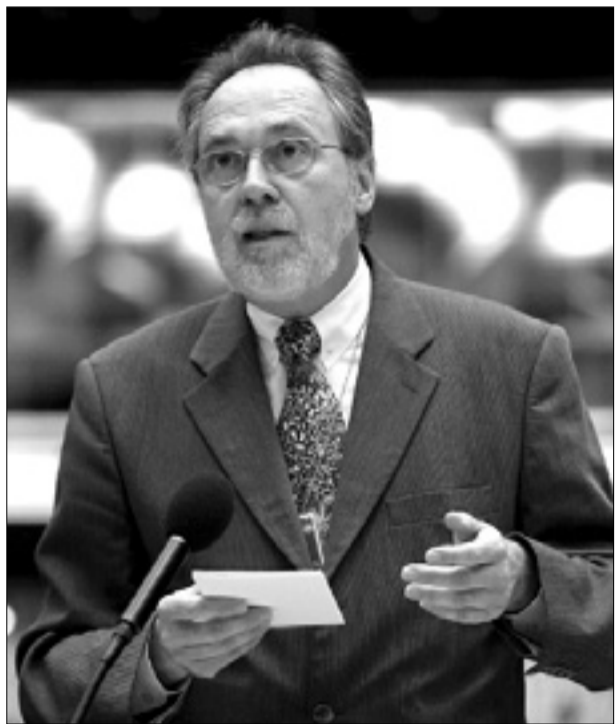
Neznani napadalci v Bakubi, ki so ubili 14 ljudi, so poleg tega ugrabili tudi sinova in hči poveljnika policije, ki ga v času napada na njegovo hišo ni bilo doma. V provinci Dijala, kjer leži Bakuba, sicer v zadnjih tednih divjajo spopadi med pripadniki teroristične mreže Al Kaida v Iraku ter iraškimi varnostnimi silami in ameriško vojsko. (STA)

PARIZ - Poročilo posebnega poročevalca parlamentarne skupščine Sveta Evrope

Marty: Cia je imela tajne zapore na Poljskem in v Romuniji

Zapori del globalne mreže za boj proti terorizmu - Varšava in Bukarešta novice demantirali, Bruslja pa nista prepričali

Posebni poročevalec parlamentarne skupščine Sveta Evrope Dick Marty

PARIZ - Posebni poročevalec Parlamentarne skupščine Sveta Evrope Dick Marty je včeraj objavljenem poročilu ugotovil, da je ameriška obveščevalna agencija Cia na Poljskem in v Romuniji med letoma 2003 in 2005 vodila tajne zapore, v katerih so zasliševali teroristične osumljence. Do uvedbe zaporov za zasliševanje domnevnih teroristov je prišlo s sklenitvijo dogovora med ZDA in zvezo Nato leta 2001 ter s pristankom predsednikov omenjenih držav, pravi poročilo. Zapori v omenjenih državah so bili del »globalne mreže« aretacij in nezakonitih transferjev, ki so jo ZDA in njeni zavezniki spletili po svetu po terorističnih napadih na svetovni trgovinski center 11. septembra 2001, piše v poročilu švicarskega senatorja. »Najvišje oblasti v državah« so vedele za tajne zapore, je v poročilu še poudaril Marty.

Po Martyjevih ugotovitvah je za tajne zapore na Poljskem vedel tedanji tamkajšnji predsednik Aleksander Kwasniewski, ki je odobril tajne aktiv-

nosti Cie na Poljskem. Nekdanji romunski predsednik Ion Iliescu je medtem po Martyjevih trditvah leta 2001 z ZDA podpisal sporazum, ki je predvideval »razširitev ameriških aktivnosti na romunskih tleh«.

»Verjamemo, da je bil okvir za takšno pomoč oblikovan v skladu z avtorizacijo zveze Nato 4. oktobra 2001, od katerega je nekaj znano, nekaj pa ostaja skrivnost,« je še poudaril Marty.

Na Poljskem naj bi za ameriške aktivnosti vedeli tudi vodja službe za nacionalno varnost Marek Siwiec, obrambni minister Jerzy Szmajdzinski in vodja vojaške obveščevalne službe Marek Dukaczewski, piše v poročilu, ki dodaja, da so v Romuniji za načrt vedeli sedanjí predsednik Traian Basescu, svetovalec za nacionalno varnost Ioan Talpes, obrambni minister Ioan Mircea Pascu in vodja direktorata za vojaško obveščevalno službo Sergiu Tudor Medar.

»Poljska in Romunija sta se strinjali, da bosta zagotovili zemljišče, kjer bodo postavili te prostore, zagotovili pa naj

bi tudi največjo stopnjo fizične varnosti, tajnosti ter trdna zagotovila o neumešanju,« je v poročilu poudaril Marty, ki je dodal, da »so voditelji obeh držav vedeli, privolili in bili odgovorni za vlogo njihovih držav v operacijah Cie v tajnih zaporih«.

Po navedbah poročila je bilo na različnih lokacijah po svetu ugrabljeno večje število ljudi, ki so jih prepeljali v različne države, kjer so jih preganjali, in kjer je mučenje običajna praksa. Nekateri so po Martyjevih ugotovitvah preprosto izginili ali so bili zadržani v tajnih zaporih, med drugim tudi v državah Sveta Evrope.

Romunija in Poljska sta medtem obtožbe že zavrnili. Po besedah vodje romunskega parlamentarnega odbora, ki je preiskoval verodostojnost obtožb, Norice Nicolai, Martyjevo poročilo ne vsebuje nobenih dokazov, ampak le »improvizacijo« in »neprijetne špekulacije«. Medar, ki naj bi po Martyjevem mnenju vedel za operacije Cie v Romuniji, je predstavniku SE očital »pomanjkanje profesionalizma«.

Ugotovitve Martyjevega poročila je zavrnila tudi Poljska, kjer naj bi po podatkih Martyjevega poročila zadrževali dva izmed najpomembnejših terorističnih osumlencev Abu Zubajdo in Kalida Šejka Mohameda. »Na Poljskem ni bilo nobenih tajnih centrov,« je poudaril predstavnik poljskega zunanjega ministrstva in dodal, da čakajo na dodatne podrobnosti in dokaze.

Uradni demanti pa ni prepričal Evropske komisije, ki je včeraj znova pozvala Poljsko in Romunijo, naj izvedeta neodvisno preiskavo o odgovornosti v tej zadevi.

V že lani objavljenem poročilu je Marty 14 evropskih držav obtožil sodelovanja z ameriško obveščevalno službo pri iskanju terorističnih osumlencev, ki so jih kasneje poslali v tajne zapore. Šest organizacij za človekove pravice je v četrtek objavilo seznam 39 pogrešanih, ki naj bi bili zaprti v tajnih zaporih. Med njimi naj bi bili Egipčani, Kenijci, Libijci, Maročani, Pakistanci in Španci.

V četrtek pa je skupina človekoljubnih organizacij objavila poročilo, po katerem je v skrivnih zaporih Cie še vedno zaprtih 39 ljudi iz Egipta, Kenije, Libije, Maroka, Pakistana in Španije. Organizacije so na ameriškem zveznem sodišču vložile tožbo, v kateri zahtevajo razkritje podatkov o zapornikih, za katere je skupina prepričana, da še vedno obstajajo. (STA)

CELOVEC - Uspešno sodelovanje avstrijske in italijanske policije

V Riminiju aretirali nemški par, ki je dvakrat oropal koroško slovensko banko

RIMINI, CELOVEC - Roparski par, ki je kar dvakrat - prvič 22. novembra 2006 in nato še 30. marca letos - oropal Posojilnico Bank v Ločilu pri Beljaku in pri tem slovensko banko oškodoval za 87.000 evrov, je v zaporu. Kot je včeraj avstrijskim kolegom sporočila italijanska policija, sta nemška državljana, za katerima je bila razpisana mednarodna tiralica, bila aretirana v Riminiju. Avstrijske sodne oblasti zdaj čakajo na izročitev roparjev, da jim naredijo proces.

Kot je znano, je bila Posojilnica Bank v Ločilu (ob tromeji Koroška-Slovenija-Italija) kar dvakrat v petih mesecih tarča roparskega napada. Ker pa je bil scenarij pri obeh ropih povsem enak, je bilo za avstrijsko policijo hitro jasno, da gre za ene in iste storilce. Pri prvem ropu je banka bila oškodovana za 50.000 evrov, pri drugem pa za 37.000 evrov.

Storilec, 45-letni moški, je obakrat izsilil predajo denarja z bombno atrapo in pištolo, pred njim pa si je vsakič pojavila v banki tudi ženska, ki je očitno pogledala, ali njen partner lahko izvede rop. Moški je vsakič vstopil v banko, kot da bi bil navadna stranka, nato pa najprej potegnil pištolo in zahteval denar. Ko mu je bančni uslužbenec izročil denar, je postavil na šalter še bombi podoben predmet z grožnjo, da bo sprožil eksplozijo, če bo kdo poklical policijo. Nato je pobežnil - najprej peš, nato pa z avtomobilom, ki so ga opazili tudi nekateri očitvidci. V avtu je čakala ženska, skopaj pa sta pobežnila čez bližnjo mejo v Italijo.

Policija je že po prvem ropu na osnovi posnetkov iz nadzorovalne kamere v banki hitro vedela, da gre pri roparskem paru za dva nemška državljana. Čeprav je avstrijska policija že takoj po prvem ropu razpisala mednarodno tiralico, sta se oba konec marca letos spet vrnila na Koroško in - po istem scenariju - še drugič oropala isto banko in spet pobežnila proti jugu. Dobro sodelovanje med avstrijsko in italijansko policijo pa je bilo uspešno, roparski par pa v Avstriji čaka nekaj leta zapora.

Še vedno na prostosti pa je ropar, ki je začetek decembra lani oropal slovensko Posojilnico Bank v centru Celovca in odnesel približno 15.000 evrov.

Ivan Lukan

Nadzorna televizijska kamera Posojilnice Banke v Ločilu je v bančni hali posnela roparski podvig nemškega državljana, ki je bil skupaj s spremljevalko aretiran v Riminiju

LOS ANGELES - Šerif Lee Baca mora pojasnjevati svojo odločitev

Paris Hilton mora znova pred sodnika, njena predčasna izpustitev izzvala val ogorčenja

V muzeju Madame Tussaud v New Yorku so razstavili voščeni kip Paris Hilton za zaporniškim kombinezonom

ANSA

LOS ANGELES - Potem ko je predčasna izpustitev iz zapora bogate dedinje Paris Hilton v ZDA izzvala javni kraval, je posredoval sodnik Michael Sauer, ki je sporočil, da to ne bo tako enostavno. Sodnik je Hiltonovi naročil, naj se prikaže v petek jutraj ob devetih na njegovem sodišču v Los Angelesu, kjer bo preveril, ali so razlogi za preemstitev v hišni pripor legitimni. Šerif okrožja Los Angeles Lee Baca je v četrtek zgodaj zjutraj po srednjeevropskem času podpisal ukaz o preemstvi Paris Hilton v hišni pripor zaradi »neopredeljenih« zdravstvenih težav. Domnevno naj bi ji pomagal njen psihater, ki je šerifa prepričal, da bo punca doživela živčni zlom, če preživi še kakšen dan več za zapore.

Ameriške televizije so v četrtek ostale zveste same sebi in večino dneva poročale o tem dogodku, pri čemer so se mešali tudi nekateri politiki. Kot je bilo pričakovati, se je med prvimi oglasil temnopolti aktivist Al Sharpton, ki je prepričan, da gre za dvojna merila in je izrazil dvom, da bi lahko bila takšna obravnava deležna kakšna temnopolta 26-letnica v podobnih težavah.

Paris Hilton je septembra lani vozila pod vplivom alkohola in sodišče ji je odredilo 36 mesece pogojne kazni, predavanja o škodljivosti alkohola, plačilo 1500 dolarjev kazni in odvzem voznškega dovoljenja. Puncu so potem policaji še dvakrat ustavili za volanom brez iz-

pita in sodnik Sauer ji je maja letos odmeril 45 dni zapora in pri tem jasno povedal, da mora celoten čas preživeti za zapahi.

Tožilec Rocky Delgado je za preemstitev v hišni pripor izvedel iz medijev in se je razjezil. Poklical je sodnika in zahteval, da jo privedejo nazaj v zapor. Proti šerifu je sprožil postopek zaradi zaničevanja sodišča. Hiltonova je po prihodu domov sporočila, da je iz te preizkušnje potegnila lekcijo in obljubila, da bo 40 dni pridna. Njeno graščino, obkroženo s paparaci, pa so ves dan preletavali televizijski helikopterji. Pozornost je ni motila in je zbranim celo naročila tortice.

Šerif Lee Baca bo moral sedaj pojasnjevati svojo odločitev, ki v ZDA vzbuja različne odzive. Nekateri ga obtožujejo dvojnega merila do slavne osebnosti, saj se v ZDA pač ne dogaja, da bi nekoga izpustili v hišni pripor zaradi »zdravstvenih težav«. Drugi pa menijo, da je sprejel pametno odločitev. Njena prisotnost v zaporu je namreč povzročala veliko težav.

Punca ima denar, s katerim lahko plača dobre odvetnike, če bi se ji lani doraž zlomil noht, ostale zapornice pa so tekmoval med seboj, ali jo bodo preteple ali pa ščitile za odškodnino. Obstajala je tudi nevarnost, da bi jo nadlegovalo zaporniško osebje. Mediji so namreč razpisali denarne nagrade za fotografije Paris Hilton v zaporu. (STA)

ZGODOVINA - Odnosi med Slovenci in Hrvati od leta 1848 do osamosvojitve obeh držav 25. junija 1991

Slovensko-hrvaška zgodovinska komisija pripravila dve ločeni poročili

Kot sta poudarila predsedujoča, bi lahko obe poročili septembra objavili v skupni knjigi

CERKLJE NA GORENJSKEM - Slovensko-hrvaška zgodovinska komisija je po dveh letih dela uspela pripraviti poročili o odnosih med Slovenci in Hrvati od leta 1848 do osamosvojitve Slovenije in Hrvaške 25. junija 1991. Kot sta po včerajšnjem zasedanju komisije na Gradu Strmol povedala sopredsedujoča komisiji, Janko Prunk in Petar Strčić, so slovenski in hrvaški zgodovinarji pripravili vsak svoje poročilo, ki bi po redakciji lahko bili objavljeni v skupni knjigi konec septembra.

Po besedah Prunka bo knjiga pomenila "soočenje dveh pogledov", napisana pa bo znanstveno. "Zato bo imela malo večjo težo kot razne amaterske knjige in amaterski zemljevidi, ki zdaj izhajajo," je dejal. Prunk je pri tem poudaril, da so bili slovensko-hrvaški odnosi v 150 letih, ki so jih preučevali, "pretežno odnosi sodelovanja in dobrih odnosov". "Komplicirajo se odnosi po letu 1991. Teh 15 let bi bilo treba preučiti," je dejal in se strinjal s Strčićem, da bi bilo dobro, če bi komisija delo nadaljevala. Strčić je namreč slovenski strani uradno predlagal, da bi komisija, ki se ji je mandat po dveh letih iztekel konec maja, delo podaljšala, tako da bi lahko obdelali še nekatere podrobnosti. "Od kartografije skozi zgodovino," da bi dobili prikaz mejnih vprašanj, "do glagolice", je dejal.

Na novinarsko vprašanje glede morebitnih razlik pri ugotovitvah slovenskih in hrvaških zgodovinarjev glede poteka slovensko-hrvaške meje, je Strčić izpostavil, da je treba pri vprašanju meje "razlikovati aktualno politiko, preteklost in zgodovino". "Mi se ukvarjamo z zgodovino, sedanje meje pa so aktualna politika," je dejal.

Prunk pa je pojasnil, da se komisija ni veliko ukvarjala s vprašanjem meje, saj v obdobju, ki so ga preučevali, "meja med Slovenci in Hrvati ni bila nikoli velik problem". "Meja na 85 odstotkih je bila zelo jasna". Do Istre je "bila to meja med slovenskimi pokrajinami v Avstriji in Banovino Hrvaško". "V Istri pa med Slovenci in Hrvati ni bilo nikoli meje in zato imamo probleme do danes," je dejal Prunk. Po njegovih besedah sta se za mejo v Istri med drugo svetovno vojno "zmenila dva lokalna partizanska komisarja, nato pa sta komunistična režima v Sloveniji in Hrvaškem to enostavno sprejela". "In tam je ta meja, kjer je bila leta 1991," je dejal Prunk ter dodal, da Slovenija mejo, kakršna je bila 25. junija 1991, sprejema, kar je v skladu tako s sklepi Badinterjeve komisije kot tudi brionske izjave o izogibanju incidentov, ki sta jo sprejeli slovenska in hrvaška vlada na skupni seji leta 2005.

Prunk in Strčić sta še izrazila prič-

Sopredsedujoča slovensko-hrvaški zgodovinski komisiji Janko Prunk (levo) in Petar Strčić sta povedala, da sta po dveh letih dela pripravljena ločeni poročili

BOBO

kovanje, da bo objava poročil prispevala k umiritvi odnosov med državama. Pri tem sta izpostavila, da so kot zgodovinarji, ki izhajajo iz dejstev, težili k objektivnosti, tako da kljub nekaterim razlikam ni velikih razhajanj v njihovih pogledih na zgodovino. Prunk je pri tem kot najbolj očitno razliko izpostavil bolj razvite politične vsebine v hrvaškem zgodovinopisju, medtem ko je v slovenskem med drugim več poudarka na kulturnih vsebinah. "Kar bi želeli, je drugo, če se držimo znanosti, pa moramo približno enako ocenjevati dogajanje," pa je dejal Strčić, ki je vodenje hrvaškega dela prevzel pred dvema mesecema, potem ko je s položaja odšel Dušan Bilandžić.

Komisijo sta slovenska in hrvaška vlada ustanovili v skladu z dogovorom premierov Janeza Janše in Iva Sanaderja na pobudo slovenske strani in po vzoru tistih, ki jih je imela Slovenija že z Italijo in Avstrijo. Da bi se izognili težavam, ki sta jih imeli ti komisiji, je slovensko-hrvaška komisija v poslovniku določila, da bodo slovenski in hrvaški zgodovinarji pripravili vsak svoje poročilo. Namen poročila 14-članske komisije, ki se je na ustanovnem zasedanju sestala 10. junija 2005 v Pulju, je osvetliti zgodovinska dejstva, ki bi lahko pripomogla k lažjemu reševanju odprtih vprašanj med državama. V poročilih so sicer dogajanje zgodovinsko prikazali v štirih časovnih sklopih: Habsburške monarhije, prve Jugoslavije, druge svetovne vojne in socialistične Jugoslavije. (STA)

BANKA SLOVENIJE - Izbiranje guvernerja

Drnovšek predlagal Kranjca in zavrnil pojasnila za Državni zbor

LJUBLJANA - Predsednik države Janez Drnovšek je včeraj DZ predlagal, da za guvernerja Banke Slovenije imenuje ekonomista Marka Kranjca. Drnovšek se je tako odločil na podlagi opravljenih posvetovanj s predstavniki poslanskih skupin in Kranjčevega soglasja. Ob tem je javnost seznanil tudi s tem, da v DZ niti ustno niti pisno kljub sklepu poslancev ne bo pojasnjeval zapletov v postopku izbire novega guvernerja centralne banke.

Drnovšek je v dopisu DZ pojasnil, da je Kranjec, profesor na fakulteti za upravo, vrhunski strokovnjak in izjemno dober poznavalec razmer na področju financ in bančništva. Po predsednikovem prepričanju ima dolgoletne izkušnje in osebnostne lastnosti, potrebne za uspešno vodenje Banke Slovenije ter njeno predstavljanje v Evropski centralni banki.

Kranjca je kot možnega kandidata za guvernerja Banke Slovenije predstavil poslanskim skupinam v DZ konec maja. Kot kaže, se Kranjcu kot tretjemu kandidatu za guvernerja vendarle obeta podpora v DZ. V DeSUS, LDS, SD, SLS in v

skupini nepovezanih poslancev so ga namreč takoj označil za primerne kandidata, ta teden pa so mu svojo podporo izrekli tudi v NSi in SDS. O podpori Kranjčevi kandidaturi se niso izrekli le še v SNS. Kot so povedali po včerajšnji uradni vlogi njegove kandidature, bodo Kranjca pred dokončno odločitvijo povabili na razgovor. Ta bo predvidoma v torek, 12. junija.

Ekonomist Marko Kranjec je od leta 2002 profesor za javne finance na ljubljanski fakulteti za upravo. Bil je prvi slovenski finančni minister v vladi Lojzeta Peterleta, viceguverner Banke Slovenije, vodil pa je tudi skupino, ki je v letu 2005 za finančno ministrstvo pripravljala načrt sprememb davčne zakonodaje. Sedaj je med drugim član strateškega sveta za gospodarski razvoj.

Drnovšek je v dopisu DZ še pojasnil, da je iskanje kandidata za guvernerja, potem ko je DZ že obravnaval dva njegova predloga, precej obremenjevalo dejstvo, da kar dva visoko strokovna kandidata nista dobila zadostne podpore, če-

prav jima pomanjkanja znanja in izkušenj na tem področju ni bilo mogoče očitati. To je bil tudi razlog, da je bil interes primernih posameznikov za kandidature zmanjšan, je dodal. Glede zahteve, da pred DZ pojasni zaplete v zvezi z imenovanjem novega guvernerja, pa je pojasnil, da kljub takšnemu sklepu DZ poslancem ne namerava znova odgovarjati niti ustno niti pisno. "Pisni odgovor so že dobili, zato se mi ne zdi smiselno, da bi pošiljal novega," je dejal in dodal, da je bistveno, da DZ čim prej potrdi novega guvernerja.

DZ je na predlog NSi, SDS in SLS 31. maja - kljub temu, da je Drnovšek začel pogovore s poslanskimi skupinami o kandidatu za guvernerja, kar je bil v prejšnjih postopkih njihov največji očitek Drnovšku - izglasoval sklep, naj Drnovšek DZ v roku 15 dni posreduje mnenje glede imenovanja guvernerja Banke Slovenije. Kot je takrat pojasnil Jože Tanko (-SDS), ta predlog ponuja možnost za umirjeno, neposredno in odgovorno iskanje izhoda iz razmer, da je Slovenija od aprila brez guvernerja.

Po Drnovškovih včerajšnjih besedah je bil izvirni greh storjen že takrat, ko ni bil potrjen njegov predlog za nov mandat dotodanjega guvernerja Mitje Gasparija. "Ves konflikt je bil povzročen s tem zelo nerazumnim dejanjem DZ, zato se morajo sami vprašati, zakaj so povzročili sedanje razmere, ne pa da to sprašujejo mene," je povedal Drnovšek.

Centralna banka je brez guvernerja od aprila, DZ pa je doslej zavrnil dva predloga predsednika države, ki je na to mesto predlagal najprej Gasparija ter nato takrat viceguvernerja, sedaj namestnika guvernerja Andreja Ranta. Drnovšek je kandidature ponudil ekonomistu Jožetu Mencingerju, ki jo je sprejel, a ga Drnovšek po posvetovanju s premierom Janezom Janšo na to mesto ni predlagal, ter ekonomistom Velimirju Boletu, Mojmirju Mraku in Dušanu Mramorju, ki so jo zavrnili.

Ekonomisti so že ob začetku Drnovškovih pogovorov z vodji poslanskih skupin njegov predlog ocenili pozitivno in so Kranjcu pripisali velike možnosti za imenovanje v DZ. Kot je včeraj ponovil direktor Umarja Janez Šušteršič, je Kranjec odličen kandidat. "Gre za osebnost, ki izrazito zna misliti s svojo glavo in iz tega stališča bo ustrezno tudi za pričakovanja neodvisnosti guvernerja," je dejal Šušteršič.

Guvernerja Banke Slovenije na predlog predsednika države DZ imenuje za šest let. Za imenovanje kandidat potrebuje vsaj 46 poslanskih glasov. (STA)

ODMEVI - Po četrtkovem sklepu vlade o poimenovanju letališča po Jožetu Pučniku

V Aerodromu presenečeni mad izbiro imena za brniško letališče

LJUBLJANA - V družbi Aerodrom Ljubljana so presenečeni nad četrtkovim sklepom vlade o preimenovanju brniškega letališča v Letališče Jožeta Pučnika. Družba je dala zgolj pobudo, da se letališče ob odprtju novega potniškega terminala 9. julija poimenuje, ni pa predlagala dotičnega imena, so povedali za STA. Mnenje dveh največjih opozicijskih in koalicijskih strank o preimenovanju je različno; opoziciji se zdi sporen predvsem način preimenovanja, koalicija pa sklep vlade podpira. Odzvala pa se je tudi vlada.

Na vprašanje, ali se bo z letališčem preimenovala tudi družba, v Aerodromu Ljubljana niso znali odgovoriti, saj uradnega obvestila vlade o preimenovanju še niso prejeli. V družbi predvidevajo, da gre zgolj za preimenovanje letališča. Iz vlade so ob tem sporočili, da ime družbe ostaja nespremenjeno, prav tako ostajajo nespremenjene kratice za ljubljansko letališče. Vlada tudi poudarja, da so očitki nekaterih posameznikov, da je šlo v omenjenem primeru za zlorabo Pučni-

kovega imena v politične namene ter za norčevanje iz njegovega spomina, neprijemni in neresnični.

Vodja poslanske skupine SD Miran Potrč je povedal, da v stranki o preimenovanju letališča sicer še niso govorili, osebno pa je nad odločitvijo presenečen. Ob tem je poudaril, da bi bilo do pokojnega Pučnika bolj spodobno, če bi vlada odločitev sprejela po drugačnem postopku in s konsenzom. Način preime-

novanja se zdi sporen tudi poslancu LDS Alešu Guliču. Kot je povedal, v LDS sicer ne nasprotujejo ohranjanju Pučnikovega imena, se jim pa zdi način tako negotov kot da bi s tem imela probleme vlada. Gulič je še poudaril, da Pučnik z omenjenim sklepom vlade gotovo ne bi bil zadovoljen.

V poslanski skupini NSi ocenjujejo, da je Pučnik gotovo ključna oseba slovenske pomladi in slovenskega osamo-

svojitvenega projekta. Tako kot letališče Ljubljana za Slovenijo pomeni v prometnem smislu okno v Evropo in svet, tako je Jože Pučnik v političnem smislu pomagal Sloveniji v Evropo in svet iz totalitarnega sistema, je odgovoril vodja poslanske skupine NSi Jožef Horvat.

Poslanska skupina največje vladne stranke je sicer že v četrtek izrazila podporo odločitvi vlade. Po mnenju poslance SDS Eve Irgl bi se to moralo zgoditi že bistveno prej, saj je bil Pučnik "človek velikega formata".

Na izjavo Spomenke Hribar, ki je za včerajšnjo izdajo Dnevnika povedala, da "se ji zdi poimenovanje letališča po Pučniku deplasirano" ter, da bi premier Janez Janša svoj moralni dolg do Pučnika lahko izkazal na kakšen drugačen način, so se včeraj odzvali tudi v Slovenski demokratski mladini. Sprašujejo se, "s kakšno pravico in moralno držo Spomenka Hribar, širi neresnice in blati ime Jožeta Pučnika". Ta je za Dnevnik namreč dejala, da je bil "Pučnik na koncu bivanja v Sloveniji precej razočaran". (STA)

GLEDALIŠČE

GLEDALIŠČA V GLEDALIŠČU
V TRSTU IN POKRAJINI

V torek, 12. junija od 11.00 do 21.30, Gledališče Miela / »Felix hora - happy hour glasbe in poezije«.

V sredo, 13. junija ob 21.30, Rimski amfiteater / »Nemogoči razgovori«, produkcija Stalno gledališče FJK za Gledališča v gledališču v Trstu in pokrajini.

V petek, 15. junija ob 21.30, Rimski amfiteater / »Proces proti Gaju Juliju Cezarju«, produkcija Teatro Stabile della Sardegna.

V nedeljo, 17. junija ob 21.30, Rimski amfiteater / »Helena«, produkcija La Contrada, Tržaško »Stalno gledališče za Gledališča v gledališču v Trstu in pokrajini«.

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Cristallo - La Contrada
A. Schnitzler: »Anatol«. / Projekt in režija: Francesco Macedonio. Nastopajo učenci gledališke akademije »Città di Trieste«. Urniki: danes, 9. ob 20.30 in jutri, 10. junija ob 16.30.

DOLINA

Na K'luži

V petek, 22. junija ob 21.00 / "Junjski večeri 2007" - Dramska skupina KD Domovina iz Ospa nastopa s »Srečno vdovo«.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avditorij

V torek, 12. junija ob 20.30 / Gledališka predstava izven abonmaja. Špas Teater: »5moških.com«. Režija: Jurij Zrnec.

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

Georges Feydeau: »Bolha v ušesu ali kaplja čez rob«. / Režija: Janusz Kica. Urniki: v četrtek, 14., v petek, 15. in v soboto, 16. junija ob 20.30.

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

Danes, 9. junija ob 19.30 / Samuel Beckett: »Čakajoč Godota«.

V ponedeljek, 11. in v torek, 12. junija ob 19.30 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Tartuffe«.

V sredo, 13. junija ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Razred«.

V četrtek, 14. junija ob 19.30 / Arthur Schnitzler: »Prostrana dežela«.

V petek, 15. junija ob 19.30 / Lev Nikolajevič Tolstoj: »Ana Karenina«.

Eugène Labiche, Botho Strauss / »Sparovček«.

Mala drama

Danes, 9. junija ob 20.00 / Ferdinand Brückner: »Bolezen mladosti«.

V ponedeljek, 11. junija ob 20.00 / Jean Genet: »Služkinji«.

V torek, 12. junija ob 20.00 / Žarko Petan: »Fatalna komedija«.

V sredo, 13. junija ob 20.00 / Vasilij Vladimirovič Sigarev: »Ahasver«.

V četrtek, 14. in v petek, 15. junija ob 20.00 / Andrej Rozman Roza: »Skopuh - najbolj skopa izvedba«. Gostuje Andrej Rozman Roza.

V soboto, 16. junija ob 20.00 / Shelagh Delaney: »Okus po medu«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Danes, 9. junija ob 20.00 / Petr Zelenka: »Zgodbe vsakdanje norosti«.

Jutri, 10. junija ob 20.00 / Gregor Čušin: »Hagada«.

V ponedeljek, 11. junija ob 20.00 / Jean-Marie Chevret: »V drugo gre rado«.

V torek, 12. maja ob 20.00 / Kim Komljanec: »Škart«.

V sredo, 13. junija ob 20.00 / Petr Zelenka: »Zgodbe vsakdanje norosti«.

V četrtek, 14. junija ob 19.00 / M. A. Bulgakov, M. Javornik: »Mojster in Margareta/Margareta in Mojster«.

V petek, 15. in v torek, 19. junija ob 20.00 / Kim Komljanec: »Škart«.

V sredo, 20. junija ob 20.00 / Petr Zelenka: »Zgodbe vsakdanje norosti«.

Mala scena MGL

V ponedeljek, 11. in v sredo, 13. junija ob 20.00 / Mara Zalite: »Zemljiški davek«.

V ponedeljek, 18. junija ob 20.00 / »Hagada«, avtorski projekt Gregorja Čušina.

V sredo, 20. junija ob 20.00 / Denise Chalem: »Reci moji hčeri, da sem šla na potovanje«.

Šentjakobsko gledališče

V ponedeljek, 11. junija ob 18.00 / J.

Jacobs/W. Casey: »Briljantina«, muzikal, režija in koreografija Mojca Horvat.

V petek, 15. ob 19.30, v soboto, 16. in v petek, 29. junija ob 21.00 / V. C. Bren, J. Jenull, M. Bratuš: »Kaj ti je, deklca?«.

GLASBA

GLASBA Z VRTOV
SVETEGA FRANČIŠKA

Dvorana Frančiškanskega samostana na Kostanjevici

V torek, 12. junija ob 20.00 / Tina Gokovič - rog, Hermina Hudnik - klavir in Bor Zuljan - kitara.

V četrtek, 21. junija ob 20.00 / Jana Fajdiga - flauta in Meta Fajdiga - klavir.

Cerkev Frančiškanskega samostana na Kostanjevici

V torek, 26. junija ob 20.00 / Mešani pevski zbor Lojze Bratuš, Gorica. Zbovodnja: Bogdan Kralj.

Vstopnine ni. Prostovoljni prispevki so namenjeni za ohranjanje kulturnozgodovinskega bisera.

9. MEDNARODNI FESTIVAL KITARE

Lipica - Poročna dvorana, ob 20.30

V torek, 12. junija / Timi Krajnc (Slovenija), Marco De Biasi (Italija).

V sredo, 13. junija / Gaelle Solal (Francija).

V četrtek, 14. junija / Jure Zdovc, Sanja Plohl (Slovenija).

V petek, 15. junija / Jelica Mijanović (Crna gora), Vera Ogrizović (Srbija).

V soboto, 16. junija / Robert Sharpe, Duo Spiritoso (ZDA - Kanada).

V nedeljo, 17. junija / Duo McCleery - Stachowiak (Škotska - Belgija), Duo D'Antonio - Montanari (Italija).

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Gaetano Donizetti: »Don Pasquale«. / V okviru operne in baletne sezone 2006/07. Urnik: danes, 9. junija ob 20.30, jutri, 10. junija ob 16.00, v torek, 12., v sredo, 13., v četrtek, 14. in v petek, 15. ob 20.30 ter v soboto, 16. junija ob 17.00.

DOLINA

Na K'luži

V petek, 15. junija ob 21.00 / "Junjski večeri 2007" - Nastop skupine The Robles.

DOBERDOB

Na dvorišču pred župniščem

V nedeljo, 17. junija ob 20.00 / SKD Hrast prirreja Zaključni koncert. Gost večera bo Dekliški pevski zbor Radovič pod vodstvom Damijane Vončina.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Amfiteater Avditorija

Jutri, 10. junija ob 19.45 / TV Slovenija: »Spet doma«. Zaključna prireditve oddaje za Mariem Galuničem. Gostje: Omar, Saša Lendero, Natalija Verboten, Helena Blagne, Eva Černe, Kingston, Nuša Derenda, Atomik Harmonik, Rebeka Dremelj, Sebastian, Ylenia, Eroika, Žana, Tanja Žagar, Faraoni, Peter Grašo ter seveda Zvezde, ki plešejo.

TOLMIN

Knjižnica Ciril Kosmač - atrij

Danes, 9. junija ob 20.30 / Nastopila bosta Moški pevski zbor Poljubinj in koroški moški pevski zbor Vres iz Prevalj. Vstop prost.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V ponedeljek, 11. junija ob 20.00, Gallusova dvorana / Mednarodni večer šansonov - »La vie en rose«.

V četrtek, 14. in v petek, 15. junija ob 19.30, Gallusova dvorana / Orkester Slovenske filharmonije, Slovenski komorni zbor in Zbor Consortium musicum. Dirigent: George Pehlivanian. Solisti: Oksana Dyka - sopran, Mirjam Kalin - alt, Branko Robinšak - tenor, Luciano Batinič - bariton.

Šentjakobsko gledališče

V soboto, 16. junija ob 20.00 / Večer Flamenka - prireditve v organizaciji plesnega društva Flamenko.

RAZSTAVE

RAZSTAVE OB 100-LETNICI ROJSTVA
LOJZETA SPACALA

KOPER

Spacal in Istra - do 31. avgusta 2007 - Avla Pokrajinskega muzeja

KLANJ

Slike, kipi - do 30. julija 2007 - Galeri-

ja Mestne in Prešernove hiše
Dela na papirju - do 30. julija 2007 - Starišna dvorana Mestne hiše

Slike, dela na papirju - do 31. avgusta 2007 - Galerija Prešernovih nagajencev za likovno umetnost, Galerija Elektra, Elektro Gorenjska

KOPER, PIRAN, PORTOROŽ

Tapiserije, mozaiki - do 31. avgusta 2007 - Mestna galerija Piran, Galerija Loža Koper

Likovna oprema ladij - Vila San Marco Portorož

SAN VITO AL TAGLIAMENTO

Grafike - 10. junij - Cerkev sv. Lovrenca

ŠTANJEL

OSREDNJA SLOVESNOST - 15. junij - Grad Štanjel

Grafike - 15. junij - december 2007 - Galerija Lojzeta Spacala

Grafične miniature - 15. junij - 15. oktober - Galerija pri Valetovih

KOPER - Prodajna razstava - 16. junij - 15. september - Galerija Meduza

LJUBLJANA - Fotografija - 28. junij - 12. avgust 2007 - Mednarodni grafični likovni center

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella: do 15. julija bo na ogled razstava slik in glinastih kipcev umetnika Gilla Dorflesa. Urnik ogleda: od 9.00 do 18.00, od ponedeljka do sobote (razen od torkih, ko je muzej zaprt) in od 10.00 do 18.00 ob nedeljah.

Palača Gopčević: do 22. julija, bo vsak dan od 9.00 do 19.00 na ogled razstava aktov. (Na sliko).

Občinska razstavna dvorana: do 12. junija razstavlja Tullio Valente pod naslovom »Con gli occhi di cuore - Viaggio tra immagini e parole«. Odprto vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00.

Državna knjižnica: do 31. julija razstavlja posoški slikar Dario Delpin. Odprto od ponedeljka do petka od 8.30 do 18.30, ob sobotah od 8.30 do 13.30, ob nedeljah in praznikih zaprto.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

MILJE

Galerija Ugo Cara: do 22. junija razstavlja Giovanni Pulze »Angeli Metropolitan«. Odprto od torke do sobote od 17.00 do 19.00, ob četrtdkih od 10.00 do 12.00.

DOLINA

Torkla: "Junjski večeri 2007" - od 15. do 22. junija bo razstavljal Piero Conestabo.

OPČINE

Bambičeva galerija (Proseška ulica 131): do 30. junija bo razstavljal Akvarele Radko Okekič. Ogled je možen od ponedeljka do petka od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00.

REPEN

Galerija Kraška hiša: do nedelje, 10. junija bo na ogled razstava Leona Mahniča »Kras in kamen«. Urnik: danes, 9. junija od 19.00 do 21.00 in jutri, 10. junija od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00.

ZGONIK

Vinoteka: do 12. junija od 18.00 do 21.00 (razen ob ponedeljkih), razstavlja umetniki kraškega okraja in sicer: Nadia Bencic in Franka Kovačič Andolšek za Občino Devin - Nabrežina, Bogdan Butkovič za Občino Sovodnje ob Soči, Milan Bizjak in Štefan Pahor za občino Repentabor, Paolo Hrovatin in Gianfranco Volk za Občino Zgonik, Tatjana Tavčar in Domine Doctor (Marko Vodopivec) za Občino Dolina, Mirjam Kocjan za Občino Hrpelje/Kozina, Mojca Senegačnik in Damjan Švara za Občino Komen, Milovan Valič - Milko za Občino Miren - Kostanjevica.

GORICA

V galeriji Kulturnega doma: je do 30. junija odprta razstava »Fleurs« slikarja Claudija Pescija iz Bologne.

Palača Attems-Petzenstein (Trg De Amicis 2): do 19. avgusta, bo na ogled razstava Piranesi: vaze, svečniki, sarkofagi, svetila in antična okrasila. Odprto od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto. Odprto tudi 15. avgusta. Informacije na tel. 0481-547541 ali tel. 0481-547499 (musei@provincia.gorizia.it).

Na goriškem gradu bo do 28. oktobra

od torke do nedelje od 9.30 do 13.00 ter od 15.00 do 19.30, na ogled umetniška razstava z naslovom »Passaggi«.

ČEDAD

Cerkev S. Maria dei Battuti: do 17. junija je na ogled fotografska razstava Riccarda Toffoletija »Znotraj vasi. Nediške doline 1968«.

PASSARIANO

Vila Manin - Center sodobne umetnosti: do 10. junija bo razstavljal Michele Bazzana.

Vila Manin - Center sodobne umetnosti: do 30. septembra bo razstavljal Hiroshi Sugimoto.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom: na ogled je razstava kipov Milenka Kočevarja.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogojca: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je razstava z naslovom »Ohraniti preteklost - ustaviti čas za danes in jutri« (predstavitve konservatorskih in restavratorskih delavnice Goriškega muzeja) od ponedeljka do petka od 8.00 do 15.00. Razstavo so pripravili Jana Šubic Prisljan, Ana Sirk Fakuč, Davorin Pogačnik in Vanda Bratina. Najavljene skupine si lahko muzejsko zbirko ogledajo tudi izven urnika; informacije na tajništvo Goriškega muzeja (tel. 003865-3359811).

Avla hotela Sabotin: / na ogled je fotografska razstava sprejetih in nagajenih del 8. fotografskega natečaja Fotohit Sabotin z naslovom Podobe okusnega.

NOVA GORICA

Paviljon poslovnega centra HIT (Delpinova 7a): vsak dan od 10.00 do 19.00 je do 25. junija na ogled razstava slik Andrejke Čufer z naslovom Rože.

Mestna galerija Nova Gorica (Trg Edvarda Kardelja 5): na ogled je razstava kustosinje Kadvije Figelj »Universe of Art / Vsemirje umetnosti«. Odprto do 28. junija z urnikom: od ponedeljka do petka od 9.00 do 13.00 in od 15.00 do 19.00; ob sobotah od 9.00 do 12.00; ob nedeljah in praznikih zaprto.

Muzejske zbirke Goriškega muzeja so odprte s poletnim urnikom: grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8.00 do 19.00, sobota zaprto, nedelja, prazniki od 13.00 do 19.00; Sv. Gora so-

bota, nedelja, prazniki od 10.00 do 18.00; grad Dobrovo ponedeljek zaprto, od torke do petka od 8.00 do 16.00, sobota, nedelja, prazniki od 13.00 do 17.00; Kolodvor od ponedeljka do torke v skladu z urnikom Turistične agencije Lastovka, sobota od 12.00 do 19.00, nedelja od 10.00 do 19.00. Za ostale muzejske zbirke je urnik nespremenjen. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika. Za informacije in najave lahko obiskovalci pokličejo na tajništvo Goriškega muzeja, tel. 003865-3359811.

Goriška knjižnica Franceta Bevka, gostuje razstavo Pol stoletja, ki obeležuje lansko petdesetletnico delovanja Centra za konserviranje in restavriranje gradiv, ki deluje v okviru Arhiva Republike Slovenije. Avtor razstave je vodja Centra za konserviranje in restavriranje dr. Jedert Vodopivec. Razstava bo na ogled do 20. junija.

DOBROVO

Grad Dobrovo: od četrta, 14. junija, (otvoritev ob 20.00), bo v priredbi Branke Sulčič na ogled razstava »100 let bohinske proge«.

IDRIJA

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00, Turistično informacijski center Idrija odprto od 8.00 do 16.00, ob sobotah od 9.00 do 12.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LOKAVEC

Kovaški muzej: Orodje in oprema, stalna razstava.

LJUBLJANA

Muzej novejšje zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprto od 10.00 do 18.00.

TRENITA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

AVSTRIJA

CELOVEC

Galerija Alpe-Adria: »Art Tansania« - Umetnost iz vzhodne Afrike. Razstava je odprta do vključno 16. junija 2007 vsak dan razen ob ponedeljkih od 10.00 do 18.00.

TINJE

Dom prosvete »Sodalitas«: na ogled je razstava »Oblike in postave iz kamna« (razstavlja tečajniki Tinjskega tečaja).

PARIZ - Jutri pričakovan moški finale

Za konec posladek z dvobojem Federer - Nadal

Švicar v polfinalu po trdem boju boljši od Rusa Davidenka, Nadal pa od Srba Djokovića

PARIZ - Švicar Roger Federer in Španec Rafael Nadal sta finalista odprtega prvenstva Francije v Parizu, letošnjega drugega turnirja za veliki slam. Federer, prvi nosilec turnirja, je v včerajšnjem prvem polfinalnem dvoboju premagal četrtpostavljenega Rusa Nikolaja Davidenka s 7:5, 7:6 (5) in 7:6 (7), medtem ko je Nadal, drugi nosilec in dvakratni zmagovalec tega turnirja v drugem polfinalnem obračunu ugnal šestpostavljenega Srba Novaka Djokovića s 7:5, 6:4 in 6:2.

Federer, 25-letni teniški igralec iz dežele sira in čokolade, je v svoji bogati karieri osvojil že deset turnirjev za veliki slam (štirikrat je slavil v Wimbledonu, po trikrat pa v Melbournu in New Yorku), a še nikoli pariškega Roland Garrosa. Po včerajšnjem polfinalnem zmagovalstvu nad Davidenkom je naredil velik korak k osvojitvi edine manjkajoče lovorike v svoji bogati zbirki, jutri pa se bo pomeril z Nadalom, v zadnjih letih absolutnim kraljem peščenih igrišč, ki mu je že na lanskem pariškem turnirju onemogočil vstop med teniške nesmrtnike.

Roger Federer je za polfinalno zmago potreboval 3 ure in 1 minuto. V tem maratonu treh nizov mu je bil leto dni starejši Davidenko povsem konkurenčen, s kančkom sreče pa bi lahko naporen in zahteven dvoboj naredil še bolj dramatičnega in negotovega. Rus je imel še največjo priložnost v tretjem nizu, ko je že vodil s 5:3 in imel servis, vendar je Švicar dokazal svojo teniško veličino in se s hladnokrvno ter strpno predstavo izvil iz neprijetnega položaja in v devetem medsebojnem dvoboju dosegel še deveto zmago nad Davidenkom.

Drugi polfinalni dvoboj je bil izenačen v uvodnih dveh nizih, v tretjem pa je prvi favorit turnirja povsem razorožil Djokovića, ki so mu prireditelji odprtega teniškega prvenstva Francije prav včeraj podelili priznanje za "teniško odkritje leta". Oba teniška igralca sta začela silovito, za vsako točko sta se morala krvavo potruditi, več lucidnosti in natančnosti pa je bilo vendarle na strani teniškega igralca s Pirenejskega polotoka, ki bo po današnjem zmagovalstvu v nedeljo naskakoval tretjo zaporedno zmago na Roland Garrosu. V medsebojnih dvobojih vodi Nadal v zmagah s 7:4, a zadnji dvoboj na turnirju v nemškem Hamburgu je na pešeni podlagi dobil Federer.

Rafael Nadal, kralj peščenih igrišč, bo v jutrišnjem finalu igral proti Rogerju Federerju

NOGOMET - Euro 2008, po napadu na nemškega sodnika Fandla Uefa kaznovala Dansko in dodelila zmago s 3:0 Švedski

NYON - Disciplinska komisija Evropske nogometne zveze (UEFA) je za zeleno mizo odločila, da se je kvalifikacijska tekma za Euro 2008 med Dansko in Švedsko, ki se je sicer končala s 3:3, a je bila v Kopenhavnu v 89. minuti po napadu gledalca na nemškega sodnika Herberta Fandla prekinjena, končala z zmago s 3:0 za Švedsko. Ob tem bo morala krovna danska nogometna organizacija v blagajno UEFA prispevati še 100.000 švicarskih frankov (61 tisoč evrov) denarne kazni, naslednje štiri domače tekme pa bo morala odigrati vsaj 250 km daleč od Kopenhavna.UE-

FA je s tremi tekmami suspenza na mednarodnih tekmah kaznovala tudi danskega veterana Christiana Poulsena, ki mu je sodnik tik pred koncem tekme pokazal rdeč karton, le malo zatem pa je na nogometno igrišče vdrl navijač in napadel Fandla.

Danska nogometna zveza (-DBU) se je takoj po izrečenju kazni že odzvala in napovedala pritožbo, saj naj bi bile izrečene kazni disciplinske komisije UEFA »prestroge«. »To je izjemno stroga kazen, ki ji ni primera,« je dejal generalni sekretar DBU, Jim Stjerne Hansen, ki je obenem tudi podpredsednik disciplinske komi-

sije UEFA, a je bil z včerajšnjega zasedanja razumljivo izključen. Prav Hansen je danski zvezi svetoval, naj se pritoži, saj naj bi imela dobre osnove za milejšo kazen.

Medtem pa je predsednik krovne švedske nogometne organizacije Lars-Ake Lagrell pozdravil odločitev UEFA. »To je bila pričakovana kazen za takšen prekršek,« je dejal Lagrell.

Po tej zmagi brez boja Švedska vodi s 18 točkami v skupini F, Španija pa zaostaja za tri točke. Danska je z desetimi točkami in s tekmo manj na četrtem mestu.

Kolesar Vanderbroucke poskusil narediti samomor

MILANO - Belgijski kolesar italijanskega profesionalnega moštva Franck Vanderbroucke je poskusil narediti samomor. Belgijec si je vbrizgnil v žile raznovrstna zdravila. Čisto naključno ga je rešil prijatelj športnega vodje Palmira Masciarellija. Vodstvo moštva pa ni povedalo, zakaj je Belgijec poskusil narediti samomor.

Mexes za Romo do leta 2011

RIM - Francoski nogometni branilec Philippe Mexes bo tudi v naslednjih štirih sezonah branil barve letošnjega podprvaka Rome. Za usluge 25-letnega nogometaša sta se močno zanimala italijanski Inter iz Milana in španski Real iz Madrida, vendar se je Mexes odločil, da bo v večnem mestu ostal do leta 2011. Mexes je v italijansko prestolnico prišel leta 2004, pred tem pa je igral za Auxerre. Po novi pogodbi bo zaslužil 2,5 milijona evrov na sezono.

Grbić odslej za Trento

Eden najboljših odbojkarjev na svetu Srb Nikola Grbić bo v prihodnji sezoni branil barve italijanskega A1 ligaša Itas Diatec Trento. Grbić, ki je podpisal dvoletno pogodbo, se je letos s Piacenzo (bil je soigralec Števerjanca Loris Manija) uvrstil v finale.

Slovenski odbojkarji boljši od Česke

Slovenski odbojkarji so v peti tekmi evropske lige, tokrat so prvič igrali pred domačimi gledalci, dosegli še tretjo zmago. Proti reprezentanci Češke so slavili s 3:2. S Čehi se bo Slovenija pomerila tudi danes, tekma bo v ljubljanskem Tivoliju s pričetkom ob 17. uri.

Eurafricasoftball '07 v Vidmu

Danes (do 16. junija) se bodo v Vidmu in na Gorškem (tudi v Ronkah, Štaranu in Redipuglii) začele olimpijske kvalifikacije v softballu (ženska varjanta baseballa). Zmagovalec bo prihodnje leto na Olimpijskih igrah v Pekingu zastopal Evropo in Afriko.

Siena in Bologna v finalu

Košarkarski prvotigaš Montepaschi iz Siene je v četrtem polfinalu končnice za naslov premagal rimsko Lottomatico in si tako zagotovil nastop v finalu. Končni rezultat je bil 49:70. Sinočnji polfinalni izid: Bologna - Milano 81:73 (3:1).

INTERVJU - Vratar Triestine Generoso Rossi

Nismo računali, da nam bodo vrnili točko

»Konec koncev pa je tako tudi prav. Ne bi bilo pošteno, če bi nam vrnili točko krog pred koncem« - V Piacenzi mora Triestina jutri osvojiti vsaj točko

Eden izmed najuspešnejših trenerjev vseh časov in Tržačan po rodu Nereo Rocco je vedno pravil: »Dajte mi kakovostnega vratarja in srednjega napadalca, na vse ostalo pa bom mislil jaz.« Ta stavek jasno kaže na pomem, ki ga ima pri nogometu vratar. Marsikaj je vratar odločal o naslovu in obstanku, o uspehu ali neuspehu, o zmagi ali porazu. Triestina ima z Generosom Rossijem kar dobro krit ta položaj; verjetno gre iskati razloge za skromno prvenstvo Tržačanov drugod. Sicer je v tem prvenstvu tudi Rossi naredil nekaj napak, a brez njega bi bila Triestina še nižje na lestvici. In jutri v Piacenzi bo moral Gege vrhunsko braniti, če želi pomagati soigralcem do odločilne točke. Prav tiste točke odbitka, ki jo športno sodstvo ni vrnilo Triestini. Vse prej kot nepričakovana odločitev, kot potrjuje Rossi sam: »Sploh nisem pričakoval kakega darila s strani arbitražnega sodišča. Konec koncev pa je tako tudi prav. Ne bi bilo pošteno, če bi nam vrnili točko krog pred koncem prvenstva. Preveč bi vplivali na regularnost samega. Ko igraš celo prvenstvo s to točko odbitka, se

enostavno sprijazniš s tem. Sami se bomo morali rešiti.«

S kakšnimi občutki odhajate v Piacenzo?

Občutek je tak, kot ga imajo vojaki, ko gredo v bitko. Naš edini cilj je vsaj točka. Alternativ ni. Nihče od nas neče podaljšati prvenstva še za dva tedna. Vsi želimo po tako dolgem in zahtevnem prvenstvu čimprej na počitnice.

Vratarji trenirate večkrat sami, lahko pa opazujete soigralce in sodite, kako trenirajo. Je bila priprava dobra?Vsi so se temeljito pripravljali na odločilno srečanje. Koncentracija je že na višku, prepričani smo, da Piacenza ni nepremagljiva. Verjamemo v svoje sposobnosti in možnost presenečenja.

Nihče pa ne more zanikati dejstva, da je po dobrem prvem delu sezone je prišlo do padca.

Številke to potrjujejo. Mislim, da so v prvi vrsti na neuspešne nastope vplivale številne poškodbe. Imamo krajšo klop od ostalih ekip, omejen izbor pa nas je zelo pogojeval. Ob tem ne moremo zanikati, da

so imeli nekateri izmed nas v drugem delu občutno nižji standard igre, tudi zaradi slabe fizične forme. Mislim pa, da je sedaj stanje boljše. A žal se moramo krog pred koncem še boriti, čeprav si nihče od nas ne bi mislil, da bo pot do obstanka tako strma.

Kaj pa misliš o nasprotniku?

Piacenza je zelo solidna ekipa, ki je tako kot mi izredno motivirana, saj bi si z zmago zagotovila igranje končnice za napredovanje. Če zbereš v prvenstvu 67 točk ni slučaj. Tudi v prvem delu v Trstu smo lahko vsi spoznali, da gre za kakovostno moštvo, ki igra ob tem tudi prijeten in dopadljiv nogomet. Pred nami je zelo zahtevno srečanje, a to že dobro vemo.

Če pride do igranja končnice za obstanek, kateri ekipi bi se rad izognil?

O teh zadevah sploh nočem razmišljati. V Piacenzo odhajam s prepričanjem, da mi na tako vprašanje ne bo treba odgovarjati niti v prihodnje. Če pa se bodo uresničili najbolj črni pogledi, takrat bomo razmišljali o tem. A bodimo optimisti...

Iztok Furlanič

Vratar Gegè Rossi je krstni nastop v B ligi opravil v sezoni 2000-01 z Venezio. Pred prihodom v Trst, kjer igra drugo sezono, je branil barve Barija, Lecceja, Siene in angleškega Queen's Park Rangersa

ODBOJKA - Selektor Massimo Barbolini objavil seznam reprezentantk

Kontovelka Sandra Vitez na spisku za Grand prix

V prvi kvalifikacijski etapi v Veroni bo Italija igrala proti Braziliji, Nizozemski in Tajvanu

Selektor italijanske ženske odbojarske reprezentance Massimo Barbolini je na seznam 19 igralk za letošnji grand prix, ki ga je poslal mednarodni odbojarski zvezi FIVB, vključil tudi slovensko igralko Sassuola Sandro Vitez, s čimer je izpolnil obljubo, da jo bo še poklical med »azzurre«. Reprezentanca za grand prix je prenovljena, v njej ni nekaterih udeleženk zadnjega svetovnega prvenstva na Japonskem. Manjkajo Togutova, Piccininijeva, Centonijeva, Rinierijeva, Paggijeva in Cardullova, ki bodo poleti vadile v Italiji. Prvič je v ekipi tudi kubanska tolkačica z italijanskim potnim listom Taimarys Agüero. Grand prix je za ženske to, kar je za moške Svetovna liga. Na njem nastopajo štiri evropske, štiri ameriške in štiri azijske reprezentance, sklepni »final six« pa bo letos od 22. do 26. avgusta v Ningboju na Kitajskem. V prvi kvalifikacijski etapi, ki bo v Veroni od 3. do 5. avgusta, bo Italija igrala proti Braziliji, Nizozemski in Tajvanu.

Za odbojkarico s Kontovela, ki se temeljito pripravlja na jutrišnji prvi finalni dvoboj končnice prvenstva A2 lige proti Rimu, bo to nov izziv. »Zelo sem zadovoljna, da je selektor Barbolini držal obljubo. To pomeni, da bom morala poleti še toliko bolj trenirati in si izboriti mesto v članski reprezentanci.«

Selektor Barbolini je izbral naslednje igralko: Simona Gioli, Valentina Arrighetti, Paola Croce, Sandra Vitez, Sara Anzanello, Valentina Fiorin, Martina Guiggi, Jenny Barazza, Manuela Secolo, Stefania Dall'igna, Serena Ortolani, Taimarys Agüero, Francesca Ferretti, Eleonora Lo Bianco, Antonella Del Core, Federica Stufi, Giulia Rondon, Monica De Gennaro, Greta Cicolari.

Sandra Vitez je že marca letos oblekla dres ženske članske reprezentance na tekmi zvezd »All stars« v Milanu

NOGOMET

»Il Giulia«: izpadel tudi Primorec

Primorec - Opicina 2:3 (1:3)

PRIMORČEVA STRELCI: Micor in Snidar.

PRIMOREC: Busan, Emili, Manfreda, Santi, Braini, Palmisano (Meola), Parisi, Laghezza (Krevatin), Micor, Cadel, Snidar, trener Sortrentino.

Trebenski Primorec je tesno izgubil proti Opicini in tako zapustil prizorišče svetovanskega turnirja »Il Giulia«, ki ga organizira tržaško društvo San Giovanni. V prvem polčasu so »rdeče-beli« igrali slabo in Opicina je že vodila s 3:1.

V drugem delu so igralci trebenskega društva igrali nekoliko bolje in s kančkom sreče bi lahko izenačili. Nasprotnikovo mrežo sta tokrat zatresla napadalca Micor in Snidar (slednji je na posodo, letos je igral pri Villi).

ROLKANJE - Tekma državnega pokala v organizaciji Mladine

V Križu vsi najboljši

Start jutri ob 9.30 pri Bajti - Nastopilo bo nad 150 tekmovalcev - Proga je zelo tehnična

Vrhunski rolkarji radi primerjajo kriško progo 3. preizkušnje rolkarskega italijanskega pokala z dirko formule ena v Montecarlou. »Obe sta zelo tehnični, razgibani in hitri,« je dejal 29-letni David Bogatec (na sliki levo), tekmovalac in odbornik kriške Mladine, ki bo v nedeljo organizirala (pod pokroviteljstvom Zadrúžne kraške banke, Zahodnokraškega rajonskega sveta, Občine Zgonik in ZSŠDI) že tradicionalno rolkarsko tekmo, ki hkrati velja za mednarodni Grand Prix Alpe Jadran in za Trofejo Salice Grand Prix Italija. Start mladinskih kategorij bo ob 9.30 pri Bajti, na cesti med Trnovco in Samatorco. Najboljše ženske tekmovalke bodo startale ob 10.30, najboljši moški rolkarji pa ob 11.30. Krožna proga Bajta, Salež, Samatorca je dolga 3,5 kilometra. Srednja hitrost naj bi se sukala okrog 35 km/h, pri spustu pri Samatorci pa tudi od 55 do 60 km/h. »Proga je precej spektakularna in živahna,« je dodal Bogatec. Vsega skupaj se je prijavi petindvajset društev (od 150 do 170 tekmovalcev

vseh starosti), v glavnem italijanska, slovenska in hrvaška ter eno tudi s Poljske. Kriška preizkušnja je med rolkarji precej priljubljena. Nastopili pa bodo vsi najboljši italijanski rolkarji, saj so v polnem teku selekcije za nastop v državni reprezentanci. Tekmovalci Mladine so favoriti v več kategorijah. Pri članicah bo skušala prva prečkati ciljno črto domača svetovna prvakinja Mateja Bogatec. Pri moških pa bo imel David Bogatec nekoliko težjo nalogo. Kosilo in nagrajevanje (ob 14.30) bo v Domu Alberta Sirka v Križu.

Zaprta cesta pri Bajti, Saležu in Samatorci

Predstavniki sil javnega reda sporočajo, da bosta jutri od 9. ure do 13.30 (oziroma do konca rolkarske dirke, ki jo organizira kriška Mladina) zaprti pokrajinski cesti številka 6 (od Bajte do mejnega prehoda Gorjansko) in 18 (pri Saležu).

NAŠ POGOVOR - Krasovka Tjaša Kralj, namiznoteniška državna prvakinja v 3. kategoriji

Zmagala je natanko 30 let po mami Nevi

Sanja, da bi čimprej prestopila v prvo ekipo, v A1 ligo - Ko ji oče sledi, vedno zmagava - Po končani šoli na ekonomijo ali pravo - Njen vzornik je Roger Federer

Šestnajstletna Krasovka namiznoteniška igralka Tjaša Kralj velikih priložnosti praviloma ne zamuja. Leta 2005 je na državnem prvenstvu v 4. kategoriji zmagala v posamični konkurenci, v dvojicah in mešanih dvojicah, lani je bila skupaj s klubsko tovarišico Ireno Rustja v 3. kategoriji prvakinja v dvojicah. Na letošnjem prvenstvu v Terniju pa je dosegla svoj doslej največji uspeh. Postala je državna prvakinja 3. kategorije. Zadnjič je to pri Krasu pred dvema letoma uspelo Evi Carli.

Tjaša se je v boj podala kot pravi »outsider«, zato je njena zmaga popolno presenečenje, nikakor pa ni naključna, saj je letos zelo dobro igro pokazala tudi v prvenstvu B lige, v katerem je kak poraz doživela kvečjemu proti drugokategorničkam.

»Tjaša je na treningih redna in prizadevna in je hkrati tudi uspešna dijakinja. Fizično je zelo vzdržljiva, kar ji je kot obrambni igralki v veliko pomoč, trener Feng Linag pa si prizadeva, da bi izboljšal njeno tehnično podlago in ji vcepil elemente napadalne igre,« je o Kraljevi povedala tehnični vodja

zgoniškega kluba Sonja Milič, sicer absolutna državna prvakinja v letih 1976 in 1979. Kaj Tjaša pravi o sebi lahko preberete v naslednjih vrsticah.

Si pričakovala takšen uspeh?

»Sploh ne. Kvečjemu sem upala na uvrstitev med prvih osem ali na tretjo stopničko. O zmagi sem lahko samo sanjala. Teden dni pred prvenstvom sem celo zbolela, nisem bila optimalno pripravljena, podvomila sem v svoje možnosti, a se mi je le posrečilo. Igrala sem dobro, imela sem tudi kanček sreče.«

V polfinalu si igrala proti svoji nekdanji soigralki Chiari Miani. Je bilo težko?

»Ni bilo lahko, saj sva še pred dvema sezonama igrali skupaj v C ligi. Pred prvenstvom sem proti njej letos igrala dvakrta in obakrat izgubila. Tokrat je bilo k sreči drugače. Pričakovala sem, da me v finalu čaka Schieranova, dobila pa sem Missinatovo, kar mi je bolj ležalo.«

Kaj pa takoj po zmagi?

»Objela sem očeta. Ko mi on sledi na tekmovalnih, vedno zmagam! Poleg tega je letos minilo natančno 30 let, odkar je isti

kategoriji zmagala tudi moja mama Neva Rebula.«

Si torej igralka po družinski tradiciji.

»Ja, čeprav je bil moj oče nogometaš.«

Tvoj trener je Liang Feng.

»Tudi njemu se moram zahvaliti, če sem zmagala. Zelo dobro se razumeva, njegov odnos je prijateljski, zna delati z nami.«

Kateri je tvoj namiznoteniški cilj.

»Prva ekipa, A1 liga, to so sanje vsake igralko. Upam, da mi bo uspelo.«

Na državnem prvenstvu bi lahko kot zmagovalka 3. kategorije svojo pot nadaljevala v drugi, ampak si se vrnila domov. Zakaj?

»Zaradi šole. Končala sem 3. razred trgovskega zavoda Zois in sem zdaj na delovni praksi. Računam pa, da bom v 2. kategoriji prestopila po objavi naslednjih računalniških lestvicah zveze.«

In v njej zmagala kot letos.

»To pa bo v 2. kategoriji veliko težje.«

Vemo, da si obrambna igralka. Kateri pa so sicer tvoje glavne lastnosti?

Tjaša Kralj, na zmagovalnem odru, je letos končala 3. razred tržaškega trgovskega zavoda Žiga Zois

»Sem umirjena in se zlepa ne vdam.«

Si že razmišljala o tem, kam se boš usmerila po končani višji srednji šoli?

»Vsekakor na univerzo. Trenutno sem razpeta med ekonomijo in jusom.«

Kolikokrat na teden treniraš?

»Redno štirikrat, poleg tega enkrat na teden obiskujem še tečaj angleščine.«

Kaj pa v prostem času?

»Berem, trenutno najstniške knjige, ker sem »malo v krizi«, sicer dosti poslušam glasbo, skupino Queen, skupino Red Hot Chili Pepper's in na splošno britansko rock glasbo.«

Danes na Opčinah bodo predstavili Alejnjkova...

Repenski nogometni klub Kras bo danes popoldne (ob 16. uri) v kavarni Vatta na Opčinah tudi uradno predstavil novega trenerja, 46-letnega Belorusa Sergeja Alejnjkova, nekoč slavnega reprezentanta Sovjetske zveze in igralca Juventusa. Alejnjkova bo predstavil Krasov športni vodja Goran Kocman.

...in zaključna akademija Borovih plavalcev na Alturi

Letošnjo sezono bodo danes popoldne (ob 17. uri) v bazenu na Alturi v Trstu uradno zaključili tudi plavalci tržaškega PK Bor. Nastopili bodo vsi otroci, od četrtega pa vse do štirinajstega leta starosti. Plavalni del bo obsegal razna tekmovanja, prikaz nekaterih spretnosti in štafeto. Sledilo bo nagrajevanje in krajša zakuska.

Cicibani: Kras končal z zmago

Kras - Gallery B 9:0 (3:0, 1:0, 5:0) STRELCI: Vidali 4, Cherin 2, Kosovel, Kocman in avtogol.

KRAS: Gregori, Perelli, Cherin, B. Samsa, Kosovel, M. in T. Leghissa, Daneluzzo, Vidali, Kocman, trener Pahor. Krasovci cicibani so letošnjo sezono (v ponedeljek jih sicer čaka že nogometni kamp) končali z visoko zmago. Na turnirju Galleryja v Vižovljah so premagali domačo ekipo in se tako uvrstili prvi v skupini. Krasovci so igrali dobro. V napadu se je zopet izkazal Kristjan Vidali, v obrambi pa sta dobro igrala Bor Samsa in Manuel Kosovel.

Jutri na Proseku spet Stari - Mladi

Na Proseku bodo jutri ob 16. uri - po večletnem premoru - obnovili nogometno tradicijo: tekmo med Starimi in Mladimi, to je med poročenimi in neporočenimi nogometaši. Ob domačem nogometnem društvu Primorje je organizatorsko vlogo letos prevzel mladinski krožek Prosek-Kontovel, ki bo tudi prispeval krdelo mladcev ekipi neporočenih. Drugo absolutno novost predstavlja kraj spopada. Doslej so se Stari in Mladi vedno spopadali na stadionu na Veliki Rouni, letos pa se bodo preselili nekaj sto metrov stran, na igrišče centra Ervatti. Na lepi in mehki travici bo manj odrgnin in tekle bo manj krvi, so miroljubno novost opravičili organizatorji. Priznani bo imel vsekakor tradicionalne okvire. Med protagonisti bodo tudi tokrat proseška godba na pihala, ki bo zaigrala zmagovalcu, okinčan voz z zmagovalci na krovu, ki ga bodo morali porivati poraženci, ter seveda kalamari in fižol, ki jih bodo delili zmagovalcem in poražencem na prazniku na Balancu.

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

EDINOST

GLASILO POLITIČNEGA BODIŠČA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO

Goriško trgovsko-obrtno društvo je te dni priredilo zaključni večer v dvorani hotela »Pri zlatega Jelenu« v Gorici. Društveni predsednik Medved je po uvodnem pozdravu predaval o temi »Trgovec kakor prodajalec«, medtem ko je tajnik gospod Kopač spregovoril o minulih volitvah v goriškem mestu.

Kopač je v svojem govoru obžaloval dejstvo, da se veliko slovenskih volilcev ni odpravilo na volišča; na tak način so goriški Slovenci izgubili priložnost, da bi odstranili »laškega« kandidata. »Da se je ta nastop kolikor toliko častno izvršil, na tem se imamo v prvi vrsti zahvaliti stanovskim tovarišem trgovcem in obrtnikom ter slovenskim delavcem (izvzemši prišaste socijalne demokracije),« je poudaril tajnik Kopač in svoj govor zaključil s priporočilom, naj se čimprej prične delati na tem, da se na pri-

hodnjih volitvah ne bo ponovilo, kar se je na teh. Prisotni so tako društvenemu predsedniku Medvedu kot tajniku Kopaču burno ploskali in se z njima strinjali.

Edinost je nekaj prostora namenila tudi problemu bodoče, izključno italijanske trgovske šole v Gorici. »V razgovor je prišlo tudi vprašanje o bodoči trgovski šoli, ki se ima vstanoviti v Gorici z državno in deželno podporo, katero šolo hočejo imeti Lahi izključno italijansko.

Navzoče je ta vest tako razburila, da so zahtevali, naj odbor skliče izreden občni zbor, na katerem se mora odločno protestirati proti tej nakani. Končno je predsednik zahvalil društvenike, ki so se tako marljivo vdeleževali prijeteljskih sestankov s poučnimi predavanji in je izrekal nado, da se v jeseni zopet snidejo še v obilnejšem številu.«

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Te dni je tudi Trst slavnostno proslavil enajsto obletnico ustanovitve italijanske republike. V vojašnici v Ulici Rossetti je že v dopoldanskih urah potekala vojaška svečanost, med katero so julijskim bojevnikom podelili šestindvajset medalj za vojaške zasluge.

General Ferrari, poveljnik tržaške posadke, je v krajšem govoru poudaril pomen 2. junija, nato pa se je pričela parada raznih vojaških oddelkov, ki so bili postrojeni na velikem dvorišču vojašnice.

Opoldne je vladni generalni komisar dr. Palamara, ki je bil tudi prisoten na vojaški svečanosti, priredil na prefekturi sprejem, katerega se je udeležilo okrog petsto povablencev; med njimi so bili predstavniki vojske, sodišča, člani diplomatskega zbora, tržaški župan z odborniki, župani okoliških občin, predstavniki univerze, vseh političnih strank, bojevniki in

partizanskih organizacij, trgovinske zbornice in drugih ustanov ter organizacij. Sprejem je trajal eno uro.

Obletnico republike so praznovali tudi »Amici del mondo« in sicer na svojem zborovanju, ki so se ga na iniciativo radikalne stranke udeležili predstavniki PSDI, PRI in PSI.

Na dvorišču ljudskega doma v Ulici Maddonnina je o republiki in o republiški ustavi govoril senator in član osrednjega vodstva KPI Pietro Secchia, ki je predvsem poudaril, da je italijanska republika zrasla iz borbe in krvi svojih najboljših sinov.

Prikazal je vse žrtve, ki jih je italijansko ljudstvo doprineslo v borbi za ustanovitev republike in pri tem še posebej poudaril, da se je ta borba začela takoj po letu 1921, o čemer pričajo številni procesi, na katerih so bili sojeni in obsojeni italijanski antifašisti.

FILMI PO TV

Sobota, 9. junija, canale 5, ob 23.40

Piazza delle Cinque lune

Režija: Renzo Martinelli
Igrajo: Donald Sutherland, Giancarlo Giannini In Stefania Rocca

Sodniku v Sieni izročijo neljubo darilo. Star in obrabljen filmski posnetek, ki je leta 1978 ovekovečil vse, kar se je 9. marca pripetilo na ulici Fani. Dokaj samosvoji predstavnik italijanske filmske scene, se je še enkrat lotil ugrabitve Alda Mora. Svojo »spy story« je razvil s pomočjo devetdesetih let dobila tudi novo filmsko obdelavo, pri kateri sodeluje cela vrsta priznanih ženskih igralk. Pripoved pa je v resnici vedno ista in življenje štirih sester Jo, Meg, Amy in Beth ter njihovo spoznavanje življenjske sreče in grenkobe ostaja vedno enako privlačno.

Nedelja, 10. junija, canale 5, ob 15.35

Piccole donne

Režija: Gillian Armstrong
Igrajo: Winona Ryder, Susan Sarandon, Trini Alvarado, Kirsten Dunst

Ena najbolj priljubljenih povesti vseh časov, s katero je že avtorica Louisa May Alcott dosegla neverjeten uspeh, je v začetku devetdesetih let dobila tudi novo filmsko obdelavo, pri kateri sodeluje cela vrsta priznanih ženskih igralk. Pripoved pa je v resnici vedno ista in življenje štirih sester Jo, Meg, Amy in Beth ter njihovo spoznavanje življenjske sreče in grenkobe ostaja vedno enako privlačno.

Petek, 15. junija, Rai 3, ob 01.20

Mezzanotte nel giardino del bene e del male

Režija: Clint Eastwood
Igrajo: John Cusack, Kevin Spacey in Jack Thompson

V mestecu Savannah se v najboljši mestni vili prireja največja božična proslava daleč naokoli. Vsi so elegantni, v smokingih in svečanih toaletah. Nato pa strel. Prijazni gostitelj Williams ustrelji enega od gostov. Zabava je končana, prične se kriminalka. Williams naj bi umoril svojega ljubimca Billyja. Novinarja Kelsyja posebej očara svojevrstna zabava in odloči, da bo slovesnemu praznovanju posvetil tudi daljši članek. Ko pa pride do umora, se kot pra-

vi detektiv posveti raziskovanju srhljivega dogodka. (Iga)

Ponedeljek, 11. junija, Rai 1, ob 21.10

Nemico pubblico

Režija: Tony Scott
Igrajo: Will Smith, Gene Hackman, Jon Voight, Regina King in Lisa Bonet

Na zatožni klopi so tokrat obveščevalne službe. Dosledno namreč prikivajo neljubo resnico, umor znane politične osebnosti. Za njihov »greh« pa naključno izve bojeviti odvetnik, ki neutrudno dreza v sršenje gnezdo in se ne boji neljubih posledic.

Sreda, 13. junija, Rai 1, ob 02.05

Indagine su un cittadino al di sopra di ogni sospetto

Režija: Elio Petri
Igrajo: Gian Maria Volonte in Florinda Bolkan

Šef rimske policije si želi dokazati teorijo, da lahko vsakdo opravi okrutni umor, ne da bi ga pri tem odkrili. Javnost tako izve o smrti Auguste Terzi, čudovite ženske, ki ji je nekdo nepravilno sodil. Preiskave gredo seveda v vse smeri, a policijskemu predstojniku ne stopijo na prste. Naposled se sam prijavijo policiji. Za glasbeno kuliso dela je poskrbel Ennio Morricone.

Petek, 15. junija, La 7, ob 21.30

Le ali della libertà

Režija: Frank Darabont
Igrajo: Tim Robbins, Morgan Freeman, James Whitmore

Andyja so policijske oblasti osumile in obsodile za umor mame in njenega ljubimca, za katero pa se nadebudni bančni funkcionar vse do zadnjega proglašja za nekrivega. Niti v zaporu pa se Andyju ne godi najboljšje, saj ga ostali jetniki žalijo in nadlegujejo, kot se ponavadi obnašajo z najhujšimi kriminalci. Za usodo nesrečnega osumljenca pa se kaj kmalu zavzamejo stražarji. V svojevrstnem zaporniku namreč najdejo enkratnega finančnega svetovalca.

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI PRIREDITEV

SESTAVIL LAKO	KDOR STANUJE V ZASILNI STAVBI	NOVA CELINA	MUSLIMANSKI POSTNI MESEC	ODISEJEVA DOMOVINA	REKA V VZHODNI ANGLIJI	KRŠTEV BOŽIJI ZAPOVEDI	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	ITALJANSKI PESNIK IN PISATELJ (TRAIANO)	SLOVENSKA IGRALKA RINA	KOLO BREZ SOGLASNIKOV	AMERIŠKI DRAMATIK (PAUL ELIOT)	AMERIŠKI REŽISER (MARTIN)	NEPREMOČLJIVA SPORTNA VETROVKA	MEHANIČNI KLAVIR	IVAN LENDL	PRISTANIŠČE NA JAPONSKEM	FRANCOSKI SLIKAR, JUD. RODU (YAACOV)	ROJAKI, DOMACINI	SREDNJEVEŠKI NAZIV ZA ARABCE	IVAN BRATKO
ANGLEŠKI PISATELJ (MAURICE)							ZIVLJENJEPIS										GRŠKA CRKA			
NEPROFESIONALC							ZDRAVI USESNE BOLEZNI MIŠI PODOBEN SESALEC										JADR. OTOK TOVARNIA S HMELJEM IN SLADOM			
OSTANEK, PREOSTALOST									ZNAN ANGLEŠKI KOLIDŽ MINATTI IVAN						MAJHNA ZAJEDAVKA FR. REŽISER (JACQUES)					PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK
ORIENTALSKO RIZEVO ZGANJE				ŠALA, POTE-GAVŠČINA MADZARSKA RODBINA				PRERAZ MATERNICE TISOC METROV												JAVOR (LAT.)
DELAVEC Z GNOJEM						AZJSKO GOVEDO PORT. LETALSKA DRUŽBA						MUSLIMANSKI BOG					SPANSKI PUSTOLOVEC CAPEZA DE ... BARABIJA			
PRISTANIŠČE V IZRAELU					KORALNI OTOKI				CIRKUŠKO PRIZORIŠČE	ZENSKO POKRIVALO	PRIPADNIK NARODA V SPANLIJ LAT. PREDLOG									
NORDIJSKA BOGINJA MORJA				TANKA KRVNA ŽILICA								CANKARJEVA PESNIŠKA ZBRKA	LASTNINE TAT, KRADLJIVEC							
														AVSTR. TISK. AGENCIJA TANJA ROMANO				IVAN RIBIC MESTO OB DONAVI		
						NEKD. POKAL ZA SVETOVNO NOGOMETNO PRVENSTVO										RIMSKI BOG SMRTI ŽIVČNO VLAKNO			NEJASNO, V OBRISIH VIDNA POSTAVA	NAS ... MONFALCONE
					FOTO KROMA	OGON, DEL NJIVE	STANJE Z ENAKIMI PRAVICAMI OČKA													
					OZKA DESKA, LETEV						PASJA HIŠICA EGIPČANSKI BOG UMETNIKOV					FRANC ... MEŠKO DREVO TROP-SKE AFRIKE				
					PLESNA FIGURA PRI CETVORKI					JE TUDI ... PRI GOVEDU SPIELBERGOV VESOLJCEK									INŽENIR (KRAJSE) ADA NEGRI	
					KRIVOVEREC, ODPADNIK															
					ANATOLIJ KARPOV				UMAZANA TEZA											ANTON CEHOV

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

- 18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
- 20.25 Pesem mladih 2007: OPZ OŠ Albin Bubnič - Milje
- 20.30 TV Dnevnik
- Utrip evangelija
- 23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

- 6.10 Nad.: Sottocasa
- 6.30 Jutranji razvedrilni variete: Sabato, Domenica & ... (vodita Sonia Grey in Franco Di Mare)
- 9.45 7 dni v parlamentu
- 10.15 Aktualno: Dnevi Evrope, 10.35 ApriRai
- 10.55 Koncert orkestra karabinjerjev
- 11.45 Nanizanka: Lady Cop
- 12.35 Nan.: Gospa v rumenem (i. Angela Lansbury)
- 13.30 Dnevnik
- 14.05 Aktualna odd. o morju in ljudeh, ki ob njem živijo: Linea Blu - Alghe-ro (vodit Donatella Bianchi)
- 15.30 Dok.: Quark Atlante
- 16.15 Dok.: Stella del Sud
- 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
- 17.15 Verska odd.: A Sua immagine
- 18.00 Nan.: Komisar Rex - Ples na vulkanu (i. Tobias Moretti)
- 18.50 Kviz: L' eredità
- 20.00 Dnevnik
- 20.30 Rai Tg Sport
- 20.35 Kviz: Affari tuoi Gold
- 21.15 Film: Le pagine della nostra vita - The Notebook (dram., ZDA, '04, r. Nick Cassavetes, i. Gena Rowlands, James Garner)
- 23.15 Aktualno: Zmenek - Nagrada Mario Luzi
- 23.25 Dnevnik Tg1
- 23.30 Aktualno: Golden Graal
- 0.35 Nočni dnevnik
- 0.45 Nagrada Mario Luzi
- 1.20 Izzrebanje lota

Rai Due

- 6.30 Dok.: Rdeče morje
- 6.35 Odvetnik odgovarja
- 6.50 Dok.: Morje ponoči
- 6.45 Razvedrilni variete: Jutro v družini, (7.00) Dnevnik
- 10.35 Na poti v Damask
- 11.10 TSP Dezele
- 11.40 Variete: ApriRai
- 11.50 Nad.: Out of Practice
- 12.15 Nan.: JAG
- 13.00 Dnevnik
- 13.25 Sereno variabile
- 14.00 Aktualna odd.: Italija na 2.
- 16.00 Glasbena odd.: CD Live
- 17.05 Sereno variabile
- 17.55 Dnevnik, vreme
- 18.00 Nan.: Vsi sovražijo Chrisa
- 18.45 Šport: Pit Lane
- 19.00 Avtomobilizem F1: VN Kanade
- 20.20 Loto ob osmih
- 20.30 Dnevnik
- 21.05 TV film: Jane Doe (thriller, ZDA, '06, r. - i. Lea Thompson, Joe Penny)
- 22.35 Nan.: The Practice (i. Michael Badalucco, Kevin Dunn)
- 23.25 Dnevnik Tg2
- 23.35 Tg2 Dosje - Zgodbe
- 0.20 Gledališče

Rai Tre

- 7.00 Risanke
- 8.00 Variete za najmlajše
- 9.00 Aktualno: TV Talk
- 10.30 Art News
- 11.00 Dok.: Kilimangiaro Album
- 11.45 Tgr Kmetijstvo
- 11.30 Šport: Si gira
- 12.00 Tg3 - Šport - Meteo
- 12.25 Tgr Chiediscena
- 12.55 Tgr Bellitalia
- 13.20 Tgr Sredozemlje
- 14.00 Deželne vesti, dnevnik
- 14.50 Tgr Okolje Italija
- 15.20 Sobotni šport: Kolesarstvo: Memorial Marco Pantani, 18.15 plavanje
- 18.55 Tg3 Meteo
- 19.00 Dnevnik, deželne vesti, vremenska

- napoved
- 20.00 Variete: Blob
- 20.30 Nad.: Colpi di sole
- 21.05 Dok.: Gaia - Živi planet - Zadnji gozdovi (vodi Marco Tozzi)
- 23.05 Dnevnik, deželne vesti
- 23.25 Dok.: Ombre sul giallo (vodi Franca Leosini)
- 0.25 Tg3/Zapisknik sveta
- 1.00 Fuori orario

Rete 4

- 6.00 Pregled tiska
- 7.10 Hiša Mediashopping
- 7.40 Nan.: Trije vnuki, 8.25 Velika dolina
- 9.20 Nad.: Hornbowler (i. Ioan Gruffudd, Michael Byrne2. del)
- 11.30 Dnevnik, promet
- 11.40 Aktualno: Forum
- 13.30 Dnevnik Tg 4, vreme
- 14.00 Aktualno: Forum
- 15.10 Film: Poirot - Evil under Sun (krim., VB, '02, i. David Suchet)
- 17.10 Včeraj in danes na TV
- 17.50 Aktualno: Solaris
- 18.55 Dnevnik, vreme
- 19.35 Nan.: Colombo (i. Peter Falk)
- 21.00 Aktualna odd.: Tempi moderni (vodi Irene Pivetti)
- 23.00 Nan.: Law & Order
- 0.50 Pregled tiska
- 1.05 Variete: Azzurro '88

Canale 5

- 6.00 Na prvi strani
- 7.55 Promet, vreme
- 8.00 Jutranji dnevnik Tg5
- 8.30 Dok.: Potovanje v Ameriko - Iz Mehike v Kolombijo
- 9.15 Film: Soldato Giulia agli ordini (kom., ZDA, '80, i. Goldie Hawn)
- Tg com/Meteo5
- 12.00 Nan.: Summerland (i. Lori Loughlin, Nick Benson, J. McCartney)
- Dnevnik TG 5/Meteo 5
- 13.40 Nan.: Belli dentro - Halloween (i. Leonardo Manera, Claudio Batta, Stefano Chiodaroli)
- 14.10 TV film: Carabinieri (It., '05, i. Manuela Arcuri, Ettore Bassi, Arnoldo Foa')
- 15.05 Tg com/Meteo 5
- 16.05 Film: Mela e Tequila - Una pazza storia d' amore (kom., ZDA, '97, i. Matthew Perry, Salma Hayek)
- 18.15 Nan.: Il mammo (i. Enzo Iacchetti, Natalia Estrada)
- 18.45 Kviz: 1 contro 100
- 20.00 Dnevnik TG 5, vreme
- 20.30 Variete: Striscia la notizia (vodita Ficarra in Picone)
- 21.10 Variete: La sai l' ultima? (vodita Pippo Baudo, Pamela Prati)
- 23.40 Film: Piazza delle cinque lune (dram., It.-VB-Nem., '02, i. Donald Sutherland, Giancarlo Giannini)
- 1.00 Nočni dnevnik, vreme

Italia 1

- 6.00 Šport studio
- 6.05 Nan.: Arnold
- 6.55 Variete za najmlajše
- 10.50 Wrestling SmackDown!
- 11.55 Nan.: Lepotica v knjižnici
- 12.25 Odprti studio, vreme
- 13.00 Variete: Candid camera
- 13.25 Šport: Grand Prix Moto
- 13.50 Motociklizem: VN Katalonije (poskusne vožnje)
- 16.00 Film: Šitinožni polcaj 2 (kom., ZDA, '99, i. James Belushi)
- 17.00 Tg com/Meteo 4
- 17.55 Nan.: La strana coppia
- 18.30 Odprti studio, vreme
- 19.00 Film: Beethoven 2 (kom., ZDA, '93, i. Charles Grodin)
- 21.00 Film: Spymate (kom., Kan., '03, r. Robert Vince, i. Chris Potter, Richard Kind)
- 21.500 Tg com/Meteo
- 22.40 Film: Trapped - Inferno di cristallo (thriller, ZDA, '01, r. Deran Serafian, i. William Mc Namara)
- 23.40 Tg com/Meteo
- 0.30 Šport studio

Tele 4

- 8.00 13.45, 16.40, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik
- 9.35 Horoskop, vreme, pregovor
- 9.40 Pisma Don Mazziju
- 10.30 Nad.: Marina
- 11.00 Družinski talk show
- 13.35 6 minut z Deželnim zborom

- 15.25 Dokumentarec o naravi
- 16.05 Nan.: Lassie
- 17.00 Risanke
- 19.00 Oddaja o glasbi
- 19.55 Športne novice
- 20.55 Film: Juliette, Juliette (kom., Fr., '74), 23.50 Hotel delle vergini (kom., '64, i. Nancy Kwan, Jill St. John)

La 7

- 6.00 12.30, 20.00, 1.10 Tg La7
- 9.55 Film: Gli invasori (pust., It.-Fr., '61, r. Mario Bava, i. Cameron Mitchell)
- 12.30 Šport 7
- 13.00 Dok.: In the wild
- 14.00 Louis Vuitton Cup
- 17.00 Dok.: Zakladi človeštva
- 17.35 Film: Lo sbarco di Anzio (vojni, It., '69, i. Robert Mitchum, Peter Falk)
- 21.30 Nan.: Inšpektor Barnaby - The Animal Within (i. John Nettles)
- 23.20 Film: Il corpo del reato (krim., ZDA, '90, r. M. Crichton, i. Burt Reynolds, Theresa Russell)

Slovenija 1

- 6.10 Kultura, 6.15 Odmevi
- 7.00 Zgodbe iz školjke
- 7.30 Kviz: Male sive celice
- 7.45 Kratki dok. EBU: Monika
- 8.15 Mlad. nan.: Odprava zelenega zmaja (zadnji del)
- 8.45 Odd. za mlade: Mi znamo
- 9.05 Kino Kekec - Film: Emil v jušniku
- 10.45 Polnočni klub
- 12.00 Tednik
- 13.00 Poročila, vreme, šport
- 13.15 Dok.: Vse o živalih - Surikate, 13.45 Gepardi
- 14.10 Film: Hercul Poirot: Trinajst pri večerji (krim., VB, '01, i. David Suchet, Hugh Fraser)
- 15.55 Vrtljak
- 16.00 Družina, to smo mi
- 16.15 Turistika
- 16.25 Glasbeni gost
- 16.30 O živalih in ljudeh
- 16.45 Igra ABC z gledalci
- 17.00 Poročila, šport, vreme
- 17.15 Ozare, 17.20 Vrtljak
- 17.25 Turistika
- 17.35 Mladoporočenci
- 17.45 Na vrtu/Karaoke
- 18.20 Nan.: Absolutno
- 18.30 Asociacije
- 18.40 Risanke
- 18.55 Vreme, dnevnik
- 19.25 Šport. Utrip
- 19.40 Eutrinki
- 19.55 Oddaja o turizmu: Poletna potepanja
- 21.00 Miss Slovenije
- 22.00 Poročila, šport, vreme
- 22.30 Hri-bar
- 23.30 Nad.: Sopranovi (ZDA, '06, i. James Gandolfini, Lorraine Bracco, Edie Falco)

- 0.30 Film: Če... - If... (VB, '68, r. Lindsay Anderson, i. Malcolm McDowell, David Wood)
- 2.15 Dnevnik, vreme, šport

Slovenija 2

- 6.30 Zabavni infokanal
- 8.00 TV prodaja
- 8.30 Skozi čas
- 8.40 Primorski mozaik
- 9.10 Študentska
- 9.30 Vroči stol
- 10.20 Debatna odd. za mlade: Tekma - Ukinimo maturo
- 11.10 Z glavo na zabavo
- 11.40 Dok.: Peta dimenzija

- 13.00 Zdaj!, oddaja za razgibano življenje
- 13.30 Rokomet: Avstrija - Slovenija (kvartilif. za SP, Z)
- 14.55 Tenis: Open Francije (finale, Ž, prenos)
- 17.30 Film: Kleopatra (Argent.-Šp., '03, i. Norma Aleandro, Natalia Oreiro)
- 19.10 Slovenci po svetu
- 19.55 Rokomet: Slovenija - Makedonija (kvartilif. za EP, M, prenos)
- 21.30 Globus
- 22.05 Alpe- Donav- Jadran
- 22.35 Film: Brez dokazov (ZDA, '95, r. Gill Dennis, i. Scott Plank, Liz Godlove)
- 0.10 Vrtljak
- 1.50 Dnevnik zamejske TV
- 3.05 Infokanal

Koper

- 14.00 Čezmejna TV - TGR FJK - deželne vesti
- 14.20 Sredozemlje
- 14.55 Tenis: Roland Garros (finale, Ž, prenos)
- 16.40 Arhivski posnetki
- 17.30 Globus
- 18.00 Program v slovenskem jeziku: Brez meje
- 18.35 Vreme
- 18.40 Primorska kronika
- 19.00 Vsedanes, šport
- 19.30 Jutri je nedelja
- 19.40 Zhod - Zahod
- 19.55 Rokomet: Slovenija - Makedonija (kvartilif. za EP, moški, prenos)
- 21.30 Alter Eco
- 22.00 Vsedanes - TV dnevnik
- 22.15 Film: Meteor (pust., ZDA, '76, r. R. Neame, i. Sean Connery, Natalie Wood, Henry Fonda)
- 23.55 Vsedanes aktualnost
- 0.25 Vsedanes - TV dnevnik
- 0.40 Čezmejna TV - TV dnevnik

Tv Primorka

- 10.30 Dnevnik, vreme
- 11.00 Videostrani
- 17.00 Polka in majolka
- 18.00 Mala potepanja
- 18.40 Koper, Izola, Piran
- 19.40 Settimana Friuli
- 20.10 Duhovna misel
- 20.25 Tedenski pregled
- 20.40 Ne prezrite
- 20.55 Protiturški tabori na Primorskem
- 22.00 Za vas pripravlja
- 23.00 Zgodovina slovenskega letalstva
- 23.30 Videostrani

RADIO

- RADIO TRST A**
- 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 9.15 Vse najboljše... iz Radioaktivnega vala; 10.00 Poročila; 10.10 Koncert v živo: Ženska VS Cappella civica; 11.15 Glasbeni listi: 50.-60. leta; 12.00 Ta rozajanski glas, sledijo Glasbeni listi; Napovednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon, sledijo Glasbeni listi; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mladi izvajalci; 18.00 Mala scena - Cvetka Bevc; Pianistka (r. Mario Uršič); 19.20 Napovednik; Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek.
- RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)**
- 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila; 6.00 Jutro na RK; 7.00 Jutranjik, kronika; 7.30 Noč in dan; 9.00-12.30 Sobota in pol; 9.10 Prireditve: baletna revija na Krasu; 11.00 Osebnost Primorske; 12.00 Kulinarični kotiček: Gostišče Ruj; 12.30 Opol-dnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Du jes?!; 14.45 Torklja; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00-19.00 SMS - Lestvica RK; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 20.00 Legende s T. Cindričem; 21.00 Zvok in čas z B. Bradacem; 22.30 Podzemlje: metal, underground, hardcore, punk... zvoki
- RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)**
- 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Stekleni grad; 9.33 Sobota z vami; 10.00 Replay; 10.40 Mladi pisatelj; 11.00 Smash, svet mladih; 15.15 Sigla single; Vreme, promet; 13.00 Svetnik dneva, vse najboljše; 13.33 Pesem tedna; 14.00 Proza; 14.35 New entry; 15.00 Jersey boy; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 London Calling; 18.45 Extra extra extra; 19.28 Meteo in promet; 20.00 Smash; 21.00 Lirično; 22.00 Sobota z vami; 22.30 Reggae; 0.00 Prenos RS.

- SLOVENIJA 1**
- 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika, vreme; 7.40 Čitalnica; 8.05 Ringaraja; 9.05 Sobotna raglja; 10.10 Knjižnica za mlade; 10.30 Gori, doli, naokoli; 11.30 Vonj po...; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 14.30 S knjižnega trga; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 16.30 Razkošje v glavi; 17.05 Tedenski mozaik; 18.15 Sladkosled; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Prizma optimizma; 21.30 Glasbeni vrtljak; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nočno; 23.30 Igra.

- SLOVENIJA 2**
- 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Kulturne prireditve; 9.00 Moja soseka; 9.35 Popevki; 10.00 Sobotna akcija; 11.45 Zapisi iz močvirja; 12.00 Let 35 let; 13.00 Do 13-ih; 14.00 Kulturni val; 14.45 Gost izbira glasbo; 15.10 Radio danes; 15.30 DIO; 16.00 Popevki tedna; 16.15 S. Teršek z gosti; 17.40 Športna oddaja; 18.45 Črna kronika; 19.30 Šport; 19.45 Let 35 let; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba svetov

- SLOVENIJA 3**
- 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 6.05 Jutranjica; 7.00 Kronika; 8.00 Lirični utrinek; 9.45 Inventura; 10.05 Zborovski panoptikum; 10.50 Skladba tedna; 11.05 Naši umetniki; 11.25 Oddaljeni zvočni svetovi; 12.05 Nove glasb. generacije; 13.05 Odprti termin; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.10 Baletna glasba; 16.40 Likovni odmevi; 17.00 Sopranistka Kirsten Flagstad; 18.00 V podvečer; 20.00 Opera: Don Pasquale (G. Donizetti, prenos); 0.05 Slovenski koncert; 1.00 Lirični utrinek

- RADIO KORUŠKA**
- 18.00-19.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca; Radio Agora: 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan: 2.00-10.00/14.00-18.00 (105,5 MHZ).

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
PRAE srl - DZP doo
Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

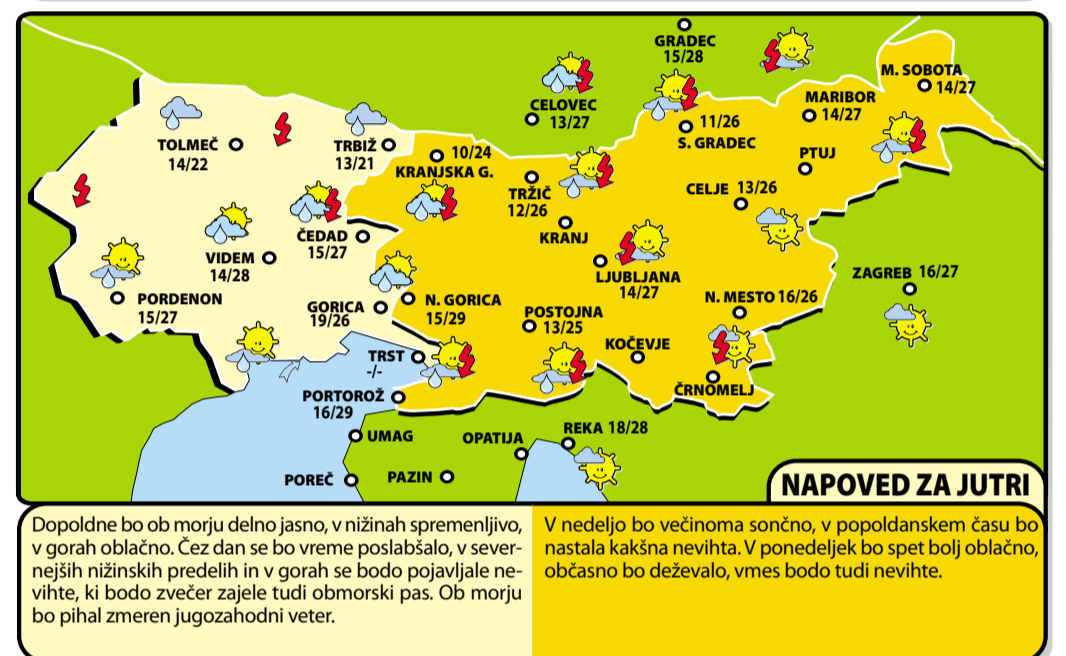
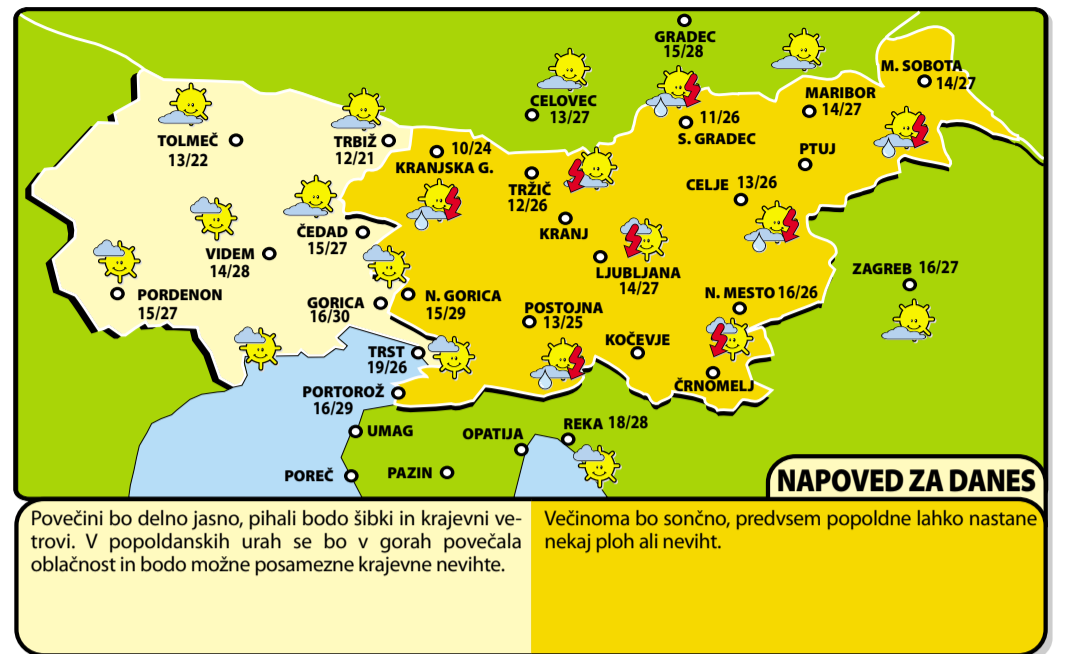
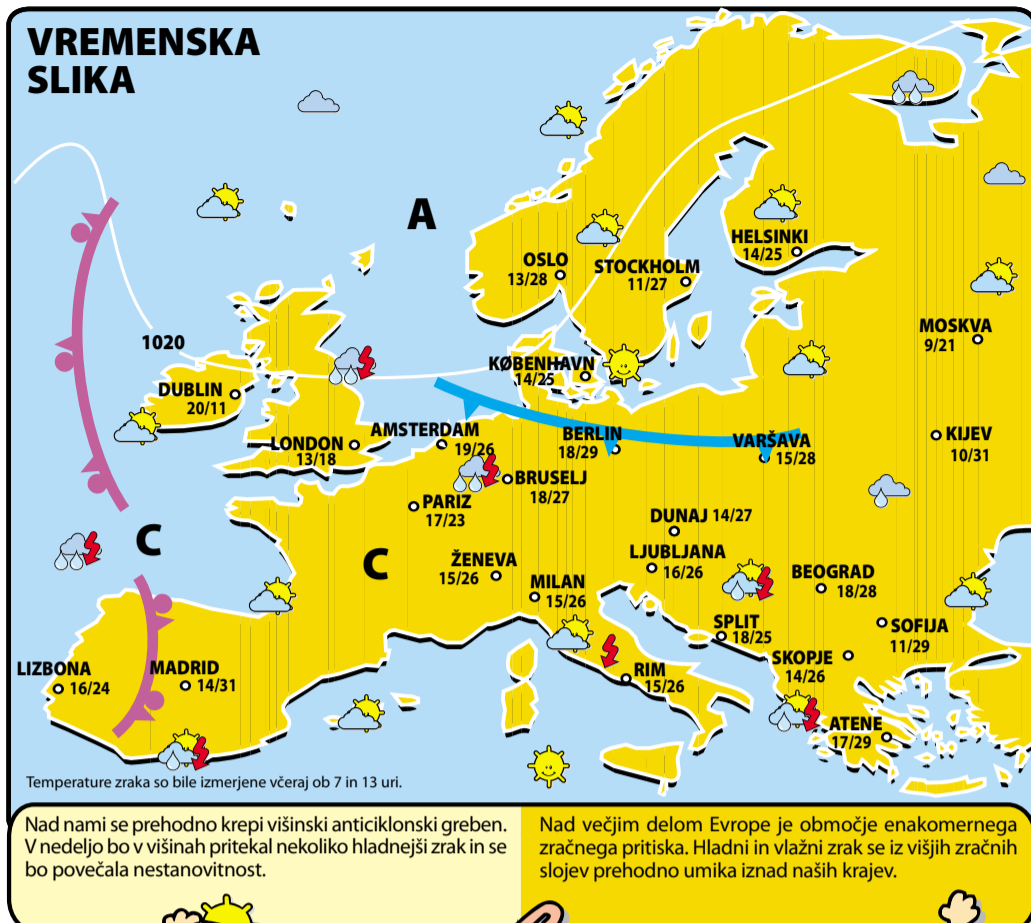
Internet: <http://www.primorski.it/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958
Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280 €
Poštni tr. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 0,80 € (191,71 SIT)
Letna naročnina za Slovenijo 154,40€ (35.000 SIT) plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7342147, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, korzo Verdi 51
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20 € + 0,5 na besedo; nekomercialni oglasi, osmrtnice, sozolja, cestine in zahvale po formatu. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

DOLŽINA DNEVA
 Sonce vzhaja ob 5.16 in zatone ob 20.53
 Dolžina dneva 15.37

BIOPROGNOZA
 Večini ljudi vreme ne bo povzročalo težav, le najbolj občutljivi bodo občasno še imeli z vremenom povezane težave, ki bodo pogostejše popoldne.

MORJE
 Morje rahlo razgibano, temperatura morja 19,8 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	20	2000 m	9
1000 m	16	2500 m	6
1500 m	12	2864 m	4

UV INDEKS
 Ob jasnem vremenu bo UV indeks po nižinah sredi dneva do 8,5, v gorah 9,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

LUNINE MENE
 Luna vzhaja ob 1.40 in zatone ob 14.06

PLIMOVANJE
Danes: ob 6.25 najvišje 5 cm, ob 11.53 najnižje -29 cm, ob 18.35 najvišje 48 cm, ob 19.44 najnižje -27 cm.
Jutri: ob 1.39 najnižje -35 cm, ob 7.37 najvišje 11 cm, ob 12.47 najnižje -26 cm, ob 19.14 najvišje 54 cm.

Tržaško sejmišče, od 9. do 17. junija 2007

mednarodni 59. vzorčni sejem v Trstu

**OBRNIŠTVO, POHIŠTVO,
TIPIČNE JEDI, TURIZEM- WELLNESS...**
 in novost na sejmu:
STARA PIVNICA DREHER

**BIRRERIA
DREHER**

Na "dvorišču pivnice"
vsaki dan degustacije, večerje z
znano "Ploščo Dreher"
GLASBA, KABARET, ZABAVNI VEČERI
Z IGRALCI KABARETA ZELIG

PROSTI VSTOP

Urnik: pon./čet. 16.00 - 23.00, pet./ned. 16.00 - 24.00

www.fiera.trieste.it/campionaria